

372.4

ว 148 ก

8.3

การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนคำใหม่
โดยการใช้นิทาน ปริศนาคำทาย และการสอนตามคู่มือครู

ปริญญานิพนธ์
ของ
นางลักษณ์ คำยิ่ง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา

มีนาคม 2541

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ISBN 974-596-967-2

๖๙๙๗

๒ ๑๙๕๖

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สนั่น มีชันหมาก)
..... กรรมการ
(ดร.วิลาสลักษณ์ ชั่ววัลลี)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สนั่น มีชันหมาก)
..... กรรมการ
(ดร.วิลาสลักษณ์ ชั่ววัลลี)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ กรรณิการ์ พวงเกษม)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษาของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)
วันที่ 13 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2541

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ สนั่น มีขันหมาก ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ ดร.วิลาสลักษณ์ ชั่ววลี กรรมการผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะ ตลอดจนช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านดังนี้ อาจารย์น้อมมณี กลิ่นทุ อาจารย์ระเบียบ โทนกล้า และอาจารย์อรุณี มัดสมบุญ ที่กรุณาตรวจเครื่องมือการวิจัย ตลอดจนให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และ รองศาสตราจารย์ กรรณิการ์ พวงเกษม ที่ได้ให้เกียรติมาร่วมเป็นกรรมการเพิ่มเติมการสอบปากเปล่า ขอขอบคุณ พี่ ๆ และเพื่อนร่วมรุ่นทุกท่าน ที่ช่วยเป็นกำลังใจและคอยให้การช่วยเหลือตลอดมา ขอขอบคุณ คณะครู-อาจารย์โรงเรียนบางบัว (เพ่งตั้งตรงจิตวิทยาการ) ที่ได้อำนวยความสะดวกตลอดระยะเวลาดำเนินการทดลอง

คุณค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา - มารดาและครูอาจารย์

นางลักษณ์ คำยิ่ง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า.....	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	6
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน.....	8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน.....	25
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียน.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางการเขียน.....	35
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิทาน.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน.....	48
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปริศนาคำทาย	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปริศนาคำทาย	56
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	57
3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	58
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	58
เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ	59
แบบแผนการทดลอง.....	65
การดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	66

การวิเคราะห์ข้อมูล	68
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	69
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	73
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	73
ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล	73
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	78
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	78
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	78
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	78
การวิเคราะห์ข้อมูล	80
อภิปรายผล	81
บรรณานุกรม	87
ภาคผนวก	97
ภาคผนวก ก	98
ภาคผนวก ข	122
ภาคผนวก ค	148
ภาคผนวก ง	196
ประวัติย่อของผู้วิจัย	201

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถทางการเขียน.....	65
2 แบบแผนการทดลอง.....	66
3 ตารางดำเนินการทดลอง.....	67
4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเข้าใจในการอ่าน.....	74
5 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความเข้าใจในการอ่าน.....	75
6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความสามารถในการเขียน.....	76
7 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการเขียน.....	77
8 แสดงค่าความยากง่าย (p) แสดงค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ.....	99
วัดความเข้าใจในการอ่านจำนวน 15 ข้อ โดยใช้เทคนิค 27%	
ของจุ่ง เตห์ ฟาน	
9 แสดงค่าความสัมพันธ์ของการตรวจให้ คะแนนความสามารถ.....	101
ในการเขียน (ข้อ 1)	
10 แสดงค่าความสัมพันธ์ของการตรวจให้คะแนนความสามารถ.....	103
ในการเขียน (ข้อ 2)	
11 แสดงคะแนนความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มตัวอย่าง.....	105
12 แสดงคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการเขียนจากผู้ตรวจ 2 คน.....	107
13 แสดงคะแนนความสามารถในการเขียน.....	109
14 แสดงการประเมินประสิทธิภาพของนิทาน.....	111
15 แสดงคะแนนการทำแบบทดสอบท้ายนิทาน.....	112
16 แสดงค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบท้ายนิทาน...	114
เรื่องที่ 1 (ใจดีสี่สว)	
17 แสดงค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบท้ายนิทาน...	115
เรื่องที่ 2 (เด็กชายอุ๊ด)	

18	แสดงค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบท้ายนิทาน... เรื่องที่ 3 (ลูกเปิดน้อย)	116
19	แสดงค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบท้ายนิทาน... เรื่องที่ 4 (สวดยอันตราย)	117
20	แสดงค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบคำถามจากปริศนาคำพูด	118
21	แสดงค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบคำถามจากปริศนาอักษรภาพ	120
22	แสดงค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบคำถามจากปริศนาทำทาง	121

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาเป็นสื่อกลางระหว่างมวลมนุษยชาติ ประเทศไทยมีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ ความสำคัญของภาษาย่อมมีมากที่สุดเพราะภาษาไทยเป็นเครื่องมือแสดงความเป็นชาติ เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวหัวใจคนไทยทั้งชาติและเป็นเครื่องมือในการสื่อสารระหว่างคนไทยด้วยกัน ภาษาไทยยังเป็นปัจจัยสำคัญในการถ่ายทอดวัฒนธรรม การศึกษาเล่าเรียน การสื่อสาร การประกอบอาชีพ การปกครอง และที่สำคัญคือเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย ดังนั้นคนไทยควรจะรักษาหวงแหนภาษาไว้อย่างยิ่ง ให้สมดังพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งได้ทรงพระราชทานไว้ ณ ที่ประชุมของชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2509 ว่า “ภาษาไทยเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของชาติ ภาษาทั้งหลายเป็นเครื่องมือของมนุษย์ชนิดหนึ่ง คือเป็นทางสำหรับแสดงความคิดเห็น ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องรักษาเอาไว้ให้ดี ประเทศไทย มีภาษาของเราซึ่งต้องหวงแหน เราโชคดีที่มีภาษาของตนเองแต่โบราณกาล จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้” (กรมวิชาการ. 2539 : 7) แนวทางที่จะสนองกระแสพระราชดำริดังกล่าวให้บังเกิดผลสำเร็จนั้น อยู่ที่การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้สอนต้องสอนให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง สอนให้ผู้เรียนมีทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างสัมพันธ์กัน (อัจจรา ชีวะพันธ์. 2531 : 1)

ในด้านการเรียนของนักเรียน จะเห็นได้ว่า กิจกรรมทุกอย่างของนักเรียนที่กระทำประมาณร้อยละ 80 - 90 ต้องอาศัยการอ่านเป็นสำคัญ ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า การอ่านเป็นหัวใจของกิจกรรมทั้งหลายในการเรียนของนักเรียน เพราะไม่ว่านักเรียนจะเรียนวิชาใดก็ต้องอาศัยทักษะการอ่านเข้าช่วย ซึ่งถ้าผู้เรียนมีทักษะในการอ่านเป็นอย่างดีแล้ว การเรียนวิชาอื่น ๆ ย่อมจะบังเกิดผลอย่างรวดเร็ว (อุบล เรียงสุวรรณ. 2528 : 31) การสอนอ่านในระดับประถมศึกษา นั้น นอกจากจะสอนให้เด็กอ่านได้แล้ว เด็กจะต้องเข้าใจความหมายของคำที่อ่าน จับใจความในการอ่าน รู้จักลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจึงถือว่าเด็กอ่านได้ นั่นคือเด็กที่

อ่านได้ดีไม่ใช่อ่านออกเสียงได้ถูกต้อง หรืออ่านได้รวดเร็วเท่านั้น แต่ต้องประกอบด้วยความเข้าใจ ความสามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ ฉะนั้นการสอนอ่านจึงควรให้ความสำคัญแก่การส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านให้มาก (จรัสศรี กิจบัญญัติอนันต์. 2532 : 2 ; อ้างอิงมาจาก Tinker. 1868 : 4, 15) [ดังที่ สนม ครุฑเมือง (2528 : 157) กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะที่มีประโยชน์โดยตรง โดยเฉพาะนักเรียน นิสิต นักศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าจากตำราเป็นส่วนใหญ่และต้องให้การอ่านเป็นประจำ ผู้อ่านหนังสือย่อมได้เปรียบเพราะสามารถเข้าใจเรื่องราวและความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียน ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ ประเทิน มหาจันทร์ (2530 : 3) ที่กล่าวว่า การอ่านเป็นกุญแจดอกสำคัญที่จะนำไปสู่ความสดชื่นและความสำเร็จในชีวิตตามจุดมุ่งหมายต่างกัน นอกจากนี้ บันลือ พุกกะวัน (2533 : 1) กล่าวว่า หัวใจการเรียนรู้ภาษาอยู่ที่การอ่าน เพราะการเรียนรู้ภาษาจะสมบูรณ์สามารถใช้ภาษาได้ดีเยี่ยม มนุษย์ปุถุชนก็ต้องอ่านเป็น อ่านได้ แล้วจึงจะเรียนรู้เรื่องการเขียนที่มั่นคงต่อไป]

การสอนอ่านภาษาไทยจะต้องเน้นย้ำให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายในเรื่องที่เรียนเป็นสำคัญ แต่จากผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2537 ระดับประเทศ โดยคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537 : ไม่มีเลขหน้า) พบว่าคะแนนของนักเรียนในกลุ่มทักษะภาษามีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 60.96 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2535 : 24) นับว่าต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้มาก กล่าวคือ ในกลุ่มทักษะภาษาไทยได้กำหนดเป้าหมายค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนประถมศึกษาไว้ร้อยละ 70 จึงควรปรับปรุงการสอนทักษะการอ่านให้แก่ นักเรียน เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์อยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ แม้ว่าประเทศไทยจะได้พยายามส่งเสริมการอ่าน และเน้นการสอนภาษาไทยตามหลักการเรียนภาษาโดยธรรมชาติก็ตาม แต่สภาพการเรียนการสอนภาษาไทยของครูในโรงเรียนยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพและพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนทักษะทางภาษา ดังที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (กรมวิชาการ. 2531 : 172 - 340) ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย สรุปได้ว่าครูสอนภาษาไทยส่วนมากเน้นการสอนแบบบรรยาย การสอนกิจกรรมการเรียนการสอนก็จะเน้นเนื้อหามากกว่าการฝึกทักษะโดยตรง เป็นผลให้ทักษะที่เกิดขึ้นภายหลังการสอนมีทั้งทักษะที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ เช่น การอ่านก็เน้นเนื้อหาமாக

ทำให้ได้ความรู้มากกว่าความคิด นอกจากนี้ครูก็สอนอ่านออกเสียงมากกว่าอ่านในใจ สำหรับการเขียนนั้น ครูมักจะให้เด็กเขียนตอบคำถามมากกว่าจะฝึกเขียนที่เป็นเหตุเป็นผล แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้วยเหตุนี้ นักเรียนจึงไม่มีทักษะในการอ่านและการเขียนอย่างเพียงพอ

[การที่จะพัฒนาการอ่านของนักเรียนนั้นจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการอ่านควบคู่ไปกับการใช้ภาษาด้านอื่น ๆ เช่น การฟัง การพูด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเขียน เนื่องจากทักษะการอ่านและทักษะการเขียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมาก ต่างก็เป็นทักษะที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน อรุณี วิริยะจิตตรา (Arunee Wiriychitra. 1983 : 39 - 47) กล่าวว่า การสอนภาษาโดยนำทักษะการอ่านและการเขียนมาสัมพันธ์กันนี้จะทำให้ผู้เรียนชอบ และให้ความสนใจต่อทักษะการเขียนมากขึ้น กิจกรรมการอ่านจะเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนมากขึ้น ในขณะเดียวกัน ทักษะการเขียนจะช่วยส่งเสริมทักษะการอ่านให้ดีขึ้น ดังที่ ฮุลเลทท์ (Hullet. 1986 : 847 - A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับการเขียน โดยรวบรวมงานเขียนของนักเรียนระดับ 3 ที่ใกล้จะสิ้นปีการศึกษาจำนวนมากกว่า 100 ชิ้น ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เขียนงานได้นั้นเป็นนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่าน และได้สอดคล้องกับความเห็นของ รัตนา ศุภจตุรัส (2534 : 33) ที่กล่าวว่า หากครูผู้สอนภาษาได้นำทักษะทางภาษาทั้งสองนี้มาสอนร่วมกันแล้ว เชื่อว่า จะทำให้ความสามารถในทักษะการอ่านและการเขียนของผู้เรียนได้รับการพัฒนามากขึ้น]

[เพราะทักษะการเขียนมีความสำคัญ ในลักษณะของการแสดงความคิดเห็นไปสู่ผู้อื่น (One - Way Communication) ซึ่งวิไลวรรณ คณิตฐานันท์ (2530 : 30) กล่าวว่า ถ้าการเขียนไปเป็นอย่างถูกต้อง ผู้รับสารย่อมเกิดความเข้าใจตรงกับผู้เขียน ในทางตรงกันข้ามหากผู้เขียนเขียนไม่ถูกต้องผู้อ่านย่อมเข้าใจผิด หรือไม่เข้าใจสิ่งที่อ่านนั้น และปัญหาในการเขียนมักจะเกี่ยวข้องกับการเรียบเรียงถ้อยคำให้เป็นสำนวนประโยคให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ได้ยาก นอกจากนี้ปัญหาการสอนภาษาไทยด้านการเขียนที่เกี่ยวกับตัวครู คือ ครูไม่มีใครได้ฝึกทักษะการเขียนให้นักเรียนเท่าที่ควร เนื่องจากจำนวนนักเรียนในชั้นเรียนมีมาก ครูตรวจงานไม่ทัน (สุนัน ศลโกสม. 2526 : 84) ซึ่งมีความเห็นเช่นเดียวกับ สุจริต เพียรชอบ

(2531 : 11) และบรรจง พงศ์ศาสตร์ (2535 : 7) ที่กล่าวว่า ครูแต่ละคนสอนนักเรียนจำนวน มาก ไม่มีเวลาตรวจงานโดยละเอียด ทำให้ไม่ทราบข้อบกพร่องของตนเองซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ อย่างยิ่งสำหรับการสอนเขียนที่จะต้องมีการตรวจแก้ไขข้อเขียนของนักเรียนและชี้แนะจุด บกพร่อง เมื่อนักเรียนไม่ทราบผลย้อนกลับ ทำให้นักเรียนเกิดความไม่มั่นใจในงานเขียนของ ตน ไม่เห็นความสำคัญและไม่เกิดแรงจูงใจในการเขียนในที่สุด]

[จากสภาพปัญหาดังกล่าว การจัดการเรียนการสอนด้านทักษะการอ่านและทักษะ การเขียนที่ควรได้รับการแก้ไขมากที่สุด คือ ลักษณะการจัดกิจกรรมของครู เพราะครูยังยึด ตนเองเป็นศูนย์กลาง นักเรียนไม่มีโอกาสฝึกอ่าน ฝึกคิดและฝึกเขียนเท่าที่ควร ดังนั้นการที่ จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะด้านการอ่านและการเขียน ครูควรใช้เทคนิคในการจัดกิจกรรม การสอนเพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากหัวใจของการอ่านและ เขียนอยู่ที่การรู้จักความหมายของคำและเนื้อเรื่อง กิจกรรมการเรียนการสอนที่จะทำให้เด็ก สนใจและได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และได้ทั้งความรู้ มีหลายวิธีได้แก่ บทบาท สมมติ สถานการณ์จำลอง นิทาน ปริศนาคำทาย เกม เพลง ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนได้ ฝึกฝนคลายความเครียด ได้รับทั้งความรู้ความบันเทิง และการพัฒนาทางด้านภาษาและใช้ เวลาในการดำเนินกิจกรรมสั้น อีกทั้งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2526 : 54) กล่าวว่า นิทานมีความสำคัญต่อเด็กโดยเฉพาะเด็กประถมศึกษาตอนต้น ซึ่งเด็ก เรียนรู้ด้วยการฟังมากกว่าและได้ดีกว่าวิธีการอื่น ๆ เด็กชอบและสนใจนิทานมากที่สุด และ ยังตอบสนองพัฒนาการของเด็กในช่วงนี้ด้วย นอกจากนี้ สรรชัย ศรีสุข (2530 : 3) กล่าวว่า การนำนิทานมาสอดแทรกในการเรียนการสอนนับว่าเป็นสิ่งที่มีมานานแล้ว เนื่องจากนิทาน เป็นสิ่งที่ทุกคนชื่นชอบ เพราะให้ทั้งความรู้ ความสนุกสนาน ความบันเทิงใจแก่ผู้ฟัง ดังนั้น การนำนิทานมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จะช่วยให้นักเรียนมีความ เข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนได้ดีขึ้น

ปริศนาคำทายก็เป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่สามารถช่วยพัฒนาการทางด้านทักษะ ภาษาไทยให้แก่เด็กได้ เช่น ช่วยให้เกิดความรู้ในคำศัพท์และถ้อยคำสำนวนต่าง ๆ ทั้งภาษาถิ่น และภาษาไทยเป็นอย่างมาก (วาสนา เกตุภาค. 2521 : 37-38) ปริศนาคำทายยังเป็นสิ่งที่ช่วย ให้เด็กได้รับความรู้ในด้านต่าง ๆ รวมทั้งเป็นสิ่งเร้ากระตุ้น และเป็นแรงจูงใจ ให้เด็กได้พัฒนา ด้านความคิด ฝึกการสังเกต และการแก้ปัญหา (นพคุณ คุณาชีวะ. 2519 : 1) ดังที่ ขวัญวรรณ

จินดาพล (2525 : 321) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการจำ เรื่องความเข้าใจความหมายของคำนาม โดยการให้รูปภาพ การเล่นเกม และปริศนาคำทาย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการทดลองพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความเข้าใจ ความหมายของคำนามและความคงทนในการจำของนักเรียนไม่แตกต่างกัน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความเข้าใจความหมายของคำนาม ก่อนและหลังทำการทดลอง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากที่กล่าวมาแล้วว่า นิทานและปริศนาคำทาย เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ในการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านความเข้าใจความหมายของคำ และการอ่านในวิชาภาษาไทย รวมทั้งช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กดีขึ้น ทั้งนี้เพราะนิทานและปริศนาคำทาย ให้ความรู้ ความบันเทิง ผ่อนคลายความเครียด และสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน ระหว่างครูกับนักเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะใช้กิจกรรมนิทานและปริศนาคำทาย มาใช้สอนคำใหม่ในบทเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อศึกษาว่ากิจกรรมใดที่จะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนดีที่สุด เพื่อเป็นแนวทาง ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคำใหม่ต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้กิจกรรมการสอนคำใหม่ด้วยการใช้นิทาน ปริศนาคำทาย และการสอนตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้กิจกรรมการสอนคำใหม่ด้วยการใช้นิทาน ปริศนาคำทาย และการสอนตามคู่มือครู

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. สามารถนำกิจกรรมนิทานและปริศนาคำทายไปใช้สอนคำใหม่ เพื่อให้นักเรียน มีความเข้าใจ ความหมายของคำ และส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านและความ สามารถทางการเขียนให้ดียิ่งขึ้น

2. ผลการทดลองจะเป็นข้อมูลในการเสนอทางเลือกในการสอนคำใหม่ ให้แก่ครูผู้สอนที่จะนำไปเป็นแนวทางในการสอนนักเรียนในระดับชั้นอื่นต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 ของโรงเรียนบางบัว (เพ่งตั้งตรงจิตวิทยาการ) สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 8 ห้องเรียน ทั้งหมด 304 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 ของโรงเรียนบางบัว (เพ่งตั้งตรงจิตวิทยาการ) สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 90 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน

3. ระยะเวลาในการทดลอง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 โดยใช้ระยะเวลาในการทดลองกลุ่มละ 36 คาบ คาบละ 20 นาที สอนครั้งละ 3 คาบ (60 นาที) สัปดาห์ละ 9 คาบ เป็นเวลา 4 สัปดาห์

4. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เนื้อหาที่กำหนดในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ เนื้อหาจากหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1 บทที่ 4 - 5

บทที่ 4 สองพี่น้อง มีคำใหม่ จำนวน 25 คำ

บทที่ 5 กุ้งจอมกิน มีคำใหม่ จำนวน 26 คำ

5. ตัวแปรที่ศึกษา

5.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ กิจกรรมการสอนคำใหม่ 3 ลักษณะ

5.1.1 การใช้นิทาน

5.1.2 การใช้ปริศนาคำทาย

5.1.3 การสอนตามคู่มือครู

5.2 ตัวแปรตาม

5.2.1 ความเข้าใจในการอ่าน

5.2.2 ความสามารถในการเขียน

คำนิยามศัพท์

1. คำใหม่ หมายถึง คำที่นักเรียนไม่เคยเรียนมาก่อนในบทเรียนที่ผ่านมา ซึ่งกำหนดไว้ในบทที่ 4 - 5 ของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานภาษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1
2. ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง การที่นักเรียนมีความเข้าใจคำศัพท์และเนื้อเรื่องที่อ่าน สามารถแปลความ ตีความและขยายความได้ ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือกจำนวน 15 ข้อ โดยนักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่า แสดงว่ามีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ
3. ความสามารถในการเขียน หมายถึง การเขียนสะกดคำใหม่ในบทเรียนได้ถูกต้อง และสามารถเขียนสื่อความหมายโดยลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นข้อสอบอัตนัยจำนวน 2 ข้อ โดยนักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าแสดงว่ามีความสามารถในการเขียนสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ
4. กิจกรรมการเล่านิทาน หมายถึง กิจกรรมการสอนคำใหม่โดยการเล่านิทานที่ผู้วิจัยแต่งขึ้นเอง โดยใช้คำใหม่ในบทที่ 4 - 5 ของหนังสือแบบเรียนชุดพื้นฐานภาษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1
5. กิจกรรมการใช้ปริศนาคำทาย หมายถึง กิจกรรมการสอนคำใหม่ที่ใช้ปริศนาคำทายที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นด้วยกลวิธี ผูกเป็นคำพูด สร้างเป็นภาพ และ / หรือภาษาท่าทาง และปริศนาคำทายนั้นสร้างขึ้นจากคำใหม่ ในบทที่ 4 - 5 ของหนังสือเรียนชุดพื้นฐานภาษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1 โดยสร้างปริศนาคำทายอย่างน้อย 4 คำต่อคำใหม่ 1 คำ
6. กิจกรรมการสอนตามคู่มือครู หมายถึง การสอนคำใหม่ โดยการใช้บัตรคำ และกิจกรรมที่ไม่ใช้นิทานหรือปริศนาคำทายตามกิจกรรมที่เสนอไว้ในคู่มือครูภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแยกตามหัวข้อได้ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียน
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ินทาน
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ปริศนาคำทาย

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

1.1.1 ความหมายของการอ่าน

นักศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางด้านการอ่านได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ ดังนี้

ฮิลเดรท (Hildreth, 1958 : 2) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่แปลสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่มองเห็นให้เกิดความรู้ความเข้าใจ

ลาโด (Lado, 1964 : 14) กล่าวถึงการอ่านว่า เป็นทักษะในการถอดความ การวิเคราะห์คำ ความหมายของคำ ความเข้าใจในเนื้อเรื่องตามที่ปรากฏ การตีความและการให้ข้อคิดเห็น

บุช และฮิบเนอร์ (Bush and Huebner, 1970 : 4) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่าเป็นกระบวนการคิด หัวใจสำคัญของการอ่าน คือการที่ผู้อ่านเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน ทั้งนี้ผู้อ่านได้ความหมายจากนำสัญลักษณ์ที่อ่านไปสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมของตน ซึ่งทำให้เกิดมโนภาพขึ้นในใจของผู้อ่าน

แฮริส และสมิท (Harris and Smith. 1976 : 14) อธิบายตามความหมายเกี่ยวกับการอ่านได้ว่า เป็นรูปแบบของการสื่อความหมายแลกเปลี่ยนความคิด และข่าวสารความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน นั่นคือผู้เขียนจะแสดงความคิดเห็นของตนบนกระดาษด้วยภาษาที่เป็นไปตามลักษณะของการเขียนแต่ละคน และผู้อ่านก็พยายามอ่านเอาความหมายที่ผู้เขียนได้เขียนไว้ ความสามารถในการรู้ความหมายของสิ่งที่อ่านขึ้นกับประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน

เบเนดิโอ (Gbenedio. 1986 : 46) ให้ความเห็นว่า การอ่านเป็นกิจกรรมที่ซับซ้อนต้องอาศัยความสามารถ 4 ประการตามลำดับดังนี้คือ ความเข้าใจในเรื่องของคำ และกลุ่มคำ การรู้ความหมายของคำหรือกลุ่มคำนั้น การมีปฏิกิริยาโต้ตอบในทางความคิดต่อเรื่องที่อ่าน และความสามารถในการจัดระบบข้อมูลความรู้ต่าง ๆ เพื่อช่วยในการตีความเรื่องที่อ่าน ความสามารถทั้งสี่ประการดังกล่าวจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำมาผสมผสานกัน ในอันที่จะช่วยให้เราอ่านเรื่องต่าง ๆ ด้วยความเข้าใจ

คูเปอร์ และคนอื่น ๆ (Cooper and others. 1988 : 13) กล่าวว่า การอ่านคือกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับเนื้อหา เพื่อจัดรูปแบบของความหมายโดยอาศัยพื้นฐานจากประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน เป็นกระบวนการในการสร้างความหมายจากเนื้อหานั้น

ประเทิน มหาจันทร์ (2530 : 13) ให้ความหมายของการอ่านว่า เป็นกระบวนการในการแปลความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่มีการจัดบันทึกไว้ การอ่านที่แท้จริงผู้อ่านจะต้องเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่าน ซึ่งจะต้องอาศัยประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐานด้วย

บันลือ พุกกะวัน (2533 : 2) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ดังนี้

(1) การอ่านเป็นการแปลสัญลักษณ์ออกมาเป็นคำพูดโดยการประสมเสียง เพื่อใช้ในการออกเสียงให้ตรงกับคำพูด การอ่านแบบนี้มุ่งให้สะกดตัวประสมคำอ่านเป็นคำ ๆ ไม่สามารถใช้สื่อความโดยการฟังได้ทันที เป็นการอ่านเพื่อการอ่านออก มุ่งให้อ่านหนังสือได้แตกฉานเท่านั้น

(2) การอ่านเป็นการใช้ความสามารถในการผสมผสานของตัวอักษร ออกเสียงเป็นคำหรือเป็นประโยค ทำให้เข้าใจความหมายในการสื่อความโดยการอ่านหรือ ฟังผู้อื่นอ่านแล้วรู้เรื่อง เราเรียกว่า อ่านได้ ซึ่งมุ่งให้อ่านแล้วรู้เรื่องของสิ่งที่อ่าน

(3) การอ่านเป็นการสื่อความหมายที่จะถ่ายทอดความคิด ความรู้จาก ผู้เขียน (ผู้สื่อ) ถึงผู้อ่าน การอ่านลักษณะนี้เรียกว่า อ่านเป็น ผู้อ่านย่อมเข้าใจถึงความรู้สึก นึกคิดของผู้เขียน โดยอ่านแล้วสามารถประเมินผลของสิ่งที่อ่านแล้ว

(4) การอ่านเป็นการพัฒนาความคิด โดยที่ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถ หลาย ๆ ด้าน เช่น ใช้การสังเกตจำรูปคำ ใช้สติปัญญา และประสบการณ์เดิมในการแปล ความหรือถอดความให้เกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดี โดยวิธีอ่านแบบนี้จะต้องดำเนินการเป็นขั้นตอน และต่อเนื่อง (กระบวนการ) อาจต้องใช้ความหมายของการอ่านจากข้อ 1, 2 และ 3 (หรือไม่จำเป็นต้องครบทั้ง 3 ความหมายก็ได้) แล้วสามารถเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน และนำผลของสิ่งที่ได้จากการอ่านมาเป็นแนวคิด แนวปฏิบัติได้ เราเรียกว่า อ่านเป็น

จากความหมายการอ่านดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การอ่านหมายถึง กระบวนการทางสมองในการแปลสัญลักษณ์ ถอดความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน เพื่อให้เข้าใจความคิดของผู้เขียน ซึ่งต้องอาศัยทักษะ การวิเคราะห์คำ ถอดความ ตีความ ขยาย ความ โดยผ่านกระบวนการคิดและหัวใจสำคัญในการอ่าน คือ เข้าใจความหมายจากสิ่งที่อ่าน และพิจารณาเลือกความหมายที่ดี

1.1.2 ทฤษฎีการอ่าน

บันลือ พฤกษ์วัน กล่าวว่าทฤษฎีการเรียนรู้การอ่านมี 3 ลักษณะคือ

(1) สอนอ่านเป็นคำเป็นประโยค (Basal Reader's Approach) ได้แก่ การอ่านภาพ คิดเดาความหมายของภาพ อ่านคำประกอบภาพ เริ่มอ่านคำและประโยค ตามหลักการนี้ก็เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในภาษาภาพ (Pictographs)

(2) สอนอ่านแบบสะกดตัวผสมคำ (Synthetic Approach) ได้แก่ การอ่านผสมคำ โดยใช้สัญลักษณ์แทนเสียง เขียนเสียง วิเคราะห์เสียง เรียนอ่านจากการฟัง เสียงสะกดคำ และผันตามเสียง ตามหลักการนี้ก็เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในภาษา เสียง (Phonographs)

(3) สอนอ่านโดยใช้แผนภูมิประสบการณ์ (Experience Approach)

ได้แก่ การอ่านโดยอาศัยประสบการณ์ สามารถจดจำอ่านภาพในสิ่งแวดล้อม อ่านแผนภูมิ ประสบการณ์เปรียบเทียบ และสร้างมโนทัศน์จากการอ่าน ตามหลักการนี้ก็เพื่อให้เกิด ความรู้ความเข้าใจในภาษาที่เกิดจากความนึกคิด (Ideographs) นั่นเอง (บันลือ พุกกะวัน. 2533 : 90 - 94)

สมิตรา อังวัฒนกุล (2527 : 108 - 110) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการอ่านไว้ ดังนี้

(1) การอ่านที่เน้นพฤติกรรมการเรียนรู้เป็นการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนอง โดยให้การเสริมแรงที่เหมาะสมในขณะที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้า จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น ดังนั้นการอ่านจึงเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ที่มีการจัดลำดับไว้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งหมายถึงการอ่านต้องประกอบด้วยทักษะเบื้องต้น และทักษะที่มีความซับซ้อน แต่ทักษะที่เป็นพื้นฐานก็จะถูกหลอมรวมเข้าด้วยกัน โดยผ่านกลวิธีการฝึกให้นักเรียนแยกแยะได้ว่าส่วนใดเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับอักษร และส่วนใดเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา

(2) การอ่านที่เน้นความรู้ความเข้าใจ ทฤษฎีความรู้ความเข้าใจมีแนวคิด ว่า พฤติกรรมทุกอย่างต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ประสบการณ์ในการเรียนรู้ การรู้จักสะสมความรู้ และการนำความรู้ไปใช้ ดังนั้น ทฤษฎีความรู้ความเข้าใจจึงเป็นหน้าที่ของสมองส่วนกลางในการตีความตัวแปรต่าง ๆ การเรียนรู้จึงขึ้นอยู่กับการรู้จัก เชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับประสบการณ์เดิม และแสดงออกอย่างเหมาะสม

(3) การอ่านที่เน้นทฤษฎีพัฒนาการ มีแนวคิดว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นตั้งแต่วัยที่ต้องพึ่งผู้อื่น และจะพัฒนาไปตามความเจริญของแต่ละวัย สิ่งสำคัญที่สุดของช่วงอายุคือ จะมีการเรียนรู้หรือทักษะเฉพาะอย่างในแต่ละช่วงอายุ ถ้าหากในช่วงนั้นไม่เกิดการ เรียนรู้ที่เหมาะสม พัฒนาการการเรียนรู้ในช่วงนั้นก็จะบกพร่องไป และจะมีผลกระทบต่อการ เรียนรู้ในส่วนนั้นภายหลัง ดังนั้นการอ่านจึงเป็นกระบวนการรับรู้ ซึ่งมีพื้นฐานมาจากช่วง พัฒนาการต่าง ๆ ความสามารถที่นักเรียนแสดงออกในการอ่านเป็นเครื่องชี้ให้เห็นระดับ พัฒนาการของนักเรียน

จากทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่านจะเห็นได้ว่าในการสอนอ่านจะต้องคำนึง ถึงหลักการเรียนรู้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับจิตวิทยาอย่างมาก ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรมีความรู้ทาง จิตวิทยาและวิธีการสอนที่ถูกต้อง การสอนอ่านจึงจะบรรลุผล

1.1.3 จิตวิทยาที่ควรคำนึงถึงในการสอนอ่าน

คาโรลด์ (นฤมล กังวาลไกล. 2534 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Carroll. 1964 : 188) กล่าวถึง จิตวิทยาการอ่านว่ามีหลักสำคัญ ควรยึด 3 ประการ คือ

(1) การเสริมแรง (Reinforcement) เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยในการวางเงื่อนไขในการเรียนการสอน มีความมั่นคงถาวรในการเรียนอ่าน การฝึกอ่านแต่อย่างเดียวน่าจะไม่เพียงพอที่จะทำให้นักเรียนอ่านหรือจำคำได้ ต้องอาศัยการเสริมแรงด้วย

(2) การหยั่งเห็น (Insight) เป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยพลันของเด็ก แต่เกิดหลังจากเด็กได้ลองผิดลองถูกมาหลายครั้งแล้ว เช่น เด็กเห็นคำว่า “กิน” มาก่อนแล้ว พบคำว่า “บิน” เด็กก็จะอ่านว่า “กิน” แต่เมื่อได้รับการสอนหรือได้ลองสะกดดู เด็กก็จะอ่านคำว่า “บิน” ได้ถูกต้อง

(3) ทฤษฎีพัฒนาการของเพียเจต์ (Piaget) เพียเจต์กล่าวว่า ความรู้คือ ประสบการณ์ที่ได้รับการสะสม (Cumulative) มาแล้วในอดีต กล่าวคือ เมื่อเด็กมีปฏิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายนอกแล้ว ได้ผลลัพธ์นั้นไว้ในตัวเมื่อเด็กพบเหตุการณ์เช่นเดิมอีกเด็กจะค่อยผสมผสาน (Assimilation) ความรู้ใหม่กับความรู้เก่าเข้าด้วยกันกับประสบการณ์ที่จะเกิดความคิดต่าง ๆ ไปใช้ในการทำปฏิริยาตอบสนองสิ่งเร้าที่เด็กพบครั้งต่อไป

ดังนั้น การสอนอ่านจึงเป็นสิ่งที่ผู้สอนควรจะต้องศึกษาให้เข้าใจ และจะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสภาพ และวัยของเด็กด้วย โดยครูผู้สอนจะต้องศึกษา และพัฒนาวิธีสอนแบบใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

1.1.4 ความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่าน จัดได้ว่าเป็นหัวใจที่สำคัญที่สุดในการอ่าน การอ่านสิ่งใดก็ตามถ้าอ่านไม่เข้าใจถือได้ว่าเป็นการอ่านที่ไม่สมบูรณ์

เวนไรท์ (Wainwright. 1972 : 36 - 38) กล่าวว่า ผู้อ่านที่อ่านแล้วเข้าใจได้ดีจะต้องมีความสามารถ ดังนี้

- (1) เก็บใจความสำคัญและระลึกได้เมื่อต้องการ
- (2) เลือกอ่านแต่หัวข้อสำคัญ
- (3) ตีความของใจความสำคัญและแนวความคิดในเรื่องได้
- (4) สรุปเรื่องราวต่าง ๆ จากเรื่องที่อ่านได้

(5) สรุปและประเมินค่าเนื้อเรื่องที่ตนอ่านได้

(6) เชื่อมโยงความรู้ที่ได้มากับประสบการณ์

โลโน (Lono. 1987 : 67) ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านว่าเป็นเป้าหมายที่สำคัญที่สุดของการอ่าน ความเข้าใจในการอ่านจะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้อ่านมีความสามารถในการรับรู้ข้อเท็จจริง รู้ใจความสำคัญของเรื่อง สามารถตีความหรือประเมินความคิดจากเรื่องที่อ่านได้

สมบุญ ชาติพงษ์ (2527 : 27) ได้กล่าวถึง ความเข้าใจในการอ่านว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็นความสามารถทางด้านสมองในการคิดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ในด้านการแปลความ การตีความ และการขยายความในเรื่องราว และเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิต

ประเทิน มหาพันธ์ (2530 : 154) กล่าวถึงความเข้าใจในการอ่านว่า ประกอบด้วยความสามารถในด้านต่าง ๆ 3 ด้าน ได้แก่ 1. ความสามารถที่จะเข้าใจความสัมพันธ์ของแนวคิด 2. ความสามารถในการกำหนดความมุ่งหมายของการอ่าน 3. ความสามารถที่จะนำความรู้เก่า ๆ มาทำความเข้าใจกับเรื่องราวนิยายที่อ่านได้

สรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการแปลความ ตีความ ขยายความ จับใจความเรื่องราวนิยายที่อ่านได้ ซึ่งเด็กจะมีความสามารถได้ดังกล่าวนี้นี้ เด็กจะต้องมีความสามารถในการอ่านคำศัพท์ เข้าใจความหมายของคำศัพท์ และเข้าใจประโยคด้วย

1.1.5 ระดับความเข้าใจในการอ่าน

ระดับความเข้าใจในการอ่าน เป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการอ่าน ซึ่งนักการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญในการอ่านได้ให้ทัศนะไว้ดังนี้

คินช์ และยาร์โบร (Kintsch and Yarbrough. 1982 : 828) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านมี 2 ระดับ คือ ความเข้าใจในระดับแคบ (Microprocesses in Comprehension) คือ เข้าใจ คำ วลี และประโยคกับความเข้าใจระดับกว้าง (Macroprocesses in Comprehension) คือ ความเข้าใจเรื่องทั้งหมดที่อ่าน

บันลือ พุกษะวัน (2533 : 3 - 4) กล่าวถึงระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ดังนี้

(1) ความเข้าใจในข้อเท็จจริงจากเรื่องราวที่อ่าน เป็นความเข้าใจใน
 ท้องเรื่อง (Factual Level) โดยให้ผู้อ่านสามารถตอบคำถามใคร หรือใคร ทำอะไรกับใคร
 ที่ไหน เมื่อไร ผู้อ่านก็ตรวจสอบข้อความ ถ้อยคำจากประโยคนั้นโดยตรง (Reading on the
 Lines) เพราะในเรื่องจะกล่าวถึง และสามารถตรวจสอบคำตอบด้วยการอ่านออกเสียงได้โดย
 ตรง ถือเป็นความเข้าใจระดับต่ำสุด

การตรวจสอบคำตอบโดยวิธีการอ่านออกเสียง ย่อมช่วยให้ผู้เรียน
 ได้เข้าใจถึงวิธีการที่จะพบแหล่งการหาคำตอบได้เอง และเป็นอย่างดี

(2) ความเข้าใจในเหตุผลของเรื่องที่อ่าน (Interpretive or Inferent
 Level) โดยผู้อ่านจะต้องใช้การตีความ แปลความจากเหตุผลของท้องเรื่อง เช่น แม่พาลูก ๆ
 นั้นเรือไปหายายที่บ้านยายมีต้นไม้หลายชนิด ... จะต้องเข้าใจได้ว่า บ้านยายจะต้องอยู่ใกล้
 แม่น้ำ หรือลำคลอง บ้านยายจะต้องเป็นบ้านสวน ยายคงเป็นชาวลวน เป็นต้น การสอน
 อ่านลักษณะนี้ เราอาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า Reading Between the Lines ที่ไม่สามารถจะหา
 คำตอบจากเนื้อหาโดยตรง ต้องคิดหาเหตุผล ตีความ แปลความ จากเนื้อเรื่อง จึงจะได้
 คำตอบที่มีเหตุผลเป็นเครื่องบ่งชี้ และถือว่าเป็นความเข้าใจในการอ่านที่สูงขึ้นหรือระดับ
 ปานกลาง

(3) ความเข้าใจที่จะวิเคราะห์วิจารณ์ และประเมินเรื่องราวที่อ่าน
 (Critical or Evaluative Level) โดยผู้อ่านจะต้องใช้ความเป็นพหุสูตรในการตรวจ ประเมิน
 เช่น ต้นไม้ของยาย ตามข้อ 2 มีลำต้นสูง มีกิ่งกาฝากเกาะ มีกิ่งแห้ง ... ย่อมประเมินได้ว่า
 เป็นต้นไม้ที่ปลูกนานแล้ว ได้รับการเอาใจใส่ดูแลน้อย ย่อมส่งผลผลิตได้น้อย ซึ่งอาจ
 เกี่ยวข้องกับสาเหตุที่ยายสูงอายุอยู่ด้วยส่วนหนึ่ง การสอนอ่านลักษณะนี้อาจเรียกว่า
 Reading Beyond the Lines

ความเข้าใจในการอ่านแบบประเมินหรือวิจารณ์นี้ จะต้องให้การศึกษา
 เหตุผลค่อนข้างลึกซึ้งกว่าข้อ 2. โดยจะต้องวิเคราะห์ปัญหา ให้ความคิดเห็นในแง่วิจารณ์
 คือ พิจารณาสวนดี ซึ่ให้เห็นส่วนบกพร่องพร้อมกับแนะนำการแก้ไขปรับปรุงหรือหาวิธี
 ป้องกันไม่ให้ผลเสียเกิดขึ้นได้ การสอนอ่านแบบนี้ถือได้ว่า เป็นความเข้าใจในการอ่าน
 ระดับสูง และสูงมาก

จากทัศนะดังกล่าวสรุปได้ว่า ระดับความเข้าใจในการอ่าน ได้แก่ ระดับต้น คือ ความเข้าใจในสิ่งที่อ่านตามข้อเท็จจริงจากเรื่อง ระดับปานกลาง คือสามารถคิดหาเหตุผล ตีความแปลความ จากเรื่องที่อ่านได้ ประเมินเรื่องที่อ่านนั้นได้ ดังนั้นในการอ่านจึงควรพัฒนาความสามารถทางการอ่านในแต่ละระดับให้เหมาะสม การสอนให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำเป็นรากฐานสำคัญที่จะทำให้ นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านในระดับที่สูงขึ้น

1.1.6 องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่าน

เบอร์ตัน (Burton. 1959 : 321) ได้กล่าวถึงความสามารถและทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นและเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน

- (1) ความเข้าใจความหมายของคำศัพท์
- (2) การเรียงลำดับความได้
- (3) การจับความคิดสำคัญได้
- (4) การจับความคิดสำคัญได้
- (5) การแยกประเภทได้ สรุปความได้ และคาดการณ์ล่วงหน้าได้

บอนด์ และทิงเกอร์ (Bond and Thinker. 1975 . 234 - 235) กล่าวว่า องค์ประกอบที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่านมีพื้นฐานมาจาก

(1) การเข้าใจความหมายของคำ เป็นรากฐานสำคัญของความเข้าใจในการอ่าน ถ้าเข้าใจความหมายของศัพท์ชัดเจนและกว้างขวาง ย่อมช่วยให้เข้าใจประโยคและเรื่องราวที่อ่านได้ดี

(2) การเข้าใจหน่วยความคิด เพื่อเข้าใจประโยค เด็กต้องอ่านเป็นหน่วยความคิดคือแบ่งอ่านเป็นกลุ่มคำให้ได้ความหมายของคำที่ต่อเนื่องเป็นกลุ่ม ๆ แทนการอ่านทีละคำ จะทำให้อุปสรรคต่อความเข้าใจในแต่ละประโยค

(3) การเข้าใจประโยค คือ การเอาหน่วยความคิดย่อยมาสัมพันธ์กันจนได้ความเข้าใจประโยค

(4) การเข้าใจตอน คือ ความสามารถที่จะนำประโยคแต่ละประโยคในตอนนั้น ๆ มาสัมพันธ์กัน จึงอ่านได้เข้าใจดีขึ้น

(5) การเข้าใจเรื่องราว คือจะต้องเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างข้อความสำคัญ ๆ ในแต่ละตอน

วิลเลียมส์ (Williams. 1986 : 3 - 7) ได้เสนอแนะองค์ประกอบที่จะช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพไว้ดังนี้

(1) ความรู้ในระบบการเขียน (Knowledge of the Writing System) ผู้อ่านที่มีความสามารถจะต้องมีความรู้ในเรื่องการผสมคำ และการสะกดคำ เพราะจะช่วยให้เข้าใจ และจดจำคำในภาษาได้

(2) ความรู้ในเรื่องภาษา (Knowledge of the Language) ซึ่งได้แก่ โครงสร้างของคำ ลักษณะของคำ และการเรียบเรียงคำ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้การอ่านเป็นไปอย่างราบรื่นและเกิดความเข้าใจเร็วขึ้น

(3) ความสามารถในการตีความ (Ability to Interpret) ผู้อ่านจะต้องมองเห็นความสัมพันธ์ และการเชื่อมโยงของประโยคในข้อความ และตีความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อออกมาให้ได้

(4) ความรู้รอบตัวทั่วไป (Knowledge of the World) ผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านได้มากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของบทอ่าน และโครงสร้างความรู้เดิมของผู้อ่าน ซึ่งนอกจากความรู้ในหัวเรื่องที่จะอ่านแล้ว ผู้อ่านจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับประเภทของบทอ่าน ตลอดจนความรู้ในเรื่องของวัฒนธรรมอีกด้วย เพราะในขณะที่อ่านผู้อ่านจำเป็นต้องดึงเอาความรู้เหล่านี้ไปใช้ประกอบด้วย

(5) เหตุผลในการอ่าน และรูปแบบการอ่าน (Reason for Reading and Reading Style) ผู้อ่านที่มีความสามารถจะต้องรู้จักเปลี่ยนรูปแบบการอ่านไปตามจุดมุ่งหมายหรือเหตุผลในการอ่าน เช่น การอ่านแบบผ่าน ๆ เพื่อกวาดสายตาดูหัวข้อข่าวสำคัญ ๆ หรือการอ่านแบบเอารายละเอียดเมื่ออ่านตำราเรียน เป็นต้น

นอกจากนี้ กูดแมน (Goodman. 1987 : 25) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการอ่านโดยเน้นที่ระบบชี้แนะทางภาษา (Language Cueing system) ว่าประกอบด้วย 3 ระบบ คือ ระบบเสียงตัวอักษร (Graphophonic System) ระบบวากยสัมพันธ์ (Syntax System) และระบบความหมาย (Semantic System) ผู้อ่านต้องการบูรณาการระบบชี้แนะดังกล่าวนี้เข้าด้วยกันเพื่อช่วยในการทำความเข้าใจสิ่งที่อ่าน

จากแนวความคิดดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า องค์ประกอบในการอ่าน เพื่อความเข้าใจจะต้องอาศัยองค์ประกอบอย่างน้อย 2 ประการ คือ องค์ประกอบทางด้าน ภาษา เช่น คำศัพท์ ประโยค เครื่องหมายต่าง ๆ และองค์ประกอบทางด้านอื่น ๆ เช่น ความรู้ความสามารถของผู้อ่านประสบการณ์เดิมที่ผู้อ่านมีอยู่ ตลอดจนสภาพแวดล้อมของผู้อ่าน เป็นต้น

1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน

1.2.1 ขั้นตอนการสอนอ่าน

บันลือ พุกกะวัน (2533 : 117 - 118) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสอนอ่าน ดังนี้

(1) ขั้นเตรียม ได้แก่ การเตรียมตัวที่จะสอนนับตั้งแต่เด็กก้าวย่างเข้าโรงเรียนในวันแรก รวมถึงการปฐมนิเทศเด็ก การพัฒนาความพร้อม และการแก้ไขช่วยเหลือให้เด็กได้เรียนและได้เล่นร่วมกันไปด้วย

1) การเตรียมการอ่าน ถือว่า จากการเริ่มงานในขั้นการปรับปรุงพื้นฐานภาษาพูด กิริยา มารยาท และระเบียบในการอยู่ร่วมกัน โดยใช้การฟัง การพูด ในการเตรียมตัวเด็ก การสังเกต การเรียกชื่อสิ่งของ สภาพแวดล้อมทั่วไปทั้งในโรงเรียน และทางบ้าน ตลอดจนการเล่าถึงกิจวัตรประจำวัน

2) การพัฒนา และตรวจสอบความพร้อมในการอ่าน เช่น การสังเกต ความเหมือน ความแตกต่าง ความสัมพันธ์ของกล่ามเนื้อกับสายตา การฝึกกลีลามือ การเล่นเกม การขับร้อง การฝึกวาด ปั้น พับกระดาษ เพื่อนำไปสู่การพูด การฟังได้อย่างกว้างขวาง

3) การฝึกอ่าน เริ่มนับตั้งแต่ การฝึกอ่านพจนานุกรมภาพ (พยัญชนะ) พจนานุกรมเสียง (สระ) การฝึกนึกคำที่เริ่มด้วยพยัญชนะต้นหรือเสียงพร้อมกับการช่วยเหลือแก้ไขอย่างใกล้ชิดจากครูผู้สอนไปด้วย

4) ฝึกอ่านบัตรคำประกอบภาพ และบัตรประโยคประกอบภาพ เรื่องราวหรือนิทานสั้น ๆ โดยฟังจากครูอ่านหนังสือ และเปิดให้ดูภาพไปด้วย

5) ฝึกฟังครูเล่านิทาน นิทานพื้นบ้าน เด็กฝึกพูดหรืออ่านตามครู และฝึกให้เด็ก ผู้ฟังเล่าเรื่องอย่างย่อ ๆ ได้

6) ฝึกท่องจำบทประพันธ์ง่าย ๆ ต่อคำสัมผัสหรือคำคล้องจอง
เป็นตอน ๆ

(2) ขั้นเริ่มอ่าน หมายถึง การเริ่มอ่านหนังสือที่เป็นเรื่องราวสั้น ๆ
นิทาน กิจวัตรประจำวัน โดยใช้วิธีจำรูปคำ และภาพประกอบ

- 1) ฝึกอ่านคำ และประโยคประกอบภาพ
- 2) ฝึกอ่านประโยค และเรื่องราว โดยอาศัยภาพประกอบช่วย
- 3) ฝึกอ่านนิทานสั้น ๆ หรือเรื่องราวที่ครู และนักเรียนจัดเตรียม
ขึ้นแต่งขึ้นหรือแผนภูมิประสบการณ์ที่ช่วยขยายประสบการณ์
- 4) ฝึกให้ใช้การเทียบคำ เทียบประโยค เพื่อให้ประโยชน์ในการ
อ่าน

(3) ขั้นอ่านหนังสือแตกหรือมีความก้าวหน้าในการอ่าน ได้แก่
สามารถใช้การอ่านได้ยาวนานขึ้น โดยสามารถใช้วิธีสะกดตัวผสมคำช่วยในการอ่านคำ
แปลก ๆ ใหม่ ๆ

1) ฝึกอ่านนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์ และกิจวัตรประจำวันที่ใช้
คำแปลก ๆ

2) ฝึกอ่านนิทานที่ยาวขึ้น และสามารถเล่าเรื่องราว ลำดับเหตุ
การณ์ได้

- 3) ฝึกอ่านบทประพันธ์สั้น ๆ โดยการใช้กลองจังหวะสัมผัส
- 4) ฝึกอ่านเรื่องราว บทความ และสามารถจำรูปคำ เทียบคำ
สะกดตัว ใช้เทคนิคการเดารูปประโยค และเข้าใจความหมายได้

5) ฝึกอ่านแบบเก็บอมความ และสามารถประเมินตัวละคร บท
ความต่าง ๆ ได้ดี จนนำไปใช้แสดงความคิดเห็น รายงานได้

(4) ขั้นเสริมสร้างนิสัยในการอ่านที่ดี หมายถึง สามารถอ่านในใจได้
เร็ว สามารถอ่านเพื่อค้นคว้าหาคำตอบ หาความเพลิดเพลินจากการอ่าน โดยวิธีอ่านคร่าว ๆ

- 1) ฝึกอ่านในใจ และมีความสนใจในการอ่าน อ่านหนังสือได้
หลายรสหลายประเภท

2) ฝึกอ่านหนังสืออ่านประกอบเพื่อค้นหาสาระสำคัญหรือสิ่งที่สนใจ

3) ฝึกอ่านแบบคร่าว ๆ เพื่อให้ได้สิ่งที่สนใจ และเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ประเมินเรื่องราว และวิจารณ์หนังสือที่อ่านได้

(5) ชั้นอ่านหนังสือได้อย่างกว้างขวาง หมายถึง สามารถเล็งเห็นคุณค่าประโยชน์ของการอ่าน เกิดรสนิยมในการอ่านหนังสือประเภทใดประเภทหนึ่ง มีความสนใจในวรรณคดี เรื่งมรย และสารคดี จนสามารถหยิบยกส่วนดีเด่นขึ้นอ้างอิง ชักชวนให้ผู้อื่นสนใจในรสของภาษาได้

1.2.2 หลักสำคัญในการสอนทักษะการอ่าน

ในการสอนอ่านนั้น ผู้สอนควรมีหลักยึด เพื่อว่าจะได้ดำเนินการสอนไปอย่างถูกต้อง ตามความมุ่งหมายในการสอนอ่าน ซึ่งมีผู้เสนอไว้ ดังนี้

สนม ครุทเมือง (2528 : 175 - 179) ได้เสนอหลักสำคัญในการสอนทักษะการอ่านไว้ พอสรุปได้ดังนี้

(1) สร้างความพอใจ นักเรียนแต่ละคนอาจจะมีความสนใจไม่เหมือนกัน ควรส่งเสริมการอ่านหนังสือหลาย ๆ ประเภท ครูควรมีบทบาทที่จะแนะแนวทางให้เกิดความสนใจ เช่น เลือกกิจกรรมการอ่านให้ถูกใจนักเรียน

(2) ต้องเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล นักเรียนแต่ละคนมีพัฒนาการทางสมองในการอ่านไม่เหมือนกัน จึงควรสอนเป็นกลุ่ม ๆ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักจิตวิทยาในการสอนด้วย

(3) ก่อนจะให้ นักเรียนอ่านนั้น ครูควรบอกจุดมุ่งหมายในการอ่านเสียก่อน พยายามส่งเสริมนักเรียนให้มีความใฝ่ใจ และปรารถนาที่จะอ่านหนังสือทุกประเภทที่มีประโยชน์

(4) ก่อนที่จะสอนการอ่านหนังสือประเภทใด แบบใดก็ตาม ครูจะต้องอ่านเรื่องนั้นมาก่อนจะได้เข้าใจเรื่องราวทั้งหมด เพราะจะได้เน้นในส่วนที่สำคัญ และฝึกกิจกรรมต่าง ๆ ได้ถูกต้อง

(5) การอ่านที่ดี จะต้องเข้าใจความหมาย มิใช่แต่เพียงอ่านได้

(6) การอ่านที่ดีต้องมี สมาธิ และตั้งคำถามทบทวนอยู่ในใจเสมอ

- (7) ต้องฝึกให้นักเรียนอ่านหนังสือที่มีประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ
- (8) ต้องฝึกอัตราความเร็วในการอ่าน โดยเฉพาะการอ่านในใจด้วย แล้วต้องอ่านหนังสือได้เร็ว เข้าใจความหมายได้ทันที
- (9) ต้องจัดกิจกรรมส่งเสริมในการอ่านอยู่เสมอ
- (10) ต้องคำนึงถึงลักษณะการอ่านที่ดี เช่น การอ่านในใจต้องอ่านให้เร็ว จับใจความได้
- (11) ควรฝึกการใช้สายตาให้เป็นประโยชน์ต่อการอ่าน เพราะจะทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพ
- (12) การอ่านในระดับขั้นสูง ๆ ควรฝึกให้อ่านตารางกราฟชนิดต่าง ๆ รวมทั้งเข้าใจสัญญาณที่ใช้ในชุมชนเป็นอย่างดี
- (13) ต้องคำนึงถึงปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการอ่านของนักเรียน เช่น การอ่านข่าวทางวิทยุ โทรทัศน์
- (14) บุคคลที่จะช่วยส่งเสริมการอ่านให้ได้ผลดีมิใช่จะต้องเป็นครูภาษาไทยเท่านั้น ควรมีหลายฝ่ายช่วยกัน
- (15) การประเมินผลการอ่านต้องทำอยู่เสมอ ๆ

1.2.3 การสอนอ่านในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2

กรณีการ พวงเกษม (2533 : 71) กล่าวถึง การสอนอ่านในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 ไว้ว่า การอ่านในเด็กระดับนี้ เป็นการสอนอ่านเบื้องต้น เพื่อให้เด็กมีความสามารถและมีความชำนาญในการอ่าน เป็นการวางรากฐานให้ก้าวหน้าต่อไป บทเรียนที่จะใช้อ่านควรเป็นบทเรียนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เด็กเห็นทุก ๆ วัน การอ่านกับงานอื่นของเด็กควรจะสัมพันธ์กัน เช่น เด็กอ่านจากแผนภูมิ อ่านป้ายประกาศ อ่านประโยคอ่านคำ ที่ประกอบรูปภาพต่าง ๆ ให้อ่านทั้งเดี่ยวและเป็นหมู่ เพื่อออกเสียงให้ชัดเจนถูกต้อง ให้รู้จักความหมายของคำ เข้าใจเนื้อเรื่อง ควรสอนกลไกในการอ่านที่สำคัญ เช่น การกวาดสายตาไปบนบรรทัดที่อ่านจากซ้ายไปขวาให้สม่ำเสมอ กวดขันการอ่านหนังสือที่ถูกต้อง ให้สามารถเล่าเรื่องที่อ่านแล้วนั้นได้ ส่งเสริมการอ่านฝึกฝนทักษะในการออกเสียงและการอ่านในใจ ให้รู้จักการประสมและการผันให้ดียิ่งขึ้น

การสอนการอ่านในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 นี้ เป็นการสร้างนิสัยและความรู้สึกอันดีที่มีต่อหนังสือ ถ้าเด็กอ่านหนังสือแล้วได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน เด็กจะเห็นว่าการอ่านเป็นของดี เด็กจะพอใจและสนใจต่อการอ่านมาก เป็นการสร้างนิสัยที่ดีให้กับเด็ก ทำให้เด็กรักการอ่าน และใช้การอ่านให้เกิดประโยชน์ในการเรียนต่อไป

1.2.4 องค์ประกอบที่ควรคำนึงในการสอนอ่าน

แฮริส และซีเพย์ (Harris and Sipay. 1979 : 15 - 18) กล่าวถึงองค์ประกอบที่ส่งผลในการอ่านไว้ดังนี้

(1) องค์ประกอบทางปัญญา (Cognitive Factors) ซึ่งได้แก่ ระดับความสามารถทางสติปัญญา (I.Q.) ของผู้เรียนการอ่านนั้นสัมพันธ์กับ ระดับความสามารถทางสติปัญญา (I.Q.) ตั้งแต่ .40 - .50 จนถึง .70 ในเด็กระดับเกรด 4 ส่วนที่เหลือเป็นเรื่องของเจตคติ (Attitude) คุณภาพของบทเรียน (Quality of Educational Program) และอื่น ๆ

(2) องค์ประกอบทางกาย และทางสรีระ (Physical and Physiological Factors) แฮริส และซีเพย์กล่าวว่า ถึงแม้ว่าความบกพร่องทางกายจะไม่ใช่อุปสรรคสำคัญต่อการอ่านโดยตรงก็ตาม แต่ก็ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการพัฒนาการอ่านของเด็กได้เช่นกัน เช่น หากเด็กไม่สามารถฟังแยกเสียงออกจากกันได้ จะมีผลต่อการพัฒนาการอ่านของเด็กด้วย

(3) องค์ประกอบทางสังคม และวัฒนธรรม (Social and Cultural Factors) ความก้าวหน้าทางการอ่านของเด็กนั้นขึ้นอยู่กับบ้าน เพื่อนบ้าน สิ่งแวดล้อมที่บ้าน ไม่แพ้กับที่ได้รับจากทางโรงเรียนเลย หากพ่อแม่ทุกคนของเด็กมีการศึกษาดี ชอบอ่านหนังสือหรืออ่านหนังสือให้เด็กฟังมีหนังสือหลากหลายชนิดภายในบ้าน พาเขาไปเที่ยวสถานที่ต่างๆ เล่าเรื่องต่างๆ ให้เด็กฟัง ให้ดูรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ต่อการศึกษา สิ่งเหล่านี้เป็นตัวสนับสนุนให้เด็กนั้นเป็นนักอ่านที่ดีได้ เพราะการทำอย่างนั้นเท่ากับเสริมสร้างพัฒนาทักษะทางภาษา และสร้างนิสัยรักการอ่าน

(4) ความพร้อมของผู้เรียน ในด้านตัวเด็กเอง ผู้สอนควรดูว่าวุฒิภาวะของผู้เรียนอยู่ในระดับใดก็หาทางช่วยเหลือ ส่งเสริม รวมทั้งให้ความสนใจ และคอยสังเกตคูลีลา (Style) การเรียนของนักเรียนเพื่อประกอบการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยเสมอ

บันลือ พุกกะวัน (2532 : 27) กล่าวถึงองค์ประกอบแห่งความพร้อมที่ควรคำนึงถึงในการสอนอ่านไว้ 5 ด้าน ดังนี้

(1) ความพร้อมทางร่างกาย ได้แก่ รูปร่าง ขนาด ส่วนสูง น้ำหนัก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเจริญเติบโตของร่างกาย โดยที่กรมอนามัยโรงเรียน กระทรวงสาธารณสุข กำหนดเกณฑ์เฉลี่ยไว้ นอกจากนี้ยังเน้นถึงการใช้สายตา หู ความคล่องแคล่วในการใช้กล้ามเนื้อ มีการทรงตัว มีความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา ที่จะจับประคองใช้มือลากเส้นเขียนตัวอักษร และอื่น ๆ

(2) ความพร้อมทางสมอง ได้แก่ ความสามารถในการจำ การตีความ และแปลความ การอธิบายงานที่ตนทำงานที่เพื่อนทำ เล่าเรื่องราวของตน และผู้อื่นได้ดี เป็นต้น

(3) ความพร้อมทางอารมณ์ และสังคม ได้แก่ การมีอารมณ์ร่วม สนุกสนาน การรู้จักระงับอารมณ์ เล่นร่วมกับเพื่อน ไม่แย่งของเพื่อน รู้จักให้หยิบยืมหรือแบ่งปันของใช้ ช่วยเหลือเพื่อน และอื่น ๆ

(4) ความพร้อมทางจิตวิทยา ได้แก่ การมีสมาธิในการฟังนิทานหรือเรื่องราว มีความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออก นำกลุ่ม รู้จักลำดับเหตุการณ์ในนิทาน และอื่น ๆ

(5) ความพร้อมทางพื้นฐานประสบการณ์ ได้แก่ การใช้ภาษาพูด การตอบคำถาม การมีความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมใกล้ตัว และอื่น ๆ เป็นต้น

1.2.5 การประเมินผลการอ่าน

ในการสอนอ่านนอกจากผู้สอนจะต้องรู้จักเลือกใช้เทคนิคการสอนที่จะช่วยกระตุ้นความสามารถในการอ่านของผู้เรียนแล้ว ผู้สอนจำเป็นต้องรู้จักเลือกเทคนิคการประเมินผล ความสามารถในการอ่านของผู้เรียนด้วย

เพื่อให้การอ่านของเด็กมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนจำเป็นจะต้องมีการวัดและประเมินผล ความรู้ความสามารถของเด็กว่า มีความก้าวหน้าในการอ่านเพียงใดอยู่ตลอดเวลา การวัด และประเมินผลการอ่านของเด็กจึงมีประโยชน์มากเพราะเหตุผลดังต่อไปนี้คือ

(1) จะช่วยให้ครูทราบถึงความสามารถในการอ่านของเด็กได้อย่างถูกต้อง

(2) ช่วยให้เด็กมีความสนใจในการอ่านเพิ่มขึ้นเมื่อทราบความก้าวหน้าจากการประเมินผลเป็นระยะ ๆ

(3) จะช่วยให้ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มตามระดับความสามารถได้

(4) จะช่วยประเมินผลการสอนของครูด้วยว่ามีความสามารถในการสอนมากน้อยเพียงใด

(5) ช่วยให้สามารถวินิจฉัย และทำนายผลเกี่ยวกับการเรียนการสอนได้

การประเมินผลการอ่าน หมายถึง การพิจารณาตัดสินว่าเด็กมีทักษะหรือความสามารถในการอ่านมากน้อยเพียงใด

ในการประเมินผลทักษะการอ่าน ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

(1) เน้นการประเมินเพื่อปรับปรุงการอ่าน
(2) ประเมินผลการอ่านโดยคำนึงถึงประสบการณ์ และลักษณะของผู้เรียน

(3) ประเมินผลการอ่านอย่างเป็นระบบที่ผสมผสานกับการสอน
(4) การประเมินผลการอ่านต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้
(5) ประเมินให้รอบด้านทั้งพุทธิพิสัย ด้านเจตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

(6) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการประเมินผล

(7) บอกเกณฑ์การประเมิน และแนวปฏิบัติที่นำไปสู่การบรรลุซึ่งผลสัมฤทธิ์สูงสุดให้เด็กทราบตั้งแต่เริ่มการสอน

(8) ควรจะมีการประเมินผลก่อน และหลังเรียนอ่านเพื่อครูจะได้ทราบว่า ก่อนเรียนอ่านเด็กมีความสามารถแค่ไหน เมื่อเรียนแล้วมีพัฒนาการเพียงใด

เพื่อให้การประเมินผลการอ่านของเด็กถูกต้อง จำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือประเมินผลการอ่านต่อไปนี้

(1) การใช้ข้อทดสอบ ข้อทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง วัดได้หลายอย่างตามความต้องการของครู เช่น วัดความรู้ ความเข้าใจ ความจำ ความสามารถในการวิเคราะห์ เปรียบเทียบ เรียงลำดับเหตุการณ์ ข้อทดสอบนี้จะแบ่งออกเป็น 2 อย่าง คือ

1) แบบอัตนัย เป็นข้อทดสอบที่มักจะให้บรรยายความคิด ความเข้าใจ วิจารณ์ การออกข้อสอบแบบนี้ต้องออกให้ครอบคลุมถึงลำดับตามจุดมุ่งหมายที่นักเรียนรู้มากที่สุด กำหนดคำตอบให้พอดีกับเวลาสอบ พร้อมทั้งบอกคะแนนกำกับด้วย

2) แบบปรนัย แบ่งออกเป็น

แบบเลือกตอบ ในการออกข้อสอบแบบนี้ต้องมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงหนึ่งคำตอบตายตัว เรียงลำดับคำตอบให้ดูง่าย

แบบถูกผิด ข้อสอบต้องใช้ภาษาชัดเจน ข้อความต้องแต่งใหม่ ไม่ควรลอกจากตำราเรียน และใช้ในตอนต้น ๆ ของข้อสอบ

แบบเติมคำ ข้อสอบแบบนี้คำตอบที่ให้เติมต้องเด่น ชัดเจน เว้นช่องว่างให้พอกับคำตอบ

นอกจากข้อทดสอบทั้งแบบอัตนัย และแบบปรนัยแล้ว ครูผู้สอนสามารถทำการทดสอบการอ่านของเด็กด้วยการใช้บัตรคำให้อ่านเป็นคำก็ได้ แต่การทดสอบการอ่านนั้นนิยมให้อ่านเป็นเรื่องมากกว่าการอ่านเป็นคำ

คำถามที่ใช้ในข้อทดสอบเพื่อวัด และประเมินผลการพัฒนาทักษะการอ่านของเด็ก ควรมีลักษณะดังนี้คือ

1) คำถามควรจะขึ้นอยู่กับเนื้อหาที่เด็กอ่านมากกว่าขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของเด็ก เด็กไม่ควรได้ใช้ประสบการณ์เพื่อตอบคำถามนั้น ๆ เช่น ในเรื่องกล่าวว่าอย่างไร เราควรตั้งคำถามจากเนื้อหาที่เด็กอ่านไป เมื่อถามแล้วเด็กสามารถหาคำตอบจากเรื่องที่อ่านมาตอบได้

2) คำถามประเภทที่จับผิดผู้อ่านหรือคำถามที่ลวงให้หลงไม่ควรนำมาใช้ในการทดสอบ

3) ภาษาที่ใช้ในคำถามควรเหมาะสมกับเนื้อหาของเรื่องราวที่让孩子อ่าน

4) ไม่ใช่คำถามประเภทที่ช่วยให้เด็กนึกถึงเรื่องที่เคยอ่านมาแล้ว

ในอดีตมาตอบ

5) ควรใช้คำถามประเภทที่ผู้ตอบใช้ข้อมูลที่ได้จากการอ่าน

(2) การใช้การสังเกต เพื่อดูความถูกต้อง ความคล่องแคล่ว จังหวะ ทำนองในการออกเสียง อัตราเร็วในการอ่าน เป็นต้น สิ่งที่ควรสังเกต เช่น

- 1) การออกเสียงคำ
- 2) การเว้นวรรคตอน
- 3) การอ่าน (ความชัดเจน ถูกต้อง ความคล่องแคล่ว)
- 4) การทำเสียงได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง
- 5) ท่าทางจับหนังสือ
- 6) อัตราเร็วในการอ่านแต่ละครั้งแล้วจบบันทึกไว้
- 7) ความสนใจในการอ่าน ฯลฯ

(3) การซักถามหรือสัมภาษณ์ อาจใช้ร่วมกับการสังเกต เป็นการตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจ ความสนใจในการอ่าน ความสามารถในการวิจารณ์ ความจำ และความสามารถในการตอบคำถาม และสรุปข้อความสำคัญ สิ่งที่จะสอบถาม เช่น

- 1) ความรู้ ความเข้าใจจากเนื้อหาของบทเรียน
- 2) ให้เล่าเรื่องให้ฟัง
- 3) ได้รับความรู้อะไรบ้างจากการอ่าน
- 4) ชอบอ่านหนังสือเองหรือให้คนอื่นอ่านให้ฟัง เป็นต้น

จากข้อมูลทั้งหมดที่ครูได้จากการสัมภาษณ์หรือซักถามเด็กแล้ว ครูควรบันทึกไว้ สิ่งใดที่ไม่ดีหรือยังไม่ถูกต้อง ครูควรหาทางแก้ไขปรับปรุงเด็กเพื่อให้มีพัฒนาการในการอ่านมากขึ้น

(4) การใช้บันทึก เพื่อดูความสนใจในการอ่าน ดูพัฒนาการอ่านของเด็กแล้วหาทางแก้ไข วิธีการนี้เป็นวิธีการที่จะทำได้หลังจากมีการวัดผลด้วยวิธีที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ครูต้องบันทึกผลของการวัดในแต่ละครั้งไว้แล้วศึกษาหาทางแก้ไขต่อไป วิธีการบันทึกอาจใช้คำถามที่เป็นแนวทางในการบันทึกหรือการใช้การบันทึกเสียงให้เด็กอ่านแล้ว

บันทึกเสียงไว้ แล้วเอามาเปิดให้เด็กฟัง หาข้อบกพร่อง และจะได้แก้ไขในคราวต่อไป หรือ อาจใช้การบันทึกในรูปแบบวัดพฤติกรรม (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2529 : 401 - 403)

สำหรับวิธีการประเมินผลการอ่านภาษาไทยที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จากเรื่องที่กำหนดให้ 3 เรื่อง โดยแต่ละเรื่องจะมีคำถามเรื่องละ 5 ข้อ

จะเห็นได้ว่า การประเมินผลการอ่านเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากในการสอนอ่านการประเมินผลที่ถูกต้องตรงกับจุดมุ่งหมายของการสอนอ่าน ประกอบกับการจัดทำแบบทดสอบอ่านที่ได้มาตรฐาน จะทำให้ผู้สอนประเมินความเข้าใจในการอ่านของผู้อ่านได้ถูกต้อง และสามารถแก้ไขช่วยเหลือผู้เรียนได้ตรงตามสภาพความเป็นจริงเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน

1.3.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

สตีเวนส์ (Steven. 1980 : 365 - 367) ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่าน เรื่องที่สนใจของนักเรียนที่มีความสามารถสูงที่คะแนนเปอร์เซนต์ไทล์ที่ 83 ขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 5 และ 6 โดยได้สำรวจความสนใจในการอ่านจากรายการ 25 เรื่อง ซึ่งมีระดับความสนใจตั้งแต่ 1 - 7 เลือกเรื่องที่นักเรียนสนใจมาให้อ่าน แล้วทดสอบความเข้าใจในการอ่าน พบว่า เรื่องที่นักเรียนสนใจเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีผลทำให้นักเรียนอ่านได้ง่าย และสะดวกต่อการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน นอกจากนี้ยังพบว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่างเพศเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านจากเรื่องที่สนใจ

แบบบส์ (Babbs. 1983 : 174 - A) ได้ศึกษาผลการสอนโดยใช้ยุทธวิธีในการดักเตือนเพื่อให้เกิดความเข้าใจในด้านความรู้ที่มีต่อความเข้าใจ และการระลึกได้ในการอ่าน จุดมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการพัฒนาความรู้ของนักเรียนระดับ 4 เกี่ยวกับกระบวนการอ่านและการสอน โดยใช้ยุทธวิธีในการดักเตือนเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 4 ผลปรากฏว่า กลุ่มทดลองมีความเข้าใจในการอ่านและการระลึกได้ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม แต่กลุ่มควบคุมมีความรู้เกี่ยวกับวิธีอ่านให้ได้ผลดีอยู่ในระดับต่ำ การใช้บัตรดักเตือนเป็นวิธีการที่มีผลดีในการชักชวนให้นักเรียนเป็นผู้ใช้ยุทธวิธีในการอ่าน

เดลาเนย์ (Delaney, 1985 : 111 - A) ทำการศึกษามลของยุทธวิธีในการฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจกับนักเรียนระดับ 4 และระดับ 5 โดยแบ่งการทดลองออกเป็น 3 กลุ่ม โดยฝึกให้นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่องแล้วทำการจดบันทึกเอาไว้ กลุ่มที่ 3 มีนักเรียน 35 คน ฝึกโดยให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องแล้วขีดเส้นใต้ในประเด็นสำคัญ ๆ เอาไว้ แล้วทำการจดบันทึกสิ่งสำคัญเหล่านั้นเท่าที่จำได้ และกลุ่มที่ 3 ซึ่งเป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 32 คน โดยใช้วิธีเดิม ผลการทดลองพบว่า คะแนนความเข้าใจโดยเฉลี่ยของกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุมอย่างเห็นได้ชัด

1.3.2 งานวิจัยในประเทศ

สุรามาศ สังข์ลาโพธิ์ (2531 : 108) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนคำ และความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษากับการสอนปกติ ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนคำสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนความคงทนในการจำนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชญัญญา ไครบุตร (2534 : 105) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนคำ และพฤติกรรมกล้าแสดงออกในชั้นเรียนของนักเรียนไทยกะใช้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในเขตอำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษากับวิธีสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านในชั้นเรียนของนักเรียนไทยกะใช้ที่ได้รับการสอนโดยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาสูงกว่านักเรียนไทยกะใช้ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รัตนกร สายแก้ว (2534 : 48) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยมีหนังสืออ่านเพิ่มเติมบทเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมเล่าเรื่องหนังสือมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่าก่อนการทดลอง นักเรียนที่เรียนโดยมีหนังสือ

อ่านเพิ่มเติมเสริมบทเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมทบทวนปัญหา มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยมีหนังสืออ่านเพิ่มเติมเสริมบทเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมเล่าเรื่องหนังสืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่านทั้งในและต่างประเทศ แสดงให้เห็นว่า ความเข้าใจในการอ่านสามารถฝึกฝนได้ หากรู้จุดบกพร่องหรือจัดรูปแบบ วิธีสอนและเครื่องมือเพื่อวัดความเข้าใจในการอ่านให้เหมาะสมกับทักษะที่ผู้เรียนมีปัญหา โดยเฉพาะในเรื่องวิธีสอน นับได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะสามารถช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่าน

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียน

2.1 ความหมายของการเขียน

การเขียนเป็นทักษะหนึ่งในทักษะทางภาษาทั้ง 4 ซึ่งมีความสำคัญ เพราะในชีวิตประจำวันต้องใช้ทักษะการเขียนในการติดต่อสื่อสารอยู่เสมอ แต่การที่จะใช้การเขียนอย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องอาศัยระยะเวลาในการฝึกฝนด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการใช้คำ ไวยากรณ์ ตลอดจนเรียบเรียงความคิดจนเกิดความชำนาญ สามารถเขียนถ่ายทอดให้ผู้อื่นอ่านเข้าใจได้

ในด้านความหมายของการเขียนนั้น ได้มีผู้ให้คำนิยามไว้หลายคน สรุปได้ดังนี้

โอลิวา (Oliva, 1969 : 152) กล่าวว่า การเขียนเป็นภาษาของผู้พูดในการที่จะสื่อความคิดของเขาไปสู่คนอื่น ซึ่งพูดภาษาเดียวกันในการสื่อความหมายนี้จะขึ้นอยู่กับสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเขียน

อาราพอฟ (Arapoff, 1967 : 119 - 120) กล่าวว่า การเขียนเป็นกระบวนการทางความคิดและได้ย้าว่า ในขณะที่เขียนนักเรียนจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายเอาไว้และพยายามเรียงลำดับความสำคัญให้เป็นไปตามขั้นตอน

วรรณ แก้วแพรง (2526 : 2) ให้ความหมายการเขียนคือการแสดงออกซึ่งความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก ความต้องการ เจตคติ และหรือประสบการณ์โดยใช้ภาษาไทยหรือสัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นเครื่องมือเพื่อสื่อสิ่งดังกล่าวออกมาให้ผู้อ่านทราบตามที่ผู้เขียนต้องการ

นพดล จันทรเพ็ญ (2531 : 9) ได้ให้ความหมายของการเขียนว่า การเขียนคือ การแสดงออกในการติดต่อสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์โดยอาศัยภาษาตัวอักษรเป็นสื่อเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความต้องการ และความในใจของเราให้กับผู้อื่นทราบ การเขียนนี้มีลักษณะการสื่อสารที่ถาวร สามารถคงอยู่นาน ตรวจสอบได้ เป็นหลักฐานอ้างอิงนานนับพัน นับหมื่นปี ถ้ามีการเก็บรักษาให้คงสภาพเดิมไว้ได้

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า การเขียนเป็นการสื่อความหมายของการพูด ความในใจ การคิด ออกมาเป็นสัญลักษณ์ คือ ตัวอักษร โดยเขียนเรียงประโยคได้เป็นเรื่องราวให้ถูกต้องเพื่อสื่อให้ผู้อ่านเข้าใจตามที่ผู้เขียนต้องการ

2.2 จุดมุ่งหมายและความสำคัญของสอนเขียน

นพดล จันทรเพ็ญ (2531 : 91) ได้สรุปความสำคัญของการเขียนได้ดังนี้

- (1) การเขียนเป็นการสื่อสารของมนุษย์
- (2) การเขียนเป็นเครื่องถ่ายทอดความรู้และสติปัญญาของมนุษย์
- (3) การเขียนสามารถสร้างความสามัคคีในมนุษยชาติ
- (4) การเขียนเป็นเครื่องระบายออกทางอารมณ์ของมนุษย์
- (5) การเขียนสามารถทำให้มนุษย์ประสบความสำเร็จในชีวิต เช่น การ

เล่าเรียน

สุปรียา มาลากาญจน์ (2527 : 75) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการสอนเขียนในระดับประถมศึกษา ไว้ดังนี้

- (1) เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการเขียนได้ถูกต้อง รู้จักใช้ภาษาเขียนที่ดีและถูกต้องตามอักขรวิธี
- (2) เพื่อฝึกให้รู้จักลำดับความคิดและสามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นเข้าใจได้
- (3) ให้รู้จักสังเกตและเลือกเฟ้นถ้อยคำ สำนวนมาใช้ให้ถูกต้องตามหลักภาษาและความนิยม
- (4) ส่งเสริมให้เขียนหนังสือได้เร็ว ชัดเจน และสะอาดเรียบร้อย

(5) ส่งเสริมให้มีจินตนาการ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถถ่ายทอดความนึกคิดออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจได้แจ่มแจ้ง

สนธิ ตั้งทวี (2521 : 37) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการสอนเขียนว่า เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในข้อต่อไปนี้คือ

- (1) เขียนตัวหนังสือได้ชัดเจน สวยงาม น่าอ่าน มีความเป็นระเบียบและรวดเร็ว
- (2) เขียนหนังสือได้ถูกต้องตามอักขรวิธี
- (3) เลือกคำได้ถูกต้องเหมาะสมกับเนื้อความและความนิยม
- (4) ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นภาษาที่กะทัดรัด สละสลวย ชัดเจน และเข้าใจง่าย
- (5) สามารถแก้สำนวนภาษาที่ไม่ถูกต้อง ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของภาษาได้
- (6) เขียนเล่าเรื่องต่าง ๆ ตามที่ต้องการได้
- (7) เขียนตอบคำถามได้ตรงประเด็น
- (8) เขียนเรื่องโดยใช้ถ้อยคำชักจูงโน้มน้าวจิตใจให้ผู้อื่นคล้อยตาม
- (9) ใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้อย่างถูกต้อง
- (10) เขียนได้ถูกต้องตามแบบการเขียนทุกประเภท

2.3 ความสามารถทางการเขียน

แวลเลต (Vallette. 1977 : 217) กล่าวว่า ความสามารถในการเขียน คือ ความสามารถในการแสดงออกมาเป็นข้อความที่สละสลวย หรือความคิดที่ต้องการเชื่อมโยง จัดวาง และพัฒนารายละเอียดต่าง ๆ ตลอดจนความสามารถในการเรียบเรียงความคิดให้เป็นประโยคเป็นข้อความสั้น ๆ และเป็นความเรียงเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่น เข้าใจได้

แพตตี (Patty. 1985 : 226) กล่าวว่าความสามารถทางการเขียนคือความสามารถในการแสดงออก ซึ่งความคิดที่ต้องการเชื่อมโยง จัดวางและพัฒนารายละเอียดต่าง ๆ ตลอดจนความสามารถในการเรียบเรียงความคิดให้เป็นประโยคเป็นข้อความสั้น ๆ และเป็นเรื่องราว

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2526 : 55) กล่าวว่า ผู้ที่มีความสามารถทางการเขียนขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความตั้งใจ ผู้เขียนมีความรู้และประสบการณ์มากจะสามารถเขียนข้อความที่มีการเสนอความคิดอย่างมีเหตุผล รู้จักวิเคราะห์วิจารณ์สิ่งรอบ ๆ ตัวหรือมีประเด็นที่จะเขียนมากขึ้น

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 108) กล่าวว่า ความสามารถทางการเขียน หมายถึง ความสามารถในการรวบรวมข้อมูล เลือกสรรสิ่งที่ตนต้องการ ถ่ายทอดความคิดนำมาลำดับความด้วยการเรียบเรียงเป็นตัวอักษร ตั้งแต่ระดับประโยคจนถึงระดับข้อความหรือสูงกว่าข้อความ โดยใช้ความรู้ทางด้านกลไกของการเขียน เช่น การสะกดคำ เครื่องหมายวรรคตอน กฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ ตลอดจนวางกลสัมพันธซึ่งจะต้องให้อ่านเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนแสดงออกทางความคิดได้ถูกต้องตรงกับจุดประสงค์ของผู้เรียน

กล่าวโดยสรุป ความสามารถทางการเขียน คือ กระบวนการที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการแสดงออกทางความคิด โดยสามารถเรียบเรียงถ้อยคำ ข้อความให้ลละลวยนำมาเรียบเรียงเป็นประโยคและเป็นข้อความสั้น ๆ จนกระทั่งเป็นเรื่องราวได้อย่างชัดเจนถูกต้อง เพื่อสื่อความคิดให้อ่านเข้าใจความคิดของผู้เรียนได้ถูกต้องตรงกัน

2.4 องค์ประกอบของการเขียน

แฮริส (Harris. 1969 : 68 - 69) กล่าวว่า การเขียนคือความสามารถในการรวมทักษะหลาย ๆ อย่างทางภาษาเข้าด้วยกัน ดังนั้นการเขียนจึงต้องมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

- (1) เนื้อหาหรือประเด็นที่ผู้เขียนต้องการสื่อกับผู้อ่าน
- (2) การวางรูปแบบหรือการจัดระบบของเนื้อหา
- (3) ความสามารถในการใช้ภาษาได้ตามหลักไวยากรณ์และโครงสร้างของประโยค
- (4) ลีลาในการใช้ภาษาของผู้เรียน การเลือกคำและสำนวนต่าง ๆ ของภาษาที่ใช้ในการเขียนโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อทำให้เกิดอรรถรสนั่นเอง
- (5) กลไกด้านต่าง ๆ ที่นำมาประยุกต์ใช้กับการเขียน เช่น การเขียนแบบสรุป ความควรใช้หลักอย่างไร ควรจะเลือกใช้ตัวอักษรในภาษาอย่างไร และจะใช้เครื่องหมายวรรคตอนอย่างไรจึงจะถูกต้องและเหมาะสมตามหลักการของภาษานั้น ๆ

สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรย์ (2523 : 116) ได้กล่าวถึงทักษะการเขียน ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญในการเขียนไว้ว่าทักษะการเขียนเป็นทักษะที่มีความสลับซับซ้อนกว่าทักษะการใช้ภาษาทักษะอื่น ๆ นักเรียนจะเรียนได้ดีก็ต่อเมื่อได้ฟังมาก อ่านมากมีประสบการณ์กว้างขวาง นอกจากนั้นยังปรากฏว่านักเรียนที่เขียนได้ดีมักจะเป็นผู้ที่มีทักษะการพูดดี ความรู้ทางหลักภาษาก็เป็นองค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะช่วยให้ นักเรียนสามารถ เลือกใช้ถ้อยคำได้เหมาะสมและความสามารถเรียบเรียงประโยคได้ สละสลวย

อรุณี วิริยะจิตรา (Arunee Wireyachitra. 1983 : 30 - 41) กล่าวว่า การเขียนนั้น ไม่ใช่เพียงความสามารถในการแต่งประโยคได้เท่านั้น การเขียนที่ดีอย่างน้อยต้องประกอบไปด้วยส่วนที่สำคัญ ๆ 2 ส่วน คือ ความสามารถในการที่จะสร้างประโยคและความสามารถที่จะนำเอาประโยคเหล่านั้น มาเรียงกันให้เป็นข้อความที่มีความหมายต่อเนื่องกันได้อย่าง สอดคล้องเพื่อเป็นสื่อในการส่งข้อมูลข่าวสารบางประการระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านหรือ การเขียนก็คือการใช้ระบบของภาษารวมกันในรูปของประโยคต่าง ๆ เพื่อใช้ประโยคเหล่านั้น แสดงกิริยาอาการ และความคิดแทนผู้เขียน

สรุปได้ว่า การเขียนมีองค์ประกอบสำคัญคือ เนื้อหา รูปแบบ และการใช้ภาษา โดยผู้เขียนนำมาเรียบเรียงให้เป็นข้อความ เพื่อสื่อสารความคิดของผู้เขียนไปยังผู้อ่าน

2.5 ข้อเสนอแนะบางประการเกี่ยวกับหลักการสอนเขียน

สนิท ตั้งทวี (2531 : 38 - 40) ได้เสนอแนะหลักสำคัญบางประการในการสอนเขียนไว้ดังนี้

(1) ครูควรจะได้ทำการทดสอบความรู้พื้นฐานทางการเขียนของนักเรียนเสีย ก่อนที่จะมีการสอน ในกรณีที่ไม่มีแบบทดสอบมาตรฐาน ก็ควรจะได้สร้างแบบทดสอบแบบ ตัวเลือกขึ้นไว้ใช้เอง ซึ่งใช้สำหรับวัดความสามารถในการสะกดคำ การใช้คำ การผูกประโยค และการเรียบเรียงข้อความ แบบทดสอบดังกล่าวนี้จะช่วยครูผู้สอนได้ทราบว่านักเรียนเหล่านั้น มีความสามารถทางการเขียนอยู่บ้างแล้วแค่ไหน นอกจากนั้นยังช่วยครูให้ได้ทราบถึงการ พัฒนาการทางการเขียนหลังจากที่ได้สอนไปแล้วทุกระยะ

(2) การสอนทักษะการเขียนนั้น ไม่ว่าจะเป็นการเขียนเรื่องใดก็ตาม ครูไม่ควรไปกำหนดหัวเรื่องให้ตายตัว ควรให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกเรื่องที่จะเขียน หรือเขาควรจะมีส่วนร่วมในการเสนอหัวเรื่องด้วย

(3) การสอนทักษะการเขียน ครูไม่ควรแยกสอนจากทักษะอื่น ๆ คือ ทักษะฟัง ทักษะพูด ทักษะอ่าน และถ้าสามารถให้มีความสัมพันธ์ไปถึงวิชาการรณคดี หลักภาษา ศิลปะ หรือวิชาอื่น ๆ ได้ก็จะเป็นการดี

(4) ทักษะการเขียนเป็นวิชาทักษะที่ค่อนข้างจะยุ่งยาก ซ้ำซ้อน นักเรียนส่วนมากมักไม่ค่อยสนใจเรียนเหมือนทักษะอื่น ๆ ด้วยเหตุนี้ผู้สอนจึงควรใช้หลักของการเสริมแรงเสริมกำลังใจหลายรูปแบบ เช่น จัดให้มีการประกวดงานเขียนประเภทต่าง ๆ ยกย่องและให้เกียรติแก่นักเรียนที่มีผลงานเขียนดีเด่น การให้รางวัล การชมเชย เหล่านี้เป็นต้น

(5) การสอนเขียนนั้น ครูไม่ควรมุ่งแต่จะให้กฎเกณฑ์หรือทฤษฎี ควรจะให้มีการปฏิบัติจริงทำจริง ให้ได้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น

(6) การสอนทักษะการเขียนที่จะให้ได้ผลนั้น ครูไม่ควรใช้การอธิบายอย่างเดียวควรใช้สื่อการสอนประกอบด้วยเพราะสื่อการสอนจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจแจ่มชัด และไม่เกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย

(7) ครูควรวางแผนการสอนอย่างละเอียดและชัดเจน เช่น ควรจะมีวัตถุประสงค์ อะไรบ้าง และควรจะให้ป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งสามารถเน้นพฤติกรรม การเขียนของผู้เรียนได้อย่างแจ่มชัด การนำเข้าสู่บทเรียน การดำเนินการสอน การจัดกิจกรรมที่จะให้ทักษะการเขียนสัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ พร้อมทั้งสื่อการเรียนและเกณฑ์การประเมินผล

(8) นักเรียนควรจะมีส่วนร่วมในการวัดผล และการสร้างเกณฑ์ในการประเมินผลการเขียนด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ได้ทราบแนวทางในการวัดผลว่าควรจะเป็นอย่างไร เพื่อว่าตัวเขาเองจะได้รู้จักใช้ดุลยพินิจและใช้วิจารณญาณในการทำงาน

กล่าวโดยสรุป การเรียนการสอนนั้นครูต้องมีความเข้าใจเด็ก ทำความเข้าใจกับกระบวนการเขียน แล้วจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมซึ่งจะทำให้สามารถพัฒนาการเขียนของนักเรียนดีขึ้น

2.6 การวัดความสามารถทางการเขียน

สำหรับการวัดความสามารถทางการเขียนนั้น ได้มีผู้เชี่ยวชาญด้านการทดสอบหลายท่าน เสนอแนวทางดังนี้

ไดเดอร์ช (Citing Diederich. 148 - 156 อ้างถึงใน McColly. 1970) ได้กำหนดองค์ประกอบในการตัดสินความสามารถในการเขียนไว้ดังนี้

- (1) ความคิดและจินตนาการ (Ideas) คือ พิจารณาถึงความชัดเจน ความต่อเนื่อง และความสมเหตุสมผล
- (2) รูปแบบของเรียงความ (Form) พิจารณาถึงการเรียบเรียงเรื่องและลำดับความคิด
- (3) อรรถรสในการเขียน (Flavor) พิจารณาลีลาการเขียนที่น่าสนใจและเชื่อถือได้
- (4) กลไกการเขียน (Mechanics) พิจารณาการใช้เครื่องหมายวรรคตอนและไวยากรณ์
- (5) การใช้คำ (Wording) พิจารณาการเลือกใช้คำและการเรียบเรียงคำ

ฮีตัน (Heaton. 1979 : 134 - 135) ได้เสนอแนะว่าในการวัดความสามารถในการเขียนนั้น ควรจะวัดผู้เขียนในด้านต่อไปนี้

- (1) วัดความสามารถในด้านไวยากรณ์ (Grammar) หมายถึง ความถูกต้องของการใช้ไวยากรณ์ในการเขียนเรื่องนั้น ๆ
- (2) วัดความสามารถในการใช้คำศัพท์ (Vocabulary) หมายถึง การเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้อง เหมาะสม และหลากหลาย
- (3) วัดความสามารถด้านกลไกการเขียน (Mechanics) หมายถึง เครื่องหมายวรรคตอนและการสะกดที่ผู้เขียนใช้ได้ถูกต้อง
- (4) วัดด้านความคล่องแคล่วของการเขียน คือ วัดด้านลีลา และความคล่องของการสื่อความหมาย (Fluency : Style and Ease of Communication) หมายถึง ความสามารถในการนำเสนอเนื้อเรื่องและความคิด ให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อ การเลือกใช้ถ้อยคำ ลีลาการเขียน และโวหารต่าง ๆ

(5) วัดด้านความสัมพันธ์ของข้อความ (Relevance) หมายถึง การจัดลำดับความคิดและการเรียบเรียงข้อความ

บังอร สว่างวโรธ และ เขียวภา พุกกะคุปต์ (2524 : 50) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่นำมาใช้พิจารณาเพื่อวัดความสามารถในการเขียน 5 ประการ คือ

(1) เนื้อหา (Content) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออก และความรู้ที่ผู้เขียนเสนอแก่ผู้อ่าน

(2) วัตถุประสงค์ในการเขียน (Judgement Skills) ได้แก่ งานเขียนนั้นจะต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์และผู้อ่านตลอดเวลา ซึ่งรวมถึงความสามารถในการเลือกสรร การวัดและลำดับเรื่อง เรียงราวให้มีความต่อเนื่องกันด้วย (An Ability to Select, Organize and Order Relevant Information)

(3) ไวยากรณ์ (Grammatical Skills) ได้แก่ ความสามารถในการเขียนประโยคที่ถูกต้อง

(4) สลีลาการเขียน (Stylistic Skills) ได้แก่ การเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนโวหาร เพื่อให้เกิดลักษณะเฉพาะของผู้เขียน

(5) กลไกการเขียน (Mechanic Skills) ได้แก่ การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและการสะกดตัวอักษรที่ถูกต้อง

จากข้อเสนอแนะดังกล่าว สรุปได้ว่า ในการวัดความสามารถด้านการเขียนนั้น จะวัดในด้านกลไกการเขียน ไวยากรณ์ และคำศัพท์ ส่วนด้านความคิด จะวัดการนำเสนอเนื้อหาและลีลาการเขียน ซึ่งรวมถึงสำนวนโวหาร และอารมณ์ของผู้เขียนด้วย

2.7 งานวิจัยเกี่ยวกับความสามารถทางการเขียน

มัลลิกา ภักดีณรงค์ (2531 : 110) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจการอ่าน การเขียน และทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดนครราชสีมาที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษามีความสามารถในการเขียนสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

นฤมล กังวาลไกล (2534 : 94) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านความสามารถในการเขียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษากับการสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษามีความสามารถในการเขียนสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับนิทาน

3.1 ความหมายของนิทาน

วลัย วไลธำรง (2513 : 22 - 26) ได้ให้ความหมายของนิทานว่า นิทานคือเรื่องราวที่เล่าสืบเนื่องต่อกันมาเป็นทอด ๆ จนกระทั่งถึงปัจจุบัน นิทานเหล่านี้อาจจะเป็นเรื่องที่ยิงจากความจริงหรือมีการเล่าเสริมต่อให้สนุกสนานหรือเป็นเรื่องที่จริงมาจากจินตนาการของผู้เล่าเองก็ได้

รัชณี ศรีไพวรรณ (2516 : 37 - 41) ได้ให้ความหมายของนิทานว่า นิทาน คือ เรื่องราวที่เล่าสู่กันมาหรือมีผู้แต่งขึ้นเพื่อความสนุกสนานและเนื้อเรื่องในนิทาน อาจจะเป็นเรื่องที่เหลือเชื่อหรือเป็นเรื่องที่แสดงอิทธิทธิปาฏิหารย์ต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะนิทานมุ่งให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีความหมายสอดคล้องกับ บุนผา เรื่องรอง (2526 : 23) ที่ว่านิทานคือเรื่องที่เล่าสืบต่อกันมา เพื่ออบรมสั่งสอนและเพื่อความสนุกสนาน บันเทิง และยังได้ ญรรุมา อาษารัฐ (2521 : 163) ที่กล่าวว่า นิทาน คือเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมา ที่มีได้เจาะจงแสดงประวัติความเป็นมาของเรื่อง วัตถุประสงค์ใหญ่เพื่อความสนุกสนานและความพอใจทั้งของผู้เล่าและผู้ฟัง มุ่งสนองความต้องการทางด้านจิตใจของผู้ฟัง ในบางครั้งก็สอดแทรกคติสอนใจรวมอยู่ด้วย

สมบุญ คิงหมานันท์ (2522 : 31 - 38) ได้ให้ความหมายของนิทานว่า นิทาน เป็นเรื่องราวที่บันทึกความเป็นมาของมนุษย์ สัตว์ และสิ่งของเป็นประสบการณ์ของชีวิต เป็นการตอบข้อสงสัย เป็นเครื่องกระตุ้นให้มนุษย์พัฒนาไปสู่ทิศทางที่พึงปรารถนาเป็นการระบายความรู้สึกคิด ความเศร้าโศก เสียใจ ตื่นเต้น ดีใจ เพื่อฝัน เป็นเรื่องที่เกิดจากความเข้าใจซึ่งกันและกัน ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับสัตว์ และมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

เกริก ยุ้นพันธ์ (2539 : 16) ได้สรุปความหมายของนิทานไว้ว่า นิทานเป็นเรื่องที่มีการเล่าสืบทอดต่อ ๆ กันมา ในครั้งสมัยโบราณ ถือเป็นประเพณีโดยมีผู้เล่าที่มีความสามารถและเป็นบุคคลที่น่านับถือ นิทานมีเล่ากันทุกชาติ ทุกภาษา เนื้อหาของนิทานที่เล่าเป็นเรื่องราวที่ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความดี ความงาม และเรื่องของการยกย่องเชิดชูปลูกจิตสำนึกของคนให้ประพฤติอยู่ในความดี และเป็นตัวอย่างแก่สังคม ต่อมา มีการให้ความสำคัญแก่นิทาน โดยนำเอานิทานเข้ามาเล่าและจัดเป็นกิจกรรมในห้องสมุด ตลอดจนการเรียนการสอนได้มีวิชาการเล่านิทานขึ้น

สรุปได้ว่า นิทานเป็นเรื่องราวที่มีมาช้านาน และเล่าสืบทอดกันมาเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นจากความจริง หรือเป็นเรื่องที่เกิดจากจินตนาการของผู้เล่า เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลินและสอดแทรกความคิด คุณธรรมอันดีงามเข้าสู่จิตใจเด็กและเป็นแนวทางปฏิบัติตนที่ถูกต้องในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม

3.2 การเล่านิทาน

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2520 : 37 - 39) ได้ศึกษา พบว่า การเล่านิทานเป็นศิลปะเพื่อความบันเทิงที่ถูกต้องที่สุด เป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถหาความรู้ ฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ และถ่ายทอดกันต่อไป การเล่านิทานเป็นพฤติกรรมหนึ่งที่แสดงออกถึงความรักและความเอาใจใส่ของผู้ใหญ่ที่มีต่อเด็ก การเล่านิทานให้เด็กฟังเสมอ ๆ จึงเป็นทางหนึ่งจะช่วยพัฒนาอารมณ์ต่าง ๆ เช่น ความรัก ความพึงพอใจ ช่วย让孩子มีจินตนาการ มีความอยากรู้อยากเห็น นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยเสริมสร้างทักษะทางภาษา และพัฒนาความคิดอีกด้วย

สมบุญ คิงมมานันท์ (2522 : 26 - 32) ได้กล่าวว่า การเล่านิทานเป็นศิลปะเพื่อความบันเทิงที่ถูกต้องที่สุด เป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถหาความรู้ ฝึกฝนให้เกิดชำนาญและถ่ายทอดกันต่อไป การเล่านิทานเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งที่แสดงออกถึงความรักและความเอาใจใส่ของผู้ใหญ่ที่มีต่อเด็ก การเล่านิทานให้เด็กฟังเสมอ ๆ จึงเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาอารมณ์ของเด็ก ให้มีจินตนาการได้รับรู้อารมณ์ทางด้านความรัก ความอยากรู้อยากเห็น และช่วยพัฒนาอารมณ์ด้านลบ คือ ความโกรธ ความกลัว ความอิจฉาริษยา ความเสียใจตามเนื้อเรื่องที่พ่อแม่และครูแสวงหามา

ลัดดา นีละมณี (2527 : 248) ได้ให้ความหมายของการเล่านิทานไว้ว่า การเล่านิทาน หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการที่นำมาเป็นตัวกลางในการถ่ายทอด ความรู้ ความเข้าใจ อารมณ์ ความรู้สึก ความสนใจ ประสบการณ์ ทศนคติและค่านิยมที่เหมาะสมสำหรับเด็กมาใช้เล่านิทาน นอกจากนี้ยังครอบคลุมถึงวัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่ครูควรส่งเสริมให้เด็กเล็ก ๆ ใช้ เพื่อเล่านิทานให้เพื่อน ๆ ชิมและฟังบ้าง เนื่องด้วยเด็กมีจินตนาการและมโนภาพสูงมากอยู่แล้ว เด็กสามารถจะช่วยกันเล่านิทานโดยแต่งเรื่องนิทานใหม่ ๆ แปลก ๆ ขึ้นเองมาโอกาสครูควรส่งเสริม สนับสนุนและเป็นที่ปรึกษาเพื่อให้เด็กแสดงบทบาทสมมุติเลียนแบบเรื่องราวในนิทานที่เคยได้ชมและฟังกัน

ดังนั้นการเล่านิทานจึงหมายถึงการถ่ายทอดเรื่องราวของนิทานให้เด็กได้เข้าใจ ด้วยการเล่าโดยใช้น้ำเสียง ท่าทาง สื่อวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนวิธีการประกอบการเล่าและยังครอบคลุมถึงการส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาสเป็นผู้เล่าด้วยตนเอง

3.3 คุณค่าของนิทานที่มีต่อการเรียนการสอน

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. (2520 : 37 - 39) ได้กล่าวถึงคุณค่าของนิทานว่า จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์ได้ดังนี้

(1) ช่วยให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น มีที่พึ่งทางใจ รู้สึกละแวกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เพราะขณะที่ฟังนิทานเด็กจะได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับพ่อ แม่ พี่น้อง หรือครู และเพื่อน ๆ

(2) ทำให้เด็กเกิดจินตนาการจากเรื่องที่ได้ฟัง เช่น เรื่องนางฟ้า เรื่องสัตว์ต่าง ๆ หรือเรื่องเกี่ยวกับธรรมชาติต่าง ๆ

(3) ช่วยให้เด็กรู้จักโลกของแง่มุมเล็ก ๆ จากนิทานที่ได้ฟัง ทำให้สามารถตัดสินใจในการแสดงออกและการสนองตอบต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้อง มองโลกในแง่ดี เกิด ทศนคติที่ดีต่อโลกและชีวิต

(4) เด็กได้พักผ่อน ผ่อนคลายความเครียด ได้รับความเพลิดเพลิน ความสดชื่น และความรู้จากเรื่องราวที่ได้ฟัง

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521 : 81) เสนอแนะว่า การเล่านิทานในระดับอนุบาล และประถมศึกษา มีคุณค่ามากมาย กล่าวคือ

- (1) ช่วยชดเชยประสบการณ์ทางภาษาแก่เด็กในชนบท ให้เท่าเทียมเด็กในเมือง เพราะบิดามารดาของเด็กตามชนบทไม่มีเวลาหรือไม่เห็นคุณค่าในการเล่าให้เด็กฟัง
- (2) ช่วยเสริมสร้างและพัฒนาการทางความคิด ให้มีจินตนาการสวยงาม
- (3) ฝึกเด็กให้เป็นนักฟังที่ดี เก็บความจากเรื่องที่ฟังคนอื่นเล่า เรื่องที่ได้เห็น ซึ่งอาจจะเป็นจากภาพยนตร์ โทรทัศน์ หรือวิทยุ ได้ตามควรแก่เด็ก

- (4) สร้างความเพลิดเพลินให้แก่เด็ก เพื่อสร้างชีวิตที่สดใสให้เด็ก

สุขสมร ประพัฒน์ทอง. (2522 : 31 - 36) ได้กล่าวถึงคุณค่าของนิทานว่า เป็นเครื่องมือที่กระตุ้นจิตใจด้านพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็ก นิทานแสดงให้เห็นถึงความพยายามของตัวเองที่จะเป็นผู้ฟันฝ่าอุปสรรคและมีความมุ่งมั่นที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ จนบรรลุผลสำเร็จได้

ฉวีวรรณ กินาวงศ์. (2526 : 125 - 126) ได้กล่าวว่า นิทานมีอิทธิพลและคุณค่าต่อเด็กมากในระดับเด็กปฐมวัย การที่ผู้ใหญ่และครูได้ใกล้ชิดกับเด็ก โดยการเล่านิทานจะเป็นเครื่องช่วยให้เข้าใจเด็กยิ่งขึ้น การเล่านิทานมีคุณค่าดังนี้

- (1) ช่วยชดเชยประสบการณ์แก่เด็กในชนบทให้เท่าเทียมเด็กในเมือง เพราะบิดามารดาของเด็กชนบทไม่มีเวลาหรือไม่เห็นคุณค่าของการเล่านิทานให้เด็กฟัง
- (2) ช่วยเสริมพัฒนาการทางภาษา ความคิด และจินตนาการให้กับเด็ก
- (3) ช่วยฝึกให้เด็กเป็นนักฟังที่ดี เข้าใจวิธีการปฏิบัติตัวขณะฟังนิทาน และสามารถเก็บใจความตามเรื่องราวที่ฟังคนอื่นเล่าได้ตามสมควรแก่วัย
- (4) ช่วยให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน มีความรู้สึกอบอุ่นและใกล้ชิดกับผู้เล่า
- (5) ช่วยปลูกฝังความรู้สึกชอบฟังนิทานและความรู้สึกชื่นชอบในหนังสือนิทานก่อนที่จะอ่านได้อย่างเข้าใจ
- (6) ปลูกฝังให้เด็กเป็นคนใจกว้าง ยอมรับความจริงในชีวิตประจำวัน
- (7) ช่วยให้ผู้ใหญ่ได้ทราบถึงความรู้สึกที่อยู่ในตัวของเด็กจากการสนทนาซักถามในขณะฟังนิทาน

ชุตติมา สัจจามันท์. (2528 : 28) ได้กล่าวถึงคุณค่าของการเล่านิทานไว้ ดังนี้

- (1) ช่วยอธิบายหรือสื่อสาร
- (2) ช่วยสร้างภาพพจน์และทำให้การพูดคุยมีชีวิตชีวา
- (3) ช่วยให้เด็กนอนหลับง่าย
- (4) เป็นเครื่องมือในการสอนที่มีประสิทธิภาพ
- (5) สร้างเสริมนิสัยรักการอ่านแก่เด็ก
- (6) ส่งเสริมให้เด็กใช้หนังสือและห้องสมุด
- (7) สร้างความเพลิดเพลินทั้งแก่ผู้ฟังและผู้เล่าเพราะนิทานเป็นสิ่งที่เด็กทุกคน

ขอบฟ้า

- (8) ช่วยแนะนำเรื่องหรือความรู้ใหม่ ๆ
- (9) สร้างความผูกพันใกล้ชิดระหว่างกัน
- (10) พัฒนาการการเรียนรู้ทางด้านภาษา และฝึกทักษะการพูด
- (11) ส่งเสริมการแสดงออกต่อหน้าชุมชน รวมทั้งศิลปะการแสดงด้วย
- (12) กระตุ้นให้เกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
- (13) สืบทอดมรดกทางวรรณกรรมและศิลปะอันเก่าแก่ของมนุษยชาติ
- (14) ช่วยปลูกฝัง คุณธรรม ความดี ความเป็นสุภาพชนและความละเอียดอ่อน

ในจิตใจเด็ก

นอกจากนี้การเล่านิทานยังเป็นเครื่องมือที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนเป็นอย่างดี เราสามารถนำเอาวิธีการเล่านิทานมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนได้หลายประการ ดังนี้ (สรรัชย์ ศรีสุข. 2530 : 26)

- (1) เป็นการลดความตึงเครียด ที่ช่วยลดความเบื่อหน่ายของนักเรียนในขณะที่

เรียน

- (2) เป็นการนำเข้าสู่บทเรียน หรือเตรียมความพร้อมเด็ก
- (3) เป็นการเปลี่ยนเจตคติหรือความเชื่อที่ผิด ๆ บางประการ
- (4) ใช้สอนจริยธรรมแก่เด็ก เช่น ในเรื่องความซื่อสัตย์ ความกตัญญู เป็นต้น
- (5) ใช้สอนวิชาเรียงความ เช่น ให้นักเรียนเขียนเรื่องที่ตนเองชอบ เป็นต้น

(6) ใช้สอนหรือฝึกทักษะทางภาษา เช่น การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน เป็นต้น

(7) เป็นการฝึกทักษะทางด้านการอ่าน ช่วยให้เด็กรักการอ่าน เป็นต้น

(8) ฝึกให้เด็กมีความกล้าที่จะแสดงออก เช่น การแสดงท่าทางประกอบตามเรื่องราวที่กำหนดให้ เป็นต้น

(9) เป็นการสร้างความสนิทสนมและความไว้วางใจในตัวครูให้เกิดขึ้นกับเด็ก

(10) ช่วยพัฒนาในด้านความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบต่าง ๆ ให้กับเด็ก

การเรียนการสอนจะประสบผลดีได้นั้น ย่อมมาจากความสนใจความต้องการของตัวผู้เรียนเอง เมื่อใดที่ผู้เรียนมีความสนใจ ต้องการอยากจะเรียนหรืออยากรู้แล้ว ประสบการณ์ที่ผู้สอนจัดให้ เด็กจะรับรู้ได้ดี เด็กมักจะรบเร้าให้ผู้สอนเล่านิทานให้ฟังเสมอ แม้ว่าจะต้องยอมปฏิบัติตามสิ่งที่ผู้สอนต้องการ เพื่อแลกเปลี่ยนกับนิทาน เช่น การนั่งเงียบๆ ทั้ง ๆ ที่เป็นการฝืนธรรมชาติของเด็ก แต่เด็กก็ยอมรับไว้ก่อน ดังนั้น นิทานจึงมีคุณค่าต่อการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษามาก

3.4 จุดมุ่งหมายของการเล่านิทาน

การเล่านิทานในโรงเรียนโดยทั่ว ๆ ไปนั้น อาจมีจุดมุ่งหมายในเรื่องดังต่อไปนี้ (ศ. ศุภนิมิตร 2522 : 28 - 32)

(1) เพื่อลดความเครียดหลังจากที่ครูสอนมากพอสมควร ครูสังเกตเห็นว่า นักเรียนเกิดความตึงเครียด ความเบื่อหน่ายจากการเรียนหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ครูอาจเล่านิทานให้นักเรียนฟัง เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด นักเรียนพักผ่อนคลายในตัวโดยเลือกเรื่องที่สนุกสนานหรือเรื่องที่ตลกขบขันมาเล่าให้ฟัง ไม่ควรนำเรื่องที่หนักสมองหรือเรื่องคติสอนใจเล่าเพื่อประโยชน์ด้านนี้

(2) เพื่อใช้เป็นการนำเข้าสู่บทเรียน การนำเข้าสู่บทเรียนบางครั้งอาจใช้นิทานช่วยได้ แต่ไม่ควรใช้พร่ำเพรื่อเพราะเด็กจะเบื่อ

(3) เพื่อช่วยเปลี่ยนทัศนคติที่ไม่ดี หรือ ทัศนคติที่ผิดบางประการของเด็ก เกี่ยวกับ ความเชื่อ ความกลัว การกินอาหาร ที่เด็กได้รับการปลูกฝังหรือฝึกมาอย่างผิด ๆ

- (4) ใช้สอนเรื่องจริยศึกษาแก่เด็ก เช่น เรื่องความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความขยันหมั่นเพียร
- (5) ใช้สอนวิชาเรียงความ เช่น ให้นักเรียนเขียนเรื่องบรรยายลักษณะตัวละครจากนิทานที่เล่า
- (6) ใช้สอนหรือฝึกทักษะทางภาษา คือ การฝึกการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ให้นักเรียนรู้จักฟังเป็น มีมารยาทในการฟัง จับใจความจากเรื่องที่ฟังได้ เป็นต้น
- (7) ใช้นิทานส่งเสริมการอ่านของเด็ก
- (8) ฝึกให้เด็กรู้จักแสดงออกในการเล่านิทาน ให้แสดงท่าทางประกอบ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการฟัง
- (9) สร้างความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดสนิทสนมของผู้เล่าและผู้ฟัง ซึ่งส่งผลไปถึงการปกครองเด็กและการเข้าใจเด็ก

3.5 ประเภทของนิทาน

การแบ่งประเภทของนิทาน มีวิธีกำหนดต่าง ๆ กันที่นิยมกันมากคือ การแบ่งนิทานออกเป็นประเภท ตามรูปแบบของนิทานเป็น 5 ประเภท คือ (จิระประภา บุญยนิษฐ์, 2526 : 15 - 19)

- (1) นิทานปรัมปรา (Fairy Tale) เป็นนิทานที่มีเรื่องค่อนข้างยาว เป็นเรื่องสมมติว่าเกิดขึ้นในที่ใดที่หนึ่ง ไม่กำหนดชัดเจนว่าที่ไหน ตัวเอกของเรื่องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติพิเศษประการใดประการหนึ่ง เช่น เป็นผู้ที่มีอำนาจ มีบุญ มีฤทธิ์เดช ทำให้ศัตรูพ่ายแพ้ได้ ถ้าเป็นหญิงมักได้แต่งงานกับชายสูงศักดิ์ เช่น ปลาบู่ทอง สโนไวท์ และซินเดอเรลลา
- (2) นิทานท้องถิ่น (Legend) เป็นนิทานที่มีเรื่องสั้นกว่านิทานปรัมปรา มักเป็นเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อ ขนบธรรมเนียม โชคลาง หรือคตินิยม แต่เชื่อว่าเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงหรือมีเค้าความจริง มีบุคคลจริง ๆ มีสถานที่จริงกำหนดแน่นอนว่านิทานปรัมปรา
- (3) นิทานเทพนิยาย (Myth) เป็นนิทานที่มี เทวดา นางฟ้า เป็นตัวเอกของเรื่อง เช่น เมขลา - รามสูร ท้าวมหาสงกรานต์

(4) นิทานเรื่องสัตว์ (Animal Tale) เป็นนิทานที่มีตัวเอกเป็นสัตว์ และมีความคิดและการกระทำต่าง ๆ ตลอดจนพฤติกรรมอย่างคน หรืออาจมีคนเกี่ยวข้องอยู่ด้วย ทั้งคนและสัตว์สามารถพูดจาโต้ตอบ และปฏิบัติต่อกันได้ นิทานประเภทนี้อาจแบ่งได้ 2 ประเภท

- 1) นิทานเรื่องสัตว์ประเภทคติธรรม (Fable) ได้แก่ นิทานอีสป ชาดกต่างๆ
- 2) นิทานเรื่องสัตว์ประเภทเล่าซ้ำหรือเล่าไม่รู้จบ (Cumulative Tale) เช่น เรื่องยายกะตา

(5) นิทานตลกขบขัน (Jest) เป็นนิทานเรื่องสั้น ๆ จุดสำคัญของเรื่องอยู่ที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ต่าง ๆ อาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับความโง่ กลโกง การแกล้งแกล๊ว การแสดงปฏิภาณไหวพริบ ตลอดจนการเดินทางและการผจญภัยที่ก่อเรื่องผิดปกติในแง่ขบขันต่าง ๆ

วิไล เวียงวิระ (2526 : 68 - 69) ได้แบ่งประเภทของนิทานที่เหมาะสมสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนได้ 7 ประเภท

- (1) เรื่องจริงเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวเด็ก
- (2) เทพนิยายต่าง ๆ
- (3) ตำนานที่เล่าสืบต่อกันมา
- (4) ปัญหาที่เกี่ยวกับศาสนา เช่น ชาดก
- (5) นิทานที่แต่งเป็นโคลง กลอน
- (6) นิทานประเภทส่งเสริมจินตนาการ
- (7) นิทานที่ให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสิ่งที่เด็กจะเรียนรู้

3.6 หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

สวัสดี เรื่องพิเศษ. (2520 : 71 - 76) ได้เขียนหลักเกณฑ์ที่สำคัญในการเขียนเรื่องสำหรับเด็กไว้ดังต่อไปนี้

(1) จุดมุ่งหมายในการเขียน ผู้เขียนจะต้องทราบว่าเขียนเรื่องเพื่ออะไร ซึ่งจำแนกได้อย่างกว้าง ๆ 2 แบบคือ

- 1) เขียนเรื่องเพื่อใช้เล่าให้เด็กฟัง หรือใช้สำหรับอ่านให้เด็กฟัง
- 2) เขียนเพื่อให้เด็กอ่านเอง

ทั้งนี้เพราะจุดมุ่งหมาย 2 ข้อดังกล่าวจะต้องใช้วิธีเขียนที่แตกต่างกัน

(2) ศึกษาธรรมชาติของเด็ก

ในการเขียนเรื่องสำหรับเด็กไม่ว่าด้วยจุดประสงค์ใด ผู้เขียนจะต้องรู้จักผู้อ่านหรือผู้ฟังว่ามีความต้องการและความสนใจอย่างไรบ้าง ซึ่งจะต้องพิจารณาให้ละเอียดลงไปว่า เป็นเด็กวัยใด ช่วงอายุประมาณเท่าใด เพศหญิงหรือชาย เพราะธรรมชาติความต้องการ ความสนใจของเด็กแตกต่างกันออกไปตามวัยและเพศ นอกจากนี้ผู้เขียนจะต้องศึกษาถึงสภาพแวดล้อมของสิ่งที่เด็กสนใจด้วย เพื่อจะนำสิ่งเหล่านั้นมาเขียนให้เรื่องมีชีวิตชีวาและดูสมจริง

(3) การวางโครงเรื่อง

หลังจากศึกษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแล้วก็นำมาวางโครงเรื่องให้สัมพันธ์กัน โครงเรื่องควรเป็นลักษณะสั้น ๆ ไม่สลับซับซ้อน อ่านหรือฟังแล้วสามารถจับใจความได้ ถ้าเป็นเด็กโตความยาวและความสลับซับซ้อนของเรื่องก็ควรจะเพิ่มขึ้น ลักษณะตัวละครควรอยู่ด้วยเดียวกับผู้อ่าน การวางโครงเรื่องควรให้ผู้อ่านได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินไปกับท้องเรื่อง หรือให้เกิดความรู้สึกตื่นเต้นชวนติดตามเนื้อเรื่องไม่ควรวนไปมา และมีการลำดับความคิดต่อเนื่องกันไปโดยสมบูรณ์ไม่ขาดตอน ข้อควรระวังคือไม่ควรสอดแทรกความคิดหรือแสดงให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังเกิดความรู้สึกว่าถูกเหยียดหยามหรือถูกตำหนิติเตียน จะทำให้เกิดความเบื่อหน่ายและความไม่สบายใจ ถ้าเป็นเรื่องที่ดัดแปลงมาจากภาษาต่างประเทศ ควรคำนึงถึงสภาพทางธรรมชาติและทางสังคมด้วยว่าสอดคล้องกับสังคมไทยหรือไม่ เพราะเด็ก ๆ ย่อมพอใจในเรื่องราวที่มีธรรมชาติสอดคล้องกับความเป็นอยู่ของตนมากกว่าอย่างอื่น

(4) การใช้สำนวนภาษา

ภาษาที่ใช้เขียนนิทานสำหรับเด็กเล็ก ๆ ควรเป็นคำธรรมดาที่จะสามารถเข้าใจได้ง่าย ๆ โดยไม่ต้องคิดหาคำแปล เป็นคำสั้น ๆ ที่กะทัดรัด มีความหมายในตัวเองชัดเจน การเรียบเรียงถ้อยคำให้ลื่นไหล และมีความสืบทอดสัมพันธ์กันอย่างราบรื่นไม่ติดขัด ชวนให้เด็กติดตาม ในบางครั้งถ้าเขียนนิทานขึ้นเพื่อเล่าให้เด็กฟัง จะใช้คำมาก ๆ คำยาว ๆ สะกดยาว ๆ ได้ แต่ก็ควรเป็นคำที่เด็กชอบและเข้าใจได้ด้วย

3.7 รูปแบบของการเล่านิทาน

การเล่านิทานมีรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้ (กุลรัศมี ภูมิมาศ. 2521 : 64)

- (1) อ่านจากหนังสือนิทานให้เด็กฟังทั้งเล่ม
- (2) ใช้ภาพวาดที่มีความต่อเนื่องกันประกอบการเล่าให้เด็กฟัง โดยที่ภาพเหล่านั้นจะจับม้วนใส่ไว้ในกล่อง แล้วหมุนที่ละภาพ คล้าย ๆ ฟิล์มภาพยนตร์
- (3) เล่านิทานโดยใช้การวาดภาพขณะที่เล่าตามเนื้อเรื่องของนิทาน
พงษ์จันทร์ อยู่เป็นสุข (2524 : 37) ได้เสนอรูปแบบของการเล่านิทานเพิ่มเติมว่าเราสามารถเล่านิทานได้โดย
 - (1) การเล่าโดยไม่ใช้อุปกรณ์ใด ๆ เลย แต่ใช้เสียงประกอบการเล่าให้น่าสนใจ
 - (2) การเล่าโดยใช้ภาพประกอบขณะที่เล่า
 - (3) การเล่าโดยแสดงท่าทางประกอบตามตัวละครในเนื้อเรื่อง
 - (4) การเล่าโดยแสดงหุ่นประกอบการเล่น โดยใช้หุ่นตัวละครตามเนื้อเรื่องที่เล่า อาจจะเป็น หุ่นนิ้วมือ หุ่นกระบอก หุ่นเงา เป็นต้น
 จวีวรรณ กิनावงศ์. (2526 : 131 - 132) และ วิไล เวียงวีระ (2526 : 70 - 71) ได้กล่าวถึงรูปแบบของการเล่านิทาน ดังนี้
 - (1) การอ่านจากหนังสือนิทาน
 - (2) การใช้น้ำกาบ หรือแสดงตัวละครในเรื่อง โดยคาดไว้บนศีรษะ คนเดียว อาจแสดงได้หลาย ๆ บท โดยเปลี่ยนหน้ากาบ และเปลี่ยนเสียงไปตามตัวละครนั้น ๆ
 - (3) การเล่าโดยใช้เสียงประกอบ ผู้เล่าจะใช้เสียงเพลงหรือเสียงดนตรีประกอบ จะช่วยให้เรื่องสนุกสนานหรือน่าตื่นเต้นขึ้น
 - (4) การเล่าโดยใช้เทปนิทานที่ครูอาจจะสร้างขึ้นหรือซื้อมา
 - (5) การเล่าโดยฉายสไลด์ประกอบ
 - (6) การเล่าโดยการใช้นิ้วมือ ใช้สำหรับนิทานเรื่องสั้น ๆ หรือกลอนสั้น ๆ โดยเด็กได้มีโอกาสร่วม
 - (7) การเล่าโดยการวาดภาพบนกระดาษแข็งแล้วระบายสีติดเป็นตัว ๆ ด้านหลังปิดกระดาษทรายใช้คู่กับแผ่นป้ายสำลี และสามารถเคลื่อนไหวภาพไปมาได้
 - (8) การเล่านิทานประกอบหุ่นต่าง ๆ เช่น หุ่นมือ หุ่นเชิด หุ่นชัก ฯลฯ
 ดังนั้นในการเล่านิทานแต่ละครั้งของครู ควรคำนึงถึงรูปแบบและวิธีการอยู่เสมอ ทั้งนี้เพื่อให้การเล่านิทานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3.8 วิธีการเล่านิทาน

รัชนี ศรีไพรวรรณ (2516 : 37 - 41) ได้เสนอวิธีการเล่านิทานโดยทั่ว ๆ ไปไว้ดังนี้

(1) การเริ่มต้นเป็นสิ่งสำคัญมาก ควรจะหาวิธีจูงใจเด็กด้วยวิธีการที่น่าสนใจ เช่น ทายปริศนาให้เด็กสนใจ ให้ดูรูปภาพ

(2) ขณะเล่าให้เด็กนั่งฟังตามสบาย

(3) ผู้เล่าต้องรู้สึกสนุกกับเรื่องที่เล่า จึงจะทำให้การเล่ามีรส

(4) ใช้เสียงดังพอเหมาะให้เด็กได้ยินชัดเจน ออกเสียงให้ชัดเจน พุดไม่ซ้ำ หรือเร็วเกินไป มีจังหวะเป็นไปตามบทบาทของเรื่องที่เล่า

(5) ทำท่าทางประกอบให้เห็นจริงจังและสนุกสนานตามท้องเรื่อง ถ้ามีภาพประกอบด้วยยิ่งดี เพราะจะทำให้เด็กสนุกและจำเรื่องได้

(6) มองสบตาเด็กทุก ๆ คนขณะที่เล่า อย่าให้สายตาจับอยู่ที่เด็กคนใดคนหนึ่งนานเกินไป

(7) ลำดับเรื่องเล่าให้เด็กเข้าใจง่าย

(8) ใช้ภาษาง่าย ๆ ให้เหมาะสมกับเด็ก

(9) แสดงจุดสำคัญของนิทานตามแนวที่ผู้เล่าต้องการเล่าอย่าเน้นหรือสอนจนเด็กหมดสนุก

(10) ตอนจบสรุปให้เด็กรู้สึกว่่านิทานสนุกและเสียดยอยากมีโอกาสฟังอีก เมื่อเล่านิทานจบแล้ว ไม่ควรจบลงเพียงเล่าคำสุดท้ายเท่านั้น ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติมดังนี้

(1) ควรซักถามเด็กเกี่ยวกับเรื่องที่เล่าผ่านมา เพื่อจะได้ทราบว่าเด็กเข้าใจหรือไม่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทานหรือตัวละครในนิทานอย่างไร เพื่อจะได้ปรับปรุงทั้งผู้เล่าและผู้ฟัง

(2) ให้เด็กได้แสดงร่วมด้วย เช่น ให้เด็กเล่าซ้ำหรือเล่าเรื่องอื่น ๆ ให้เพื่อนฟัง เพื่อแสดงบทบาทตัวละครในเรื่อง

(3) นำเรื่องนิทานที่เล่าไปแล้วมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการสอนภาษา สอนเลข และอื่น ๆ ให้ได้มากที่สุด

หลังจากเล่านิทานแล้ว ครูผู้เล่าควรจะได้สังเกตและพิจารณาดูว่าการเล่า นิทานได้ผลตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ เพียงใด มีอะไรเป็นข้อสังเกตที่จะต้องแก้ไข หรือติดตามบ้าง ควรบันทึกไว้ทั้งปฏิกิริยาหรือการแสดงออกของผู้ฟัง ตลอดจนคำถามของผู้ฟัง เพื่อประเมินผลการเล่านิทานของผู้เล่าเอง และเพื่อประโยชน์อื่น ๆ ที่ผู้ฟังจะได้รับ นอกจากนี้ ครูผู้เล่าควรรหาโอกาสสัมพันธ์เรื่องที่เล่ากับเรื่องต่าง ๆ ตามโอกาสเพื่อสร้างแนว ความคิดให้กับผู้ฟัง

3.9 การเลือกนิทาน

นิทานเป็นเรื่องราวที่ทุกคนชอบ ไม่ว่าจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ เพราะให้ความ สนุกสนาน เบิกบานแก่ผู้อ่านและผู้ฟัง แต่เด็กในระดับประถมศึกษาสามารถเรียนรู้จาก เรื่องที่เล่าให้ฟัง ได้ดีกว่าการอ่าน ดังนั้นครูจึงใช้การเล่านิทานให้เด็กฟัง การเล่านิทานแต่ละ ครั้งครูต้องเลือกนิทานที่จะนำมาเล่าให้เด็กฟังเสียก่อนเพื่อความเหมาะสมกับวัยและความ ต้องการ

ทิพย์สุตา นิลสินธพ (2529 : 80 - 82) ได้กล่าวถึงการเลือกนิทานสำหรับเด็กว่า ผู้เล่านิทานควรได้ศึกษาและมีความรู้ในเรื่องต่อไปนี้

(1) ความสนใจของเด็ก ดูว่าเด็กในวัยไหนชอบฟังนิทานประเภทใด ความยาว ของนิทานควรเหมาะสมกับวัยและช่วงสมาธิของเด็ก นิทานบางเรื่องสนุกแต่ยาวมาก เด็ก เล็ก ๆ อาจหมดความอดทนในการฟัง

(2) เนื้อหาในนิทานสอดแทรกข้อคิดอะไรให้กับเด็ก ปลุกฝังคุณธรรม และมี คุณค่าหรือไม่ มากน้อย เพียงใด

(3) ควรมีรูปภาพประกอบนิทานที่มีขนาดพอเหมาะ ภาพชัดเจน มีสีสันสวยงาม เพื่อดึงดูดความสนใจ ภาพควรสื่อความหมายหรือสร้างอารมณ์ได้อย่างชัดเจน เด็กจะ ชอบภาพลายเส้นมากกว่าภาพเลียนแบบของจริงหรือภาพเหมือน

นอกจากนี้ พรจันทร์ จันทวิมล. (2529 : 103 - 105) ได้กล่าวถึงการเลือกนิทาน ที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยที่ควรนำมาเล่าให้เด็กฟัง

(1) เป็นเรื่องง่าย ๆ แต่ สมบูรณ์ เน้นเหตุการณ์อย่างเดียวให้เด็กพอคาดคะเน เรื่องได้บ้าง

- (2) มีการเดินเรื่องได้อย่างรวดเร็ว
- (3) ตัวละครน้อย มีลักษณะเด่นที่จำได้ง่าย เด็กอาจสมมุติตัวแทนได้
- (4) มีบทสนทนามาก ๆ เพราะเด็กส่วนมากไม่สามารถฟังเรื่องที่เป็นความเรียงได้ดี

(5) ใช้ภาษาง่าย ๆ ประโยคสั้น การกล่าวคำซ้ำ หรือคำสัมผัสจะช่วยให้เด็กจดจำได้ง่ายและรวดเร็ว

(6) สร้างความรู้สึก ความพอใจให้กับผู้ฟัง

(7) เป็นเรื่องใกล้ตัวเด็ก เช่น ครอบครัว สัตว์เลี้ยง หรือเรื่องที่เด็กจะจินตนาการตามได้

(8) ความยาวไม่เกิน 15 นาที

ชุดิมา สัจจามันท์ (2528 : 29 - 30) ได้กล่าวถึงการเลือกและการเตรียมตัวเล่านิทาน ดังนี้

(1) เลือกเรื่องที่คุณรู้สึกสนุกและชอบ เพราะถ้าผู้เล่าเกิดความรู้สึกพึงใจหรือสะท้อนใจในเรื่องใดก็ตาม ย่อมเป็นการง่ายที่จะถ่ายทอดให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกและอารมณ์ ย่อมคล้อยตามไปด้วย ความรู้สึกสนุก ความประทับใจ หรือความชอบมักจะมีที่มาจาก การได้อ่านหรือได้ฟังมาเมื่อยังเป็นเด็ก อาจจะสนุกกับโครงเรื่อง ภาษา ตัวละคร หรือบางทีก็สนุกกับการเล่า ซึ่งนิทานก่อให้เกิดผลต่อผู้ฟัง

(2) อย่างไรก็ตามควรลองเล่านิทานบางเรื่องที่มีมองข้ามไป โดยไม่ได้พยายามทดลองอาจจะพบว่าบางเรื่องที่คุณไม่เคยชอบหรือไม่คิดว่าจะสามารถเล่าได้ เช่น เรื่องตลก ผู้เล่ากลับทำได้ดี

(3) เลือกเรื่องที่มีคุณลักษณะเหมาะสมที่จะนำมาเล่า คือ เริ่มต้นเร็วมีการกระทำ มีจุดไคลแมกซ์ที่เด่นชัด บทสนทนาเป็นธรรมชาติ และจบเรื่องด้วยความสุข ความสำเร็จ ตัวละครที่มีบทสนทนาในเรื่องควรมีเพียง 3 - 4 ตัว ถ้านิทานเรื่องใดมีลักษณะเด่นทางด้านภาษาหรือใช้ภาษาเป็นหลักในการสร้างอารมณ์ควรจะนำมาอ่านให้ฟังมากกว่าจะเลือกนำมาเล่าเรื่อง

(4) เลือกเรื่องที่เหมาะสม สอดคล้องความต้องการ ความสนใจของกลุ่มเด็กที่ฟัง ซึ่งมักแตกต่างกันไปตามเพศ วัย สภาพแวดล้อม เป็นต้น

3.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน

3.10.1 งานวิจัยต่างประเทศ

ริงเนส (Ringness. 1965 : 43 อ้างอิงมาจาก ปริญญาอักษร พิลากุล. 2535 : 60) ที่ได้ทดลองใช้สื่อสร้างแรงจูงใจ คือ นิทาน นิยาย กับนักเรียนกลุ่มทดลอง ใช้สื่อปกติกับนักเรียนกลุ่มควบคุมพบว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มทดลองอย่างมีนัยสำคัญ

ฟิลลิปส์ (Phillips. 1986 : 36) ได้วิจัยเรื่อง การใช้วรรณกรรมสำหรับเด็กเป็นเครื่องช่วยในการพัฒนาภาษาเขียนของเด็ก การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการทดลองในโรงเรียนชนบทรัฐนิวฟาวด์แลนด์ (Newfoundland) โดยใช้กลุ่มประชากรเป็นนักเรียน 6 ชั้นเรียน ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มกลุ่มทดลองมาหนึ่งชั้นเรียน อีกห้าชั้นเรียนที่เหลือเป็นกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองเขียนและอ่านวรรณกรรมสำหรับเด็กที่ได้คัดเลือกมาแล้วได้แก่ กวีนิพนธ์ นิทาน เทพนิยาย โดยกำหนดหัวข้อสำคัญในการพิจารณา คือ ในด้านเนื้อหา การใช้ศัพท์ โครงสร้างประโยค การแสดงออกทางการเขียนและความคิดริเริ่ม ผลการทดลองปรากฏว่า การได้อ่านวรรณกรรม ช่วยทำให้เด็กนักเรียนกลุ่มทดลองมีมาตรฐานการเขียนและการแสดงออกทางพัฒนาการด้านภาษาดีกว่ากลุ่มควบคุม นอกจากนี้ยังใช้เทคนิคของวรรณกรรมพัฒนาภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยนี้จึงเป็นประโยชน์ในการใช้วรรณกรรมสำหรับเด็กช่วยพัฒนาภาษาและความคิดที่กว้างขวาง รวมทั้งรูปแบบการเขียนที่ดีแก่เด็กด้วย

3.10.2 งานวิจัยในประเทศ

อรรถัย จันทวิชานพงษ์ (2523 : 46 - 52) ได้ศึกษารูปแบบของนิทานที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบของเด็ก และผลของการฟังนิทานที่มีต่อความรับผิดชอบที่ได้รับ การอบรมเลี้ยงดู แบบฝึกให้ฟังตนเอง และเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบยับยั้งการฟังตนเองทำการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 160 คน โดยเล่นนิทาน 3 รูปแบบ คือ นิทานปรัมปรา นิทานเรื่องสัตว์ และนิทานท้องถิ่นรวม 45 เรื่อง เล่าให้ฟังกลุ่มละ 15 เรื่อง ครั้งละ 30 นาที โดยผู้วิจัยเป็นผู้เล่าเอง วิธีเล่นนิทานมีการเล่าโดยใช้น้ำเสียง ท่าทาง และอุปกรณ์ เช่น รูปภาพ แผ่นป้ายคำศัพท์ หุ่นมือ และเทพประกอบการเล่านิทานเหมือนกันทุกกลุ่มทดลอง ยกเว้นกลุ่มควบคุม ผลการทดลองพบว่ารูปแบบของนิทานส่งผลต่อความรับ

ผิดชอบของกลุ่มไม่แตกต่างกัน และไม่พบความแตกต่างสำหรับความรับผิดชอบของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่าง ๆ กัน

สุดาวดี ไยพิมล (2533 : 60 - 66) ได้ศึกษาความสามารถในการจำแนกพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการเล่านิทานโดยใช้หุ่นมือ และการเล่านิทานโดยแสดงบทบาทสมมติประกอบ กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัยอายุ 5 - 6 ปี จำนวน 30 คน กลุ่มทดลองใช้วิธีการเล่านิทานโดยแสดงบทบาทสมมติประกอบ และกลุ่มควบคุมใช้วิธีการเล่านิทานโดยใช้หุ่นมือประกอบ ผลการทดลองพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้ฟังการเล่านิทานโดยใช้หุ่นมือประกอบการเล่านิทานโดยแสดงบทบาทสมมติประกอบมีความสามารถในการจำแนกพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่าเด็กที่ได้ฟังการเล่านิทานโดยแสดงบทบาทสมมติ และใช้หุ่นมือประกอบมีความสามารถในการจำแนกพฤติกรรมซื่อสัตย์ได้ใกล้เคียงกัน ทรงพร สุทธิธรรม (2534 : 85 - 89) ได้ศึกษาตามความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นของเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองจัดกิจกรรมนิทาน เพื่อส่งเสริมการคลายการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัย 4 - 5 ปี จำนวน 30 คน กลุ่มทดลอง จำนวน 15 คน ได้รับการจัดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อส่งเสริมการคลายการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของผู้ปกครอง และกลุ่มควบคุมจำนวน 15 คน ไม่ได้รับการจัดกิจกรรมนิทานเพื่อส่งเสริมการคลายการยึดตัวเองเป็นศูนย์กลางจากผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างได้รับการทดสอบก่อนและหลังการทดลองเป็นรายบุคคลด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่น ผลการศึกษา พบว่า เด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองจัดกิจกรรมนิทานเพื่อส่งเสริมการคลาย การยึดตนเอง เป็นศูนย์กลางมีความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า การใช้กิจกรรมนิทานช่วยให้นักเรียนมีพฤติกรรมและความเข้าใจในการเรียนดีขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำกิจกรรมนิทานมาใช้สอนคำใหม่ และคาดว่านักเรียนที่เรียนคำใหม่โดยการเล่านิทานของครูจะมีความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนแตกต่างจากนักเรียนที่ไม่ได้เรียนด้วยวิธีนี้สูงขึ้น

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปริศนาคำทาย

4.1 ความหมายของปริศนาคำทาย

ปริศนาคำทายหมายถึง คำถามหรือคำทายที่ใช้คำพูด กิริยาท่าทางเพื่อให้ผู้ฟัง คิดหาคำตอบ อาจเป็นการถามตรง ๆ ถามอ้อม ๆ ที่มีความสมบูรณ์ในคำถามหรือไม่มี ความสมบูรณ์ในคำถามก็ได้ แต่คำถามหรือคำทายนั้น ๆ จะต้องมีส่วนบางอย่างที่เป็น คำเพื่อให้ผู้ตอบสามารถตอบได้ ปริศนาคำทายอาจจะผูกเป็นลายลักษณ์อักษร อาจทาย ด้วยคำพูด อาจทายด้วยภาพ หรืออาจทายด้วยท่าทาง ประกอบโดยไม่ใช้คำพูดเลยก็ได้

4.2 ที่มาของปริศนาคำทาย

ปริศนาคำทาย น่าจะมาจากนิสัยช่างสังเกตและความสนใจในสิ่งที่อยู่รอบตัว ของมนุษย์ แล้วจึงนำมาพูดเป็นปริศนาคำทาย ทายผู้อื่นเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเพื่อฝึกไหวพริบสติปัญญา คือ เป็นการสอนให้มีความรู้ความคิดไปในขณะเดียวกัน (วาสนา เกตุภาค. 2521 : 34) นอกจากนั้นแล้วปริศนาคำทายบางข้อก็อาจจะมาจากวรรณคดี ซึ่งเป็นเรื่องที่รู้จักกันแพร่หลาย เช่น สีอะไรทำให้คนรักกัน คำตอบคือ สีดา จากเรื่อง รามเกียรติ์ หรือเข้าไปในทัพเห็นอะไร เห็นลูกเขย จากเรื่องสังข์ทอง เป็นต้น

4.3 ลักษณะการผูกปริศนาคำทาย

บุปผา ทวีสุข. (2520 : 70) ได้กล่าวถึงลักษณะของการผูกปริศนาคำทายไว้ว่า ปริศนาคำทายมีหลายลักษณะ เช่น ผูกเป็นลายลักษณ์อักษรทายด้วยคำพูด ผูกเป็นรูปภาพ ลายแทง และบางครั้งอาจจะผูกเป็นท่าทางก็ได้ โดยไม่ต้องอาศัยคำพูดเลย

4.4 จุดมุ่งหมายของปริศนาคำทาย

จุดมุ่งหมายของปริศนาคำทาย บุปผา ทวีสุข. (2520 : 70 - 73) และนพคุณ คุณาชีวะ. (2519 : 1) เสนอไว้ พอสรุปได้ดังนี้

(1) จุดมุ่งหมายใหญ่ของการเล่นปริศนาคำทาย เพื่อความบันเทิงนับว่าเป็นการเล่นเพื่อความสนุกสนาน ช่วยให้ผู้ทายเกิดความเพลิดเพลินเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียด สร้างความขบขันรื่นเริงให้แก่ผู้ร่วมเล่นด้วย

(2) ปริศนาคำทายส่วนมากเป็นสิ่งที่ให้ความรู้ มุ่งสอนให้เด็กเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง นอกจากนั้นปริศนาคำทาย ยังเป็นเครื่องอบรม สั่งสอนเด็กทางอ้อม ทั้งยังให้ความรู้ และช่วยพัฒนาทางด้านความคิดของเด็ก

(3) ปริศนาคำทายเป็นเสมือนแบบฝึกหัด สำหรับฝึกทักษะ สติปัญญา และปฏิภาณ เป็นเครื่องมือฝึกเด็กให้ฉลาด ช่างสังเกต มีไหวพริบในการแก้ปัญหา

(4) ปริศนาคำทายเป็นสิ่งจูงใจอย่างหนึ่ง (Motivation) ที่จะช่วยให้คนอยากคิดอยากแก้ปัญหาเป็นการฝึกเขาวินิจฉัย และมองสิ่งต่าง ๆ อย่างพินิจพิจารณายิ่งขึ้น

4.5 การจำแนกประเภทของปริศนาคำทาย

เนื่องจากปริศนาคำทาย เป็นข้อมูลทางคติชาวบ้าน ถือเป็นบันทึกหลักฐานทางภาษาและวัฒนธรรมทางด้านต่าง ๆ ของท้องถิ่นมิให้สูญหายไป จึงได้มีผู้ที่สนใจรวบรวมและจัดประเภทของปริศนาคำทาย ไว้เป็นหมวดหมู่อย่างมีระเบียบ เพื่อสะดวกและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา วาสนา เกตุภาค. (2521 : 36 - 37 อ้างอิงมาจาก อิงลิช ลิดเดอร์ (English Riddles Form Oral) ได้รวบรวมปริศนาคำทายเป็นภาษาอังกฤษ และจำแนกเป็นประเภทต่าง ๆ รูปแบบ (Form) และอาการ (Function) รวม 11 ประเภท คือ

(1) ปริศนาคำทายที่เปรียบเทียบกับสิ่งมีชีวิต ตัวอย่าง อะไรเอ๋ย กลางวันอุ้มลูกยืน กลางคืนอุ้มลูกนอน (บันไดชาวชนบท)

(2) ปริศนาคำทายที่เปรียบเทียบกับสัตว์ตัวเดียว ตัวอย่าง อะไรเอ๋ย สองตีน บังแดด แดดตื่นเดินมา (ปู)

(3) ปริศนาคำทายที่เปรียบเทียบกับสัตว์หลายตัว ตัวอย่าง อะไรเอ๋ย นกกก็ไม่ไช่ นก แร้งก็ไม่ไช่ แร้ง บินแคว้ง ๆ อยู่ข้างหู (ใบหูควาย)

(4) ปริศนาคำทายที่เปรียบเทียบกับบุคคลคนเดียว ตัวอย่าง อะไรเอ๋ย มาจากเมืองลาว มีผ้าขาวคาพุง (ผักกะเจด)

(5) ปริศนาคำทายที่เปรียบเทียบกับคนหลายคน ตัวอย่าง อะไรเอ๋ย คนลาม
แสน หามแกนไม้ประดู่ (กิ่งกือ)

(6) ปริศนาคำทายที่เปรียบเทียบกับพืชพันธุ์ ตัวอย่าง อะไรเอ๋ย ลูกเต็มพื้นดิน
เก็บกินเท่าไรไม่หมด (แสงแดด)

(7) ปริศนาคำทายที่เปรียบเทียบกับธรรมชาติ ตัวอย่าง อะไรเอ๋ย ฝนตกสับท่า
หลังครไม่เปียก (ใบบัว)

(8) ปริศนาคำทายที่เกี่ยวกับการเปรียบเทียบ ตัวอย่าง อะไรเอ๋ย สูงกว่าน้ำ แต่
ต่ำกว่าเรือ (ฟองน้ำ)

(9) ปริศนาคำทายเกี่ยวกับรูปและอาหาร ตัวอย่าง อะไร เอาหินทำได้ เอาใบ
ทำตัว (ปูนหินหมาก กับใบพลู)

(10) ปริศนาคำทายที่เปรียบเทียบกับสี ตัวอย่าง อะไรเอ๋ย ซื้อมาดำ นำไปใช้
เป็นแดง พอลิ้นแรงเป็นสีเทา (ถ่านหุงข้าว)

(11) ปริศนาคำทายที่เปรียบเทียบกับกรกระทำ ตัวอย่าง อะไรเอ๋ย ตัดต้นก็ไม่
ตาย ตัดปลายก็ไม่เนา (เส้นผม)

นอกจากนั้น นพคุณ คุณาชีวะ. (2519 : 69) ได้นำเกณฑ์ของเทลอร์
(Taylor) มาจำแนกประเภทของปริศนาคำทาย โดยยึดเอาปริศนาพื้นบ้านของไทยมา
พิจารณาร่วม และเพิ่มอีก 1 ประเภทคือ

(12) ปริศนาคำทายที่เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับภาษา ตัวอย่าง อะไรเอ๋ย เด็กคน
หนึ่งนั่งอยู่ใต้ต้นจันทน์ เห็นวัวชนกัน เด็กคนนี้ชื่ออะไร (จันทรโครพ) ตัวอย่าง อะไรเอ๋ย ตัดหัว
ตัดหาง เหลือกกลางวาเดียว (ควาย หรือ กวาง)

การจำแนกของปริศนาคำทายทั้ง 12 ประเภทดังกล่าว เป็นการจำแนกประเภท
โดยยึดเอาตัวคำถามเป็นหลัก แต่ได้มีผู้ที่จำแนกประเภทของปริศนาคำทายอีกลักษณะ
หนึ่ง โดยยึดเอาคำตอบของคำถามเป็นเกณฑ์ คือ

(1) คำตอบที่เกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ ตัวอย่าง อะไรเอ๋ย เข้ามาเย็น
กลับ (เงา)

(2) คำตอบเกี่ยวกับพืช ตัวอย่าง อะไรเอ๋ย ต้นเท่านี้วก้อย พระยาน้อยชี้เป็น
ร้อยก็ไม่หัก (ต้นพริก)

- (3) คำตอบเกี่ยวกับสัตว์ ตัวอย่าง อะไรเอ๋ย สีสันเดินมา หลังคามุงเข้มน (เม่น)
- (4) คำตอบเกี่ยวกับอาชีพ อาหารการกิน และเครื่องใช้ไม้สอย ตัวอย่าง อะไรเอ๋ย แม่นางคกอ่อน กินก่อนทุกวัน (ทัพพีตักข้าว)
- (5) คำตอบเกี่ยวกับร่างกาย ตัวอย่าง อะไรเอ๋ย กอไม้ทั้งกอ หาซื้อไม่พบ (เส้นผม)
- (6) คำตอบเกี่ยวกับศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี ตัวอย่าง อะไรเอ๋ย สีสายยานโตงเตง ข้างนอกร้องเพลง ข้างในร้องไห้ (กล่อมเด็กในเปล)

4.6 ลักษณะพิเศษของปริศนาคำทายไทย

บุปผา ทวีสุข. (2520 : 88 - 90) ได้กล่าวว่า ปริศนาคำทายถึงจะมีการเล่นในประเทศต่าง ๆ มากมายก็ตาม แต่ปริศนาคำทายของไทย ก็จะมีลักษณะที่แปลกและพิเศษไปจากประเทศอื่น ๆ คือ

- (1) ส่วนหนึ่งของปริศนาคำทายจะจงใจให้ผู้ฟังคิดในลักษณะสองแง่สองมุม ตัวอย่าง อะไรเอ๋ย เมื่อสาวคับแฉะ ยามแก่หลวมโพลก (มะขามฝัก)
- (2) เป็นเรื่องหยาบโลนโดยตรง ตัวอย่าง อะไรเอ๋ย ขี้โอบไล่ โอบโอบขี้ (เทียนได้)
- (3) มักเป็นคำคล้องจอง ตัวอย่าง อะไรเอ๋ย ดำมืดหมี ยิ่งตียิ่งกัด อะไรเอ๋ย ดำเหมือนหมัดยิ่งกัดยิ่งตี (ค้อนตอกตะปู)
- (4) ใช้คำซึ่งทำทาย เพื่อให้ผู้ตอบพยายามตอบให้ได้ อาจจะมีทั้งคำติและชมในคำถาม ตัวอย่าง อะไรเอ๋ย ยิบ ๆ เหมือนไข่มุก ใครไม่มีปัญญาทายเป็นออก (ตัวหนังสือ)
- (5) มักใช้ในการเปรียบเทียบมากกว่าการบอกโดยตรง ตัวอย่าง อะไรเอ๋ย หน้าสั้นฟันขาว หน้ายาววาเดียว (จอบ)

4.7 ประโยชน์ที่ได้จากปริศนาคำทาย

ปริศนาคำทายนับว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าในหลาย ๆ ด้านด้วยกัน รวมทั้งทางด้านการศึกษา วาสนา เกตุภาค. (2521 : 37 - 38) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของปริศนาคำทายไว้ดังนี้

- (1) เป็นเครื่องให้ความบันเทิงแก่นักเรียนมาทุกยุคทุกสมัย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
- (2) ให้ความรู้ในด้านคำศัพท์ และถ้อยคำสำนวนทั้งที่เป็นภาษาถิ่น และที่เป็นภาษาไทย
- (3) ให้ความรู้เกี่ยวกับสภาพสังคม ชีวิตความเป็นอยู่ตลอดจนวัฒนธรรมต่าง ๆ ในอดีต
- (4) เป็นเครื่องช่วยฝึกไหวพริบ สติปัญญาสำหรับเด็ก และเป็นที่น่าสังเกตว่าเวลาที่เปลี่ยนแปลงไป และความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุที่เพิ่มขึ้น ทำให้เด็กรุ่นใหม่คิดหาคำตอบที่แตกต่างไปจากเดิม
- (5) ช่วยสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีให้เกิดขึ้นในบ้านในโรงเรียนและในสังคม ทำให้ผู้ใหญ่สนใจใกล้ชิดกับเด็ก และเข้าใจเด็กมากขึ้น ซึ่งอาจจะช่วยลดปัญหาต่าง ๆ ลงไปได้บ้าง

ปริศนาคำทายจัดได้ว่าเป็นที่รวมของศาสตร์ทางการศึกษา และความคิดสร้างสรรค์ จึงไม่ใช่ว่าเป็นเรื่องที่น่าประหลาดใจ ที่ปริศนามีความสำคัญต่อสังคมมาก ด้วยเหตุที่มีเนื้อหากว้างขวางมีรูปแบบหลายอย่างและมีความสำคัญต่อสังคม ปริศนาคำทายจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจ แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ในประเทศไทย การศึกษาและงานวิจัยทางด้านปริศนาคำทายได้รับความสนใจน้อยมาก

4.8 การนำปริศนาคำทายมาใช้ในการเรียนการสอน

ครูสามารถที่จะนำเอาปริศนาคำทายมาประยุกต์และดัดแปลง เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้หลายรูปแบบ และสามารถใช้อยู่ได้ในทุก ๆ เรื่อง ทุก ๆ วิชาและทุก ๆ ขั้นตอนการสอน เช่น

- (1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เพื่อเป็นการสร้างความสนใจ และเตรียมความพร้อมให้เด็กก่อนที่จะเรียนเนื้อหาใหม่ เช่น จะสอนเรื่อง “พิน” เราสามารถที่จะนำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้ปริศนาคำทายถามว่า “อะไรเอ่ย มาทีหลัง แต่ไปก่อน” (พิน)
- (2) ชี้นำสอน เพื่อให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนาน และไม่เบื่อในเรื่องที่เรียน เช่น การสอนคำพังเพยไทย เราอาจให้เด็กทายท่าทาง ตามคำพังเพยต่าง ๆ ที่สอน เป็นต้น

(3) ขั้นสรุป เพื่อเป็นการสรุปความคิดรวบยอดของนักเรียนที่เรียนมาแล้วและเป็นการฝึกทักษะและความจำของเด็กได้ดีอีกด้วย

นอกจากนั้น ปริศนาคำทาย ยังสามารถประยุกต์ได้กับทุกเนื้อหาวิชาอีกด้วย ซึ่งทั้งนี้ย่อมแล้วแต่ความสามารถของครูในการที่จะดัดแปลง หรือคิดค้นคำถามที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน เช่น วิชาวิทยาศาสตร์

คำถาม “แมว 2 ตัว เดินนำหน้าแมว 1 ตัว แมว 2 ตัว ตามหลังแมว 1 ตัว

แมว 1 ตัว ตามหลังแมว 2 ตัว และแมว 1 ตัว อยู่กลางแมว 2 ตัว

อยากรู้อะไรมีแมวทั้งหมดกี่ตัว (3 ตัว) เป็นต้น

นอกจากจะนำเอาปริศนาคำทายไปใช้ในขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการเรียนการสอนแล้ว เรายังสามารถนำเอาปริศนาคำทายไปใช้ในกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนได้อีกมากมาย เช่น การตั้งคำถามจากคำที่กำหนดให้ การทายคำ การทายภาพ เป็นต้น

จากคุณค่าของปริศนาคำทายและแนวคิดของนักการศึกษา พอจะวิเคราะห์เป็นหลักเกณฑ์ในการเลือกปริศนาคำทายมาใช้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้ดังนี้

- (1) เป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความสนุกสนานแก่นักเรียน
- (2) เป็นกิจกรรมที่จูงใจให้นักเรียนพยายามคิด พยายามแก้ปัญหา โดยอาศัยข้อมูลจากกิจกรรมที่จัดขึ้น
- (3) เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียนช่างสังเกต รู้จักใช้ไหวพริบปฏิภาณ
- (4) เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนมีอิสระในการคิด การกระทำอย่างเต็มที่
- (5) เป็นกิจกรรมที่ครอบคลุมในด้านภาษา คำนวน การคิดหาเหตุผล การใช้กล้านเนื้อ ตลอดจนการใช้ประสบการณ์ของนักเรียนเอง
- (6) เหมาะสมกับความสนใจและวัยของเด็ก
- (7) เหมาะสมกับความสามารถของเด็กวัยนี้
- (8) เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทั่ว ๆ ไปที่เด็กเป็นอยู่

จากเหตุผลต่าง ๆ ดังกล่าว จะพบว่าปริศนาคำทายนับว่าเป็นกิจกรรมทางการศึกษาที่มีคุณค่ายิ่ง ซึ่งครูควรที่จะตระหนักถึง และนำไปใช้ในการปรับสภาพการเรียนการสอนภายในห้องเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปริศนาคำทาย

รัชทร กอบบุญช่วย. (2522 : 91) ได้ศึกษาถึงการใช้เกมและปริศนาคณิตศาสตร์ที่มีต่อทัศนคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ ความคิดสร้างสรรค์ และการคิดหาเหตุผลเชิงตรรกศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่าทัศนคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ ความคิดสร้างสรรค์ และการคิดหาเหตุผลเชิงตรรกศาสตร์ของนักเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทำการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากผลการวิจัยดังกล่าวย่อมแสดงให้เห็นว่าการใช้กิจกรรมเกม และปริศนาคำทาย จะช่วยพัฒนาได้ทางด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนได้เช่นเดียวกัน

สรรัช ศรีสุข (2530 : 71) ได้ศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้กิจกรรมเกม นิทาน และปริศนาคำทายของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมเกม นิทาน และปริศนาคำทาย มีความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องตัว ความคิดยืดหยุ่น และความคิดละเอียดลออไม่แตกต่างกันและมีความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องตัว ความคิดยืดหยุ่น ความคิดละเอียดลออสูงกว่าก่อนทำการสอน

จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการใช้ปริศนาคำทายช่วยให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สูงขึ้น อีกทั้งสามารถนำกิจกรรมปริศนาคำทายมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำกิจกรรมปริศนาคำทายมาใช้สอนคำใหม่และคาดว่านักเรียนที่เรียนคำใหม่โดยกิจกรรมปริศนาคำทายจะมีความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนแตกต่างจากนักเรียนที่ไม่ได้เรียนด้วยวิธีนี้

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้กิจกรรมการสอนคำใหม่ระหว่างการใช้นิทาน ปริศนาคำทาย และการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน
2. ความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้กิจกรรมการสอนคำใหม่ระหว่างการใช้นิทาน ปริศนาคำทาย และการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. แบบแผนการทดลอง
5. วิธีดำเนินการทดลอง
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางบัว (เฟื่องตั้งตรงจิตวิทยาการ) สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 8 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 304 คน โดยมีเหตุผลในการเลือกโรงเรียน ดังนี้

1.1.1 เป็นโรงเรียนที่มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2540 ตั้งแต่ 3 ห้องเรียนขึ้นไป และมีจำนวนนักเรียนอย่างน้อย ห้องเรียนละ 30 คน

1.1.2 ผู้บริหารและคณะครูเห็นความสำคัญของการวิจัยและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางบัว (เฟื่องตรงจิตวิทยาการ) สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 90 คน ซึ่งมีการจัดห้องเรียนแบบความสามารถ ได้มาจากการสุ่มห้องเรียนอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1.2.1 สุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลากห้องเรียนมา 3 ห้องเรียน จากจำนวน ทั้งหมด 8 ห้องเรียน

1.2.2 เมื่อได้นักเรียนมา 3 ห้องเรียนแล้ว จับฉลากอีกครั้งเพื่อเลือกเป็นกลุ่ม ทดลอง 2 กลุ่มและควบคุม 1 กลุ่ม และสุ่มว่ากลุ่มทดลองใดจะได้รับการจัดกระทำแบบใด

กลุ่มทดลองกลุ่มที่ 1	สอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมเล่านิทาน
กลุ่มทดลองกลุ่มที่ 2	สอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมปริศนาคำทาย
กลุ่มควบคุม	สอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครู

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

- 2.1 แผนการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมเล่านิทาน
- 2.2 แผนการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมปริศนาคำทาย
- 2.3 แผนการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครู
- 2.4 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
- 2.5 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียน

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 แผนการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมเล่านิทาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1.1 ศึกษาหลักสูตร จุดมุ่งหมายและขอบเขตเนื้อหาวิชาภาษาไทย บทที่ 4 เรื่อง สองพี่น้อง และบทที่ 5 เรื่อง ก้องจอมกีน จากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และคู่มือครูชุดพื้นฐานภาษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1

3.1.2 ศึกษาวิธีการและหลักการเขียนนิทานจากหนังสือวรรณกรรมสำหรับเด็กของสวัสดี เรื่องพิเศษ (2520 : 105 - 109) ดังปรากฏในหน้า 43 - 44 ของรายงานการวิจัยฉบับนี้

3.1.3 สร้างนิทานตามขั้นตอนดังนี้

- (1) นำคำใหม่จากบทเรียนที่ 4 - 5 มาเพื่อสร้างนิทาน
- (2) วางโครงเรื่องนิทานให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา โดยคำนึงถึงธรรมชาติและความเหมาะสมกับวัยของเด็ก
- (3) แต่งนิทานจำนวน 4 เรื่อง จากคำใหม่ บทที่ 4 - 5 โดยใช้วิธีการเล่าและสื่อประเภทเดียวกันทั้ง 2 บท
- (4) นำนิทานที่แต่งไปให้ประธาน กรรมการ และผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน คือ อาจารย์อรุณี มัดสมบุญ อาจารย์น้อมมณี กลิ่นชู อาจารย์ผู้สอนโรงเรียนวัดแสนสุข เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร และอาจารย์ระเบียบ โทนกกล้า อาจารย์ผู้สอนโรงเรียนบ้านวังเงินพัฒนา จังหวัดเพชรบูรณ์ ตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหาและภาษา
- (5) นำนิทานไปทดลองกับนักเรียน 1 คน เพื่อดูข้อบกพร่องและความเหมาะสมของนิทานเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข
- (6) นำนิทานที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับนักเรียน 10 คน โดยมีนักเรียนเก่ง, ปานกลาง, อ่อน คละกันอยู่ตามอัตราส่วน 3 : 4 : 3 เพื่อดูข้อบกพร่องและความเหมาะสมของนิทานเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข
- (7) นำนิทานที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับนักเรียน 30 คนอีกครั้ง เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 กล่าวคือ 80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนของนักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบถูก (ผลรวมคะแนนที่ทำถูกของทุกคน) โดยนำมารวมกันแล้วจึงคิดออกมาเป็น % ถ้าคิดออกมาแล้วมีค่าไม่ต่ำกว่า 80 % ก็ยอมรับนิทานเรื่องนี้ ส่วน 80 ตัวหลัง หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนทุกคน เมื่อฟังหรืออ่านนิทานแล้วสามารถทำแบบทดสอบแต่ละข้อได้ถึง 80% (ไพโรจน์ เบาใจ. 2520 : 30)

3.1.4 สร้างแผนการสอน ที่ใช้กิจกรรมการเล่นิทาน จากนิทานที่สร้างขึ้น แล้วนำไปให้ประธาน กรรมการ และผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาไทย จำนวน 3 ท่านซึ่งเป็นบุคคลคณะเดียวกัน ตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสม ตามเนื้อหาและจุดประสงค์

3.1.5 นำแผนการสอนที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์ จำนวน 30 คน เพื่อหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับแผนการสอนที่ใช้จัด กิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงก่อนจะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง บันทึกข้อบกพร่องที่พบเสนอต่อประธาน กรรมการ และผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นบุคคลคณะเดียวกัน

3.1.6 นำแผนการสอนมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปเสนอต่อประธาน กรรมการ และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง เมื่อเห็นว่าเหมาะสมถูกต้องสามารถนำไปใช้ทดลองได้ จึงนำไปใช้กับกลุ่มทดลองที่ 1

3.2 แผนการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมปริศนาคำทาย

3.2.1 ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างปริศนาคำทาย ตามขั้นตอนดังนี้

(1) สร้างปริศนาคำทายจากคำใหม่ที่กำหนดไว้ในบทที่ 4 เรื่องสองพี่น้อง และบทที่ 5 เรื่องก้องจอมกีน โดยมีปริศนาคำทายทั้งหมด 51 คำ แบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

- 1) ปริศนาคำทายเป็นภาษาพูด 19 คำ
- 2) ปริศนาคำทายที่เป็นอักษรภาพ 17 คำ
- 3) ปริศนาคำทายที่เป็นท่าทาง 15 คำ

ซึ่งกำหนดให้เป็นคำใหม่เป็นคำตอบ

(2) นำปริศนาคำทายที่สร้างขึ้นไปให้ประธาน กรรมการ และผู้เชี่ยวชาญ การสอนภาษาไทยจำนวน 3 ท่าน ดังนี้ อาจารย์อรุณี มัดสมบุญ อาจารย์น้อมมณี กลิ่นชู อาจารย์ผู้สอนโรงเรียนวัดแสนสุข เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร และอาจารย์ระเปียบ โทนกล้า อาจารย์ผู้สอนโรงเรียนบ้านวังเงิน จังหวัดเพชรบูรณ์ พิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา และภาษา

(3) นำปริศนาคำทายไปทดลองกับนักเรียน 1 คน เพื่อดูข้อบกพร่องและ ความเหมาะสมของปริศนาคำทาย พบว่า นักเรียนจะลังเลที่จะตอบในกรณีที่ผู้วิจัยใช้ปริศนา

คำทหายที่มีคำตอบซ้ำกันมาใช้ถามในข้อที่ต่อเนื่องกัน ผู้วิจัยจึงได้ปรับปรุงแก้ไขโดยการสลับข้อคำถามที่ใช้คำตอบซ้ำกัน โดยชี้แจงให้นักเรียนทราบว่าคำศัพท์คำเดียวกันสามารถใช้ตอบได้หลายข้อ

(4) นำปริศนาคำทหายที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับนักเรียน 10 คน โดยมีนักเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน คละกันอยู่ตามอัตราส่วน 3 : 4 : 3 เพื่อดูข้อบกพร่องและความเหมาะสมของปริศนาคำทหายเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งในขั้นนี้ไม่พบข้อบกพร่องแต่อย่างใด

(5) นำปริศนาคำทหายที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับนักเรียน 30 คนอีกครั้ง เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 กล่าวคือ คะแนนของนักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบถูก (ผลรวมคะแนนที่ทำถูกของทุกคน) โดยนำมารวมกันแล้วจึงหาออกมาเป็นเปอร์เซ็นต์ ถ้าคิดออกมาแล้วมีค่าไม่ต่ำกว่า 80 % ก็ยอมรับปริศนาคำทหายนี้ ส่วน 80 ตัวหลัง หมายถึงความสามารถของผู้เรียนทุกคน เมื่อทหายปริศนาคำทหายแล้วสามารถทำแบบทดสอบแต่ละข้อได้ถึง 80% (ไพโรจน์ เบาใจ. 2520 : 30) ซึ่งพบว่าปริศนาคำทหายที่ผ่านเกณฑ์มีดังนี้ ปริศนาคำทหายที่เป็นอักษรภาพ 17 คำ ปริศนาคำทหายที่เป็นท่าทาง 15 คำ และปริศนาคำทหายที่เป็นภาษาพูดผ่านเกณฑ์ 73 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 75 ข้อ

3.2.2 สร้างแผนการสอน ที่ใช้กิจกรรมปริศนาคำทหายจากปริศนาคำทหายที่สร้างขึ้นแล้วนำไปให้ ประธาน กรรมการ และผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาไทยจำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นบุคคลคณะเดียวกัน ตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมตามเนื้อหาและจุดประสงค์

3.2.3 นำแผนการสอนที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์ จำนวน 30 คน เพื่อหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับแผนการสอนที่ใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนจะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง บันทึกข้อบกพร่องที่พบเสนอต่อประธาน กรรมการ และผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาไทยจำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นบุคคลคณะเดียวกัน

3.2.4 นำแผนการสอนมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปเสนอต่อประธาน กรรมการ และผู้เชี่ยวชาญตรวจอีกครั้ง เมื่อเห็นว่าเหมาะสมถูกต้อง สามารถนำไปใช้ทดลองได้ จึงนำไปใช้กับกลุ่มทดลองที่ 2

3.3 แผนการสอนตามคู่มือครู เพื่อให้การดำเนินการสอนเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแผนการสอนตามลำดับขั้นดังต่อไปนี้

3.3.1 ศึกษาแผนการสอนภาษาไทย คู่มือหนังสือแบบเรียนภาษาไทยและหนังสือแบบเรียนภาษาไทย ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

3.3.2 นำความรู้จากศึกษามาเขียนแผนการสอน ซึ่งประกอบไปด้วย

- (1) ความคิดรวบยอด
- (2) จุดประสงค์
- (3) เนื้อหา
- (4) การสอนและกิจกรรม
- (5) สื่อการสอน
- (6) การประเมินผล

จำนวนแผนการสอนกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม ๆ ละ

12 แผน

3.3.3 นำแผนการสอนไปให้ประธานและกรรมการควบคุมปริญญาโทพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหาและจุดประสงค์

3.4 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดความเข้าใจในการอ่าน โดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

3.4.1 ศึกษาวิธีการสร้างข้อสอบจากหนังสือเทคนิคการวัดผลของ ชวาล แพรัตกุล. (2527 : 1 - 405) และหนังสือการเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทยของ จันทิมา พรหมโชติกุล (2529 : 119 - 124) แล้วสร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

3.4.2 สร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน โดยคำคำศัพท์และคำใหม่ในบทเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 บทที่ 4 - 5 มาผูกเป็นข้อความสั้น ๆ แล้วตั้งคำถามจากข้อความนั้น ๆ จำนวน 30 ข้อ เพื่อใช้จริง 15 ข้อ

3.4.3 นำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาและเนื้อหาที่ใช้

3.4.4 นำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ จำนวน 100 คน

3.4.5 นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน โดยตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิด ไม่ตอบ หรือตอบเกินในข้อเดียวกันให้ 0 คะแนน แล้วนำผลที่ได้มาจากการวิเคราะห์หาความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 27% จากตาราง จุง เทห์ ฟาน โดยคัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่าย (p) ระหว่าง .28 - .60 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .56 - .76

3.4.6 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกตามเกณฑ์ในข้อ 3.4.5 ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางบัว (เพ่งตั้งตรงจิตวิทยาการ) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน แล้วนำผลมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR - 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .83

3.5 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียน

3.5.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบจากหนังสือ เทคนิคการเขียนข้อสอบของ ชวาล แพรัตกุล. (2520) หนังสือการเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทยของ จันทิมา พรหมโชติกุล (2529 : 55 - 125)

3.5.2 ศึกษาขอบข่ายของเนื้อหา จุดประสงค์การสอนเขียน ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และคู่มือการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

3.5.3 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน แล้วนำไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญสาขาการสอนภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นบุคคลคณะเดียวกัน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องของภาษา

3.5.4 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบการเขียนเรื่องราวจากคำที่กำหนดให้ โดยวัดความสามารถในการเขียน ด้านการลำดับเหตุการณ์ การใช้ภาษาในการสื่อความหมายและการเขียนสะกดคำ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตาราง 1 เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถทางการเขียน

เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนเต็ม
1. การลำดับเหตุการณ์	3
2. การใช้ภาษาในการสื่อความหมาย	4
3. การเขียนสะกดคำ	3

เกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียน 10
คะแนน แยกพิจารณา ดังนี้

1. การลำดับเหตุการณ์
 - 1.1 ลำดับเรื่องราวเป็นไปตามลำดับ
สอดคล้องกันตลอดทั้งเรื่อง 3 คะแนน
 - 1.2 ลำดับเรื่องราวเป็นไปตามลำดับสอดคล้องกัน
เป็นส่วนใหญ่แต่ไม่ตลอดทั้งเรื่อง 2 คะแนน
 - 1.3 ลำดับเรื่องราวเป็นไปตามลำดับสอดคล้องกันน้อย 1 คะแนน
 - 1.4 ลำดับเรื่องราวไม่สอดคล้องกัน 0 คะแนน
2. การใช้ภาษาในการสื่อความหมาย
 - 2.1 สื่อความหมายได้ชัดเจนตลอดเรื่อง 4 คะแนน
 - 2.2 สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนมาก 3 คะแนน
 - 2.3 สื่อความหมายได้เป็นบางส่วน 2 คะแนน
 - 2.4 สื่อความหมายได้น้อย 1 คะแนน
 - 2.5 ไม่สามารถสื่อความหมายได้ 0 คะแนน
3. การเขียนสะกดคำ
 - 3.1 เขียนสะกดคำผิดไม่เกิน 1 - 2 คำ 3 คะแนน
 - 3.2 เขียนสะกดคำผิด 3 - 5 คำ 2 คะแนน

3.3 เขียนสะกดคำผิด 6 - 8 คำ

1 คะแนน

3.4 เขียนสะกดคำผิดมากกว่า 9 คำ

0 คะแนน

หมายเหตุ การนับคำผิดไม่นับคำซ้ำ

3.5.5 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางบัว (เพ่งตั้งตรงวิทยาการ) สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ในการพิจารณาการให้คะแนน โดยผู้วิจัยและครูผู้สอนวิชากลุ่มทักษะภาษาไทย อาจารย์ระเบียบ โทนกล้า รวมจำนวน 2 คน เพื่อหาความสอดคล้องของผู้ตรวจโดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธของเพียร์สัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 193) ได้ค่าความสัมพันธ์ของการตรวจให้คะแนนความสามารถในการเขียนข้อที่ 1 เท่ากับ .85 และข้อที่ 2 เท่ากับ .77

4. แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ใช้แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Posttest Only Design ดังแสดงในตาราง

ตาราง 2 แบบแผนการทดลอง

Random Assigned	Treatment	Posttest
R Experiment		
Group 1	X_1	O_{1E}
Group 2	X_2	O_{2E}
R Control Group	$\sim X$	O_{1C}

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

X_1 แทน การจัดทำในกลุ่มทดลองที่ 1 ที่สอนคำใหม่ โดยใช้กิจกรรม
การเล่นิทาน

- X_2 แทน การจัดกระทำในกลุ่มทดลองที่ 2 ที่สอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรม
ปริศนาคำทาย
- $\sim X$ แทน กิจกรรมการสอนคำใหม่ตามคู่มือครู
- E แทน กลุ่มทดลอง
- C แทน กลุ่มควบคุม
- O แทน การทดสอบหลังการทดลอง
- R แทน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม

5. วิธีการดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

5.1 จัดปฐมนิเทศ กลุ่มตัวอย่างครั้งละ 1 กลุ่ม เพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนถึง
วิธีการเรียน บทบาทของผู้เรียน เป้าหมายของการเรียน จุดประสงค์ในการเรียนครั้งนี้
และวิธีประเมินผลการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม

5.2 ดำเนินการสอน กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ผู้วิจัยทำการสอนเอง โดย

กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมเล่านิทาน

กลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมปริศนาคำทาย

กลุ่มควบคุม ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการสอนตามคู่มือครู

ตาราง 3 เปรียบเทียบขั้นตอนการจัดกิจกรรม

กลุ่มทดลองที่ 1	กลุ่มทดลองที่ 2	กลุ่มควบคุม
ชั้นนำ ครูใช้กิจกรรมสร้างความสนใจ เช่น เพลง เกม ฯลฯ เพื่อให้นักเรียนพร้อมที่จะเรียนเนื้อหาใหม่	ชั้นนำ ครูใช้กิจกรรมสร้างความสนใจ เช่น เกม เพลง ฯลฯ เพื่อให้นักเรียนพร้อมที่จะเรียนเนื้อหาใหม่	ชั้นนำ ครูใช้กิจกรรมสร้างความสนใจ เช่น เกม เพลง ฯลฯ เพื่อให้นักเรียนพร้อมที่จะเรียนเนื้อหาใหม่

ตาราง 3 (ต่อ)

กลุ่มทดลองที่ 1	กลุ่มทดลองที่ 2	กลุ่มควบคุม
ชั้นสอน 1. ครูดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้การสอน ดังนี้ - การเล่านิทานแบบปากเปล่า - การเล่านิทานแบบใช้สื่อหรืออุปกรณ์ประกอบ 2. ครูให้นักเรียนร่วมกันเล่านิทานทบทวน 3. สนทนาความหมายของคำที่นักเรียนไม่ทราบความหมายจากนิทาน 4. นักเรียนอ่านคำใหม่จากบัตรคำ 5. นักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของคำใหม่และจดบันทึก 6. นักเรียนอ่านแถบประโยค 7. นักเรียนเขียนคำใหม่ สร้างประโยคและเขียนเรื่อง	ชั้นสอน 1. ครูดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้การสอนดังนี้ - ทายด้วยคำพูด - ทายด้วยภาพ - ทายด้วยท่าทาง 2. เมื่อนักเรียนตอบได้แล้ว ครูเฉลยคำตอบที่ถูกต้องและให้คำชมเชยแก่นักเรียน 3. ถ้านักเรียนตอบไม่ได้ ครูกระตุ้นให้นักเรียนคิดและตอบ โดยการให้ด้วยวิธีการต่าง ๆ 4. ครูอ่านคำใหม่จากบัตรคำ 5. สนทนาความหมายและลักษณะของคำใหม่จากคำเฉลยของปริศนาคำทาย 6. นักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของคำใหม่ 7. นักเรียนอ่านแถบประโยค	ชั้นสอน 1. ครูดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้การสอนดังนี้ - อ่านคำใหม่จากบัตรคำ - อ่านคำใหม่จากหนังสือเรียน - อ่านคำได้ภาพในหนังสือเรียน 2. ครูอธิบายความหมายโดยยกตัวอย่างประกอบ 3. นักเรียนเขียนคำใหม่ สร้างประโยค และเขียนเรื่อง

ตาราง 3 (ต่อ)

กลุ่มทดลองที่ 1	กลุ่มทดลองที่ 2	กลุ่มควบคุม
ขั้นสรุป 1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายคำและจัดทำเป็นสมุดประมวลคำศัพท์สำหรับตนเอง 2. จัดทำสมุดประโยคประกอบภาพ	8. นักเรียนเขียนคำใหม่สร้างประโยคและเขียนเรื่อง ขั้นสรุป 1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของคำ และจัดทำเป็นสมุดประมวลคำศัพท์สำหรับตนเอง 2. จัดทำสมุดประโยคประกอบภาพ	ขั้นสรุป 1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของคำ 2. จัดบันทึกคำและความหมายลงในสมุด

5.3 เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังการสอนทั้งกลุ่มทดลอง และควบคุม โดยใช้แบบวัดความเข้าใจในการอ่าน และวัดความสามารถในการเขียน และในการตรวจแบบทดสอบความสามารถในการเขียน ผู้วิจัยได้ตรวจร่วมกับ อาจารย์ระเบียบ ไทนกกล้า ซึ่งเป็นครูผู้สอนวิชากลุ่มทักษะภาษาไทย รวมจำนวน 2 ท่าน และใช้ค่าคะแนนเฉลี่ยของผู้ตรวจ 2 ท่านเป็นคะแนนความสามารถในการเขียนของเด็กแต่ละคน

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ใช้กิจกรรมการสอนคำใหม่ ระหว่างการใช้นิทาน ปริศนาคำทาย และการสอนตามคู่มือครู โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความ

แปรปรวนร่วม (ANCOVA) และใช้คะแนนวัดผลความเข้าใจในการอ่านจากการสอบปลายเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแปรปรับพื้นฐานของแต่ละกลุ่มหรือจัดตัวแปรของพื้นฐานไม่เท่ากันนั้นออกไป (ตัวแปร Covariate)

6.2 เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ใช้กิจกรรมการสอนคำใหม่ระหว่างการใช้นิทาน ปริศนาคำทาย และการสอนตามคู่มือครู โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA) และใช้คะแนนวัดความสามารถในการเขียน จากการสอบปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแปรปรับพื้นฐานของแต่ละกลุ่มหรือจัดตัวแปรของพื้นฐานไม่เท่ากันนั้นออกไป (ตัวแปร Covariate)

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 สถิติพื้นฐาน

7.1.1 หาค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

7.1.2 หาค่าความแปรปรวน โดยใช้สูตร

$$S^2 = \frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ความแปรปรวน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

7.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

7.2.1 หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน โดยใช้เทคนิค 27% ของ จุง เทห์ ฟาน

7.2.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน โดยใช้สูตร KR - 20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบ

n แทน จำนวนของแบบทดสอบ

p แทน สัดส่วนของผู้ทำได้ในข้อหนึ่ง ๆ = $\frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$

q แทน สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ หรือ $1 - p$

7.2.3 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการตรวจให้คะแนนของการวัดความสามารถทางการเขียน โดยคำนวณจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 70)

$$r_{xy} = \frac{N\sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{N\sum x^2 - (\sum x)^2 \quad N\sum y^2 - (\sum y)^2}}$$

เมื่อ $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนน x

$\sum y$ แทน ผลรวมของคะแนน y

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของ x แต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum y^2$ แทน ผลรวมของ y แต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum xy$ แทน ผลรวมของผลคูณ x กับ y ทุกคู่

N แทน จำนวนคน

7.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน

7.3.1 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนความเข้าใจในการอ่านและคะแนนความสามารถในการเขียนวิชาภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (One - Way Analysis of Covariance)

$$F = \frac{MS'_b}{MS'_w}$$

เมื่อ MS_b แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองระหว่างกลุ่ม
 MS_w แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม

7.4 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ถ้ากรณีที่ค่า F มีนัยสำคัญ โดยใช้วิธีของ Scheffe'

$$S = \sqrt{(k-1) F_{(\alpha; df_1, df_2)}} \sqrt{MS_E \sum_{j=1}^k \frac{(C_j)^2}{n_j}}$$

เมื่อ S = ค่าวิกฤติของ Scheffe'

k = จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบกัน

$F_{(\alpha; df_1, df_2)}$ = เมื่อค่า F ในตารางการแจกแจงค่า F ที่ α มีค่า .05 หรือที่ .01 และ df_1 คือค่า df_E ส่วน df_2 คือ df_w

MS_w = ค่าความคลาดเคลื่อนของความแปรปรวนในตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน

C_j = สัมประสิทธิ์ Contrast ซึ่งจะมีค่าเป็น 1, -1, 1, -1, ...

n_j = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อสะดวกในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้
ดังนี้

SS'	แทน ผลรวมกำลังสอง
df'	แทน ชั้นของความเป็นอิสระ
MS'	แทน ค่าความแปรปรวน
F	แทน อัตราส่วนระหว่างค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม กับค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม
$\bar{X}$	แทน คะแนนเฉลี่ย
A ₁	แทน การสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมเล่านิทาน
A ₂	แทน การสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมปริศนาคำทาย
A ₃	แทน การสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครู
*	แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของคะแนนความเข้าใจในการอ่าน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของคะแนนความสามารถใน

การเขียน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของคะแนนความเข้าใจในการอ่าน
ของนักเรียนที่ได้รับการสอน 3 แบบ ปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของคะแนนความเข้าใจในการอ่าน
ของนักเรียนที่ได้รับการสอน 3 แบบ

แหล่งของตัวแปร	SS'	df'	MS'	F
ระหว่างกลุ่ม	48.99	2	24.25	5.94*
ภายในกลุ่ม	350.90	86	4.08	
รวม	399.89	88		

$$F_{.05 (2, 86)} = 3.15$$

จากตารางแสดงว่า

ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่ โดยใช้กิจกรรมการเล่า
นิทาน, ปริศนาคำทาย และการสอนตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 1

เพื่อแสดงให้เห็นว่าการสอนคู่ใดที่ทำให้คะแนนความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกัน
ผู้วิจัยจึงทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test)
ปรากฏดังตาราง 5

ตาราง 5 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของความเข้าใจในการอ่าน
ของนักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน, ปริศนาคำทาย และ
การสอนตามคู่มือครู

การสอน		A ₃	A ₁	A ₂
	$\bar{x}$	9.02	9.62	10.81
A ₃	9.02	-	0.6	1.79*
A ₁	9.62		-	1.19
A ₂	10.81			-

*p < .05

จากตาราง 5 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมปริศนาคำทายมีคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานกับกิจกรรมปริศนาคำทาย และนักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานกับกิจกรรมการสอนตามคู่มือครูมีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของคะแนนความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอน 3 แบบ ปรากฏดังตาราง 6

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของคะแนนความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอน 3 แบบ

แหล่งของตัวแปร	SS'	df'	MS'	F
ระหว่างกลุ่ม	92.1	2	46.05	4.53*
ภายในกลุ่ม	873.88	86	10.16	
	965.98	88		

$$F_{05(2, 86)} = 3.15$$

จากตารางแสดงว่า

ความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่ โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน, ปริศนาคำทาย และการสอนตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นตามสมมติฐานข้อที่ 2

เพื่อแสดงให้เห็นว่าการสอนคู่มือใดที่ทำให้คะแนนความสามารถในการเขียนแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe's test) ปรากฏผลดังตาราง 7

ตาราง 7 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการเขียน
ของนักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่นิทาน, ปริศนาคำทาย
และการสอนตามคู่มือครู

การสอน		A ₃	A ₂	A ₁
	$\bar{x}$	7.98	9.36	10.48
A ₃	7.98	-	1.38	2.50*
A ₂	9.36		-	1.12
A ₁	10.48			-

$$p < .05$$

จากตาราง 7 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่นิทาน มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่นิทานกับกิจกรรมปริศนาคำทาย และนักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมปริศนาคำทายกับกิจกรรมการสอนตามคู่มือครูมีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้นิทาน ปริศนา คำทาย และการสอนตามคู่มือครู ซึ่งสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้กิจกรรมการสอนคำใหม่ด้วยการใช้นิทาน ปริศนา คำทาย และการสอนตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้กิจกรรมการสอนคำใหม่ด้วยการใช้นิทาน ปริศนา คำทาย และการสอนตามคู่มือครู

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้กิจกรรมการสอนคำใหม่ด้วยนิทาน ปริศนา คำทาย และการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน
2. ความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้กิจกรรมการสอนคำใหม่ด้วยนิทาน ปริศนา คำทาย และการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางบัว (เพ่งตั้งตรงจิตรวิทยาคาร) สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 90 คน ได้มาจากการสุ่มห้องเรียนอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1.1 สุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลากห้องเรียนมา 3 ห้องเรียนจากจำนวนทั้งหมด 8 ห้องเรียน

1.2 จับฉลากอีกครั้งเพื่อเลือกเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่มและกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม โดยจัดกิจกรรมดังนี้

กลุ่มทดลอง กลุ่มที่ 1 สอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมเล่านิทาน

กลุ่มทดลอง กลุ่มที่ 2 สอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมปริศนาคำทาย

กลุ่มควบคุม สอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครู

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 แผนการสอนคำใหม่ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 บทที่ 4 เรื่องสองพี่น้อง บทที่ 5 เรื่องก้องจอมกิน จำนวน 12 แผนโดย

กลุ่มทดลอง กลุ่มที่ 1 ใช้กิจกรรมเล่านิทาน

กลุ่มทดลอง กลุ่มที่ 2 ใช้กิจกรรมปริศนาคำทาย

กลุ่มทดลอง ใช้กิจกรรมตามคู่มือครู

2.2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ที่ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้นเป็นปรนัย ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ

2.3 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนที่ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้นเป็น อัตนัย จำนวน 2 ข้อ

3. วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 ในการทดลอง แต่ละกลุ่มใช้เวลาทดลองสัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 3 คาบ ติดต่อกันทั้งสิ้นใช้เวลาในการทดลอง 36 คาบ โดยกระทำดังนี้

3.1 จัดปฐมนิเทศ กลุ่มตัวอย่างครั้งละ 1 กลุ่ม เพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียน ถึงวิธีการเรียน บทบาทของผู้เรียน เป้าหมายของการเรียน จุดประสงค์ในการเรียนครั้งนี้ และวิธีประเมินผลการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยตนเอง

3.3 เมื่อสิ้นสุดการทดลองตามกำหนดทั้ง 3 กลุ่ม ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียน

3.4 นำคะแนนความเข้าใจในการอ่านและคะแนนความสามารถทางการเขียน มาวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียน ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (Analysis of Covariance) โดยใช้คะแนนวัดความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนจากการ สอบปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแปรปรับพื้นฐานของแต่ละกลุ่มหรือจัดตัวแปรของพื้นฐานไม่เท่ากันนั้นออกไป (ตัวแปร Covariate)
2. เมื่อพบความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยทำการ ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีเชฟเฟ (Scheffe's test)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่ โดยใช้ กิจกรรมการเล่านิทาน ปริศนาคำทาย และกิจกรรมตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน ที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน ปริศนาคำทาย และกิจกรรมตามคู่มือ ครูมีความเข้าใจในการอ่าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้วิจัย ได้ทำการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test) พบว่า

1.1 นักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมปริศนาคำทายมีคะแนน เฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

1.2 นักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานกับกิจกรรม ปริศนาคำทายมีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

1.3 นักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานกับกิจกรรม การสอนตามคู่มือมีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. การศึกษาความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน ปริศนาคำทาย และกิจกรรมตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน, ปริศนาคำทาย และกิจกรรมตามคู่มือครูมีความสามารถในการเขียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe's test) พบว่า

2.1 นักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 นักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานกับกิจกรรมปริศนาคำทายมีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 นักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมปริศนาคำทายกับกิจกรรมการสอนตามคู่มือครูมีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน ปริศนาคำทาย และกิจกรรมการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน ปริศนาคำทาย และกิจกรรมตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 1 และจากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ (Seheffe's test) พบว่า

1.1 นักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมปริศนาคำทายมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครู เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 1 ทั้งนี้เนื่องจากปริศนาคำทายเป็นสื่อการเรียนการสอนประเภทกิจกรรมที่มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการเรียนการสอน กล่าวคือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องคำศัพท์ ถ้อยคำ สำนวน และให้ทั้งความสนุกสนานเพลิดเพลิน โดย

เราความสนใจจากภาพที่เป็นปริศนา ลักษณะท่าทางที่ใช้ในการไขและการใช้คำที่เป็นคำ คล้องจองท้าทายให้ผู้เรียนอยากได้ชัยชนะ พยายามคิดที่จะหาคำตอบให้ได้ ดังที่นพคุณ คุณาชีวะ (2519 : 1) กล่าวว่า ปริศนาคำทายเป็นสิ่งที่ให้ความรู้ม่งสอนให้เด็กเข้าใจเรื่องใด เรื่องหนึ่ง พัฒนาความคิดของเด็ก เพราะปริศนาคำทายเป็นเสมือนแบบฝึกหัด สำหรับฝึก ทักษะ สติปัญญาและปฏิภาณ เป็นเครื่องมือฝึกให้เด็กฉลาด ช่างสังเกต ซึ่งสอดคล้องกับ ความเห็นของ วาสนา เกตุภาค (2521 : 37 - 38) ที่กล่าวว่า ปริศนาคำทายเป็นเครื่องมือฝึกไหว พริบสติปัญญาสำหรับเด็กและให้ความรู้ในด้านคำศัพท์และถ้อยคำสำนวนได้ ดังนั้นการนำ ปริศนาคำทายมาใช้สอนคำใหม่ จึงเป็นกิจกรรมที่ตอบสนองต่อความต้องการและความ สนใจของเด็กนักเรียนได้เป็นอย่างดี ที่ส่งผลให้นักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรม ปริศนาคำทายมีคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่ โดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครู ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ รัตนากร สายแก้ว (2534 : 48) ที่ได้วิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยมีหนังสืออ่านเพิ่มเติมบทเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมทาย ปัญหา มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่าก่อนทำการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 นักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่นทากับกิจกรรม ปริศนาคำทาย มีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 1 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากขั้นตอนกระบวนการเรียนการสอนเป็น กระบวนการและขั้นตอนเดียวกันและใช้สื่อการสอนเหมือนกัน กล่าวคือ ในขั้นตอนการสอน นั้นผู้วิจัยได้เล่าเรื่องจากบทเรียนให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มฟังและมีการอภิปราย สนทนาถึง เนื้อเรื่อง ตัวละคร และการลำดับเรื่อง จากที่ครูเล่าให้ฟัง ซึ่งอาจทำให้นักเรียนได้รู้จักคำและ ความหมายของคำใหม่ตั้งแต่ขั้นตอนนี้แล้ว อีกประการหนึ่งคือ สื่อกิจกรรมทั้งสองประเภท ช่วยทำให้ผู้เรียนเดาความหมายของคำ โดยปริศนาคำทายนั้นเดาความหมายจากข้อความถาม รูปภาพ และท่าทางการไขของผู้ทาย ส่วนนิทานเป็นการเดาความหมายจากเนื้อความหรือ บริบทและภาพประกอบที่ครูนำมาใช้เป็นสื่อในการเล่น นิทาน อีกทั้งกิจกรรมการเล่นทากับกิจกรรมปริศนาคำทาย เป็นกิจกรรมที่ให้ทั้งความรู้ ความสนุกสนาน สังเกตได้จากการ สอนพบว่าว่านักเรียนได้ให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างดี ดังนั้น

จึงส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของฉวีวรรณ จินดาผล (2525 : 70 - 71) ที่พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปภาพ การเล่านิทาน และปริศนาคำทาย มีคะแนนความเข้าใจในความหมายของคำไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยพบว่าการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน และกิจกรรมปริศนาคำทายมีคะแนนเฉลี่ยในด้านความเข้าใจในการอ่าน $\bar{X} = 9.62$ และ 10.8 ตามลำดับ จึงสรุปได้ว่าทั้งกิจกรรมการเล่านิทานและกิจกรรมปริศนาคำทายนั้นส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านได้เป็นอย่างดี

1.3 นักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานกับกิจกรรมการสอนตามคู่มือครู มีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 1 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากขั้นตอนกระบวนการเรียนการสอนเป็นกระบวนการและขั้นตอนเดียวกันและนักเรียนมีประสบการณ์เหมือนกัน กล่าวคือ ในขั้นตอนการสอนนั้นผู้วิจัยได้เล่าเรื่องจากบทเรียนให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มฟังและมีการอภิปรายสนทนาถึงเนื้อเรื่อง ตัวละคร และการลำดับเรื่อง จากเรื่องในบทเรียนที่ครูเล่าให้ฟัง ซึ่งอาจทำให้นักเรียนทราบคำและความหมายของคำใหม่ตั้งแต่ขั้นตอนนี้แล้ว อีกประการหนึ่งคือ คำที่เป็นคำใหม่ในบทที่ 4 - 5 นี้เป็นคำพื้น ๆ ที่นักเรียนพบและได้ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันซึ่งบางคำก็ทราบความหมายอยู่แล้ว ดังนั้นนักเรียนทั้งสองกลุ่มจึงมีประสบการณ์เหมือนกัน ซึ่งทฤษฎีพัฒนาการของเพียเจต์ (Piaget) กล่าวว่า ความรู้ คือประสบการณ์ที่ได้รับการสะสมมาแล้วในอดีต (นฤมล กังวาลไกล 2534 : 22 อ้างอิงมาจาก Carroll, 1964 : 188) ดังนั้นจึงส่งผลให้นักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานและกิจกรรมการสอนตามคู่มือครู มีคะแนนเฉลี่ยด้านความเข้าใจในการอ่านใกล้เคียงกัน

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยพบว่าการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานมีคะแนนเฉลี่ยด้านความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครู $\bar{X} = 9.65$ และ 9.02 ตามลำดับ

2. ในการศึกษาความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน ปริศนาคำทาย และการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน ปริศนาคำทาย และกิจกรรมตามคู่มือครู มีความสามารถในการเขียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 2 และจากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธี Scheffe's test พบว่า

2.1 นักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่นนิทานมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 2 ทั้งนี้เนื่องจาก นิทานเป็นสื่อการเรียนการสอนประเภทบทเรียนที่ให้เนื้อหาสาระที่ช่วยเสริมพัฒนาการทางภาษา ความคิด สร้างจินตนาการให้แก่เด็ก ให้ทั้งความรู้ ความสนุกสนาน และความเพลิดเพลิน ดังความเห็นของ ชูติมา สัจจามันท์ (2528 : 28) ที่กล่าวว่า นิทานช่วยสร้างภาพพจน์และทำให้การพูดคุยมีชีวิตชีวา รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการสอนที่มีประสิทธิภาพในการวิจัยครั้งนี้ ได้นำคำใหม่มาสร้างเป็นนิทานที่มีแก่นสาระ มีปมเรื่อง มีฉากเหตุการณ์และตัวละครที่เหมาะสม เพื่อให้เหมาะสมกับวัยและความต้องการของเด็ก โดยใช้กิจกรรมการเล่าปากเปล่า รวมทั้งใช้สื่อประกอบคือรูปภาพและหุ่นมือ เพื่อสร้างความสนใจของนักเรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน เข้าใจโครงเรื่อง แนวคิด แนวเขียนของผู้แต่งและเข้าใจเรื่องที่ฟัง รวมทั้งสามารถลำดับเหตุการณ์และเล่าเรื่องซ้ำได้เป็นอย่างดี ดังนั้นเมื่อนำคำใหม่มาเขียนเรื่องจึงสามารถเขียนได้เนื่องจากมีแรงจูงใจและมีจินตนาการที่จะเขียนจากการที่ครูเล่าเรื่อง ดูจากภาพและท่าทางต่าง ๆ จึงส่งผลให้นักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่นนิทานมีคะแนนเฉลี่ยด้านความสามารถในการเขียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครู ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของริงเนส (Ringness, 1965 : 43) ที่ได้ทดลองใช้สื่อสร้างแรงจูงใจ คือ นิทานและนิยาย กับนักเรียนกลุ่มทดลองแต่ใช้สื่อปกติกับนักเรียนกลุ่มควบคุม ผลปรากฏว่ากลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ และได้สอดคล้องกับงานวิจัยของฟิลลิป (Phillips, 1986 : 36) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้วรรณกรรมนิทานสำหรับเด็กเป็นเครื่องช่วยในการพัฒนาการเขียนของเด็ก ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองที่ใช้สื่อวรรณกรรมพัฒนาภาษาได้มีประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ใช้สื่อวรรณกรรม

2.2 นักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่นนิทานกับกิจกรรมปริศนาคำทาย มีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นไปตาม

สมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 2 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากขั้นตอนกระบวนการเรียนการสอน เป็นกระบวนการและขั้นตอนเหมือนกัน กล่าวคือ ในขั้นตอนการสอนนั้นผู้วิจัยได้เล่าเรื่องจากบทเรียนให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มฟังและมีการอภิปราย สนทนาถึงเนื้อเรื่อง ตัวละคร และการลำดับเรื่อง อีกประการหนึ่งคือ สื่อกิจกรรมทั้ง 2 ประเภท ทำให้นักเรียนรู้ความหมายของคำได้อย่างกว้างขวางจากปริศนาคำทายหลาย ๆ รูปแบบ ส่วนนิทานนักเรียนรู้ความหมายของคำจากเรื่องราวและความหมายแวดล้อมในบริบทจากเนื้อเรื่อง ซึ่งส่งผลให้นักเรียนใช้คำศัพท์ในการเขียนเรื่องได้อย่างหลากหลาย รวมทั้งมีแรงจูงใจที่จะเขียนเป็นอย่างมาก เพราะนักเรียนได้เรียนรู้สิ่งที่จะเขียนมาแล้วจากการฟังเรื่องที่ครูเล่า การดูจากภาพประกอบ การเล่าและการแสดงท่าทางต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้นักเรียนคิด มีจินตนาการ ดังนั้นเมื่อนำคำใหม่มาเขียนเรื่องจึงสามารถเขียนได้และส่งผลให้นักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่ โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานมีคะแนนเฉลี่ยด้านความสามารถในการเขียนไม่แตกต่างกันกับนักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมปริศนาคำทาย อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยในด้านความสามารถในการเขียนพบว่า การสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานและกิจกรรมปริศนาคำทายมีคะแนนเฉลี่ย 10.48 และ 9.36 ตามลำดับ จึงสรุปได้ว่าทั้งกิจกรรมการเล่านิทานและกิจกรรมปริศนาคำทายนั้ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนได้เป็นอย่างดี

2.3 นักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมปริศนาคำทายและกิจกรรมตามคู่มือครู มีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 2 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากขั้นตอนกระบวนการสอนเป็นกระบวนการและขั้นตอนเดียวกันและนักเรียนมีประสบการณ์เหมือนกัน กล่าวคือ ในขั้นตอนการสอนนั้นผู้วิจัยได้เล่าเรื่องจากบทเรียนให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มฟังและมีการอภิปราย สนทนาถึงเนื้อเรื่องตัวละคร การลำดับเหตุการณ์ และให้นักเรียนเล่าเรื่องย้อนกลับ ซึ่งอาจทำให้นักเรียนมีความสามารถโยงมาใช้ในการเขียนเรื่องจากคำใหม่ได้ อีกประการหนึ่งคือคำใหม่ในบทที่ 4 - 5 เป็นคำที่นักเรียนได้พบเห็นและใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นเมื่อมาใช้เขียนจึงทำให้คะแนนเฉลี่ยด้านความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ใช้กิจกรรมตามคู่มือครูกับกิจกรรมปริศนาคำทายมีคะแนนใกล้เคียงกัน แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ย

พบว่าการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมปริศนาคำทายมีคะแนนเฉลี่ยด้านความสามารถในการเขียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครูคือ $\bar{X} = 9.36$ และ 7.98 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

- 1.1 ครูผู้สอนควรสร้างปริศนาคำทายจากคำใหม่ในบทเรียนอื่น รวมทั้งเปิดโอกาสและสนับสนุนให้นักเรียนได้ฝึกสร้างปริศนาคำทายด้วยตนเอง
- 1.2 ควรใช้สื่อประกอบการถามปริศนาคำทายที่เป็นคำพูด เช่น หุ่นมือ แทนการถามของครูเพื่อให้ความสนใจให้ดียิ่งขึ้น
- 1.3 เพื่อให้ผลการสอนคำใหม่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ควรใช้ทั้งปริศนาคำทาย และนิทานผสมผสานกันในการจัดกิจกรรมการสอนคำใหม่
- 1.4 หลังจากครูเล่านิทานจบควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เล่าซ้ำ รวมทั้งสนทนาซักถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องและลำดับเรื่อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย

- 2.1 ควรทำการวิจัยการสอนคำโดยใช้ทั้งนิทานและปริศนาคำทายผสมผสานกัน
- 2.2 ควรทำการวิจัยว่าปริศนาคำทายประเภทใดที่ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนสูงที่สุด
- 2.3 ควรทำการศึกษาว่าการเล่านิทานประกอบสื่อประเภทใดทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนสูงที่สุด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ พวงเกษม. ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2533.
- กุลรัสมิ ภูมิภาค และดวงเนตร เขียวไข่มุก. บริหารและกิจกรรมของห้องสมุด. ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครูจันทระเกษม, 2521.
- เกริก ยืนพันธ์. การอ่านนิทาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2539.
- จรัสศรี กิจบัญญัติอนันต์. การศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านการเขียนคำและ
ทัศนคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดขอนแก่นที่ได้
รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์กับการสอนแบบปกติ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- จันทิมา พรหมโชติกุล. การเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- จิระประภา บุญยนต์ย์. หนึ่งการทำและวิธีการใช้. สำนักพิมพ์ปณยา, 2526.
- จวีวรรณ กินาวงศ์. การศึกษาเด็ก กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พัฒนาศ, 2526.
- จวีวรรณ จินดาผล. การเปรียบเทียบความเข้าใจความหมายของคำและความคงทนในการ
จำโดยการใช้รูปภาพ การอ่านนิทาน และปริศนาคำทาย ของนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 1. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- ชวาล แพรัตนกุล. เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2527.
- ชัยบุญ ไครบุตร. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนคำและ
พฤติกรรมกล้าแสดงออกในชั้นเรียนของนักเรียนไทยกะใช้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ในเขตอำเภออุบลมุลย์ จังหวัดสกลนคร ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบมุ่ง
ประสบการณ์ภาษากับวิธีสอนปกติ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2534. อัดสำเนา.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล. ไทย
วัฒนาพานิช, 2521.

ชุดิมา สัจจามันท์ “ศิลปการเล่านิทาน,” ประชาศึกษา. 36 (2) : พฤศจิกายน 2528 36 (4) :
25 - 32 ; มกราคม 2529

ณรงค์ ปานทอง. การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2526.

ณัฐมา อาษารัฐ. วรรณคดีเปรียบเทียบเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สตรีเนติศึกษา, 2512.

ทรงพร สุทธิธรรม. การศึกษาศาสนาความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนคติของผู้อื่นของเด็ก
ปฐมวัยที่ผู้ปกครองจัดกิจกรรมนิทานเพื่อส่งเสริมการคลายการยึดตนเองเป็น
ศูนย์กลาง. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

ทวีศักดิ์ นุ่มฤทธิ์. การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ที่เกิดจากการเล่านิทานที่มีรูปแบบ
ต่างกันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 . ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.

ทิพย์สุดา นิลสินธุ “ครูหานู๋อยากฟังนิทาน,” เข้าใจเด็กก่อนวัยเรียน ชมรมไทย-อิสราเอล,
2524.

นพคุณ คุณาชีวะ. การจัดหมวดหมู่ปรีชาของคนไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2519.

นพดล จันทรพิณ. การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ดันอ้อ, 2531

นฤมล กังวาลไกล. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านความสามารถในการเขียนและ
เจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอน
แบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

นันทนา ดาวดวงเด่น. การทดลองเขียนสะกดคำโดยใช้เกม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1 ในเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

บรรจง พงษ์ศาสตร์ “เวทีครู : สารถึงครูภาษาไทย,” สยามโพสต์. 30 พฤศจิกายน 2535.

บันลือ พุกกะวัน. นิติใหม่ในการสอนอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2532.

..... “การสร้างและการสอนประสบการณ์ภาษาของมนุษย์,” เอกสารประกอบคำบรรยาย. ณ สำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ 25 พฤษภาคม 2533.

บุปผา ทวีสุข คติชาวบ้าน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.

บุปผา เรืองรอง. การเปรียบเทียบความคิดรวบยอดเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเล่นิทานกับกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา.

ประเทิน มหาชนธ์. การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2530.

พงษ์จันทร์ อยู่เป็นสุข. การศึกษารูปแบบการเล่นิทานที่ส่งผลต่อความสามารถในการฟัง และ ความคงทนในการจำวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้น ป.2 วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525, อัดสำเนา.

พงษ์จันทร์ จันทรวิมล. “การเล่นิทานสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน,” รักลูก . 4 (41) : 103 - 105 ; มิถุนายน 2529.

ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ทักษะทางภาษา 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2534.

มัลลิกา ภักดิ์ณรงค์. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน การเขียน และทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดนครราชสีมาที่ได้รับ การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาับการสอนปกติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

รัชธร กอบบุญช่วย. การศึกษามูลของเกมและปริศนาคณิตศาสตร์ ความคิดสร้างสรรค์ และ การคิดหาเหตุผลเชิงตรรกศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1) วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527, อัดสำเนา.

รัชนี ศรีไพรวรรณ “การเล่นิทานและเล่าเรื่อง,” สื่อภาษาชุมชนภาษาไทยของครูสภา 3 : 37 - 41 ; เมษายน 2516.

- รัชนิภา ทองสุทธิ. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน การเขียนภาษา อังกฤษและความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิธีสอนตามคู่มือครู. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- รัตนา ศุภจัตรัส. การศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการ เขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยการให้โครงสร้าง ระดับยอด (TLS) กับการสอนอ่านตามคู่มือครู. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- รัตนกร สายแก้ว. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เข้าร่วม กิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- ลัดดา นิลมะณี. “หน่วยที่ 7 สื่อการเล่าเรื่องและเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย,” เอกสาร การสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับปฐมวัยศึกษา เล่ม 1. กรุงเทพฯ : ฝ่ายการพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2527.
- วรรณ แก้วแพรง. คู่มือการสอนเขียนชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : พีระพัธนา, 2526.
- วลัย วลิตธำรง. “การส่งเสริมห้องสมุดด้วยการเล่านิทาน,” วารสารการศึกษาผู้ใหญ่ 9(53) : 22 - 26 ; กรกฎาคม - สิงหาคม 2515.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. รายงานการวิจัยการวัดความสามารถทางการเขียนระดับ อุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- วาสนา เกตุภาค. คติชาวบ้าน. บริษัทสหสยามพัฒนา, จำกัด. 2521.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. “หัวใจที่เบิกบานด้วยนิทาน,” นคนเศรษฐศาสตร์. 27 (4) : 54 - 56 ; ธันวาคม 2526.
- วิชาการ กรม. “การวิจัยสังเคราะห์กระบวนการหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521,” รายงาน การวิจัย. _____ . รายงานการประเมินผลการศึกษาระดับประถมศึกษา, 2537.

วิไล เวียงวีระ. “นิทานสำหรับเด็ก,” หัวใจเด็กก่อนวัยเรียน เล่ม 2. ชมรมไทย - อิสราเอล,
กรุงเทพฯ : เจริญผล, 2526.

วิไลวรรณ คณิตฐานันท์. ภาษาและภาษาศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. “การเล่านิทานเพื่อเสริมพัฒนาการทางอารมณ์แก่เด็กก่อนวัยเรียน,”
ประชาศึกษา 29 (3) : 37 - 39 ; พฤศจิกายน 2520.

ศึกษาธิการ กระทรวง กรมวิชาการ . คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521.
(ปรับปรุง พ.ศ. 2533) กรุงเทพฯ : ครูสภา, 2535.

..... บันทึกการเสด็จพระราชดำเนินพระราชทานกระแสพระราชดำรัส เรื่องปัญหา
การใช้คำไทยในการประชุมทางวิชาการของชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2509. กรุงเทพฯ : ครูสภา
ลาดพร้าว, 2539.

ศ. ศุภนิมิตร (นามแฝง) “การเล่านิทานสำหรับเด็กประชุม,” ประชาศึกษา 30 : 28 - 32 ;
มิถุนายน 2522.

สุขสมร ประพัฒน์ทอง. อิทธิพลของการใช้นิทานสำหรับเด็กและการอบรมเลี้ยงดูที่มีต่อ
พฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2521. อัดสำเนา.

สนม ครุฑเมือง. การสอนทักษะการใช้ภาษาไทย การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน.
พิษณุโลก : ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2528.

สนิท ตั้งทวี. ศิลปะการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2531.

สมบุญ ชิตพงษ์. “การประเมินคุณภาพของเครื่องมือวิจัย,” เอกสารประกอบวิชาการวิจัย
521 วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ :

สมบุญ ดิงฆมานนท์ “การเล่านิทานและการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง,” คนเศรษฐกิจศาสตร์
23 (4) : 31 - 38 ; กันยายน 2522.

- สรรพชัย ศรีสุข. การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์โดยใช้กิจกรรมเกม นิทานและปริศนาคำทายของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- สวัสด์ เรื่องพิเศษ. วรรณกรรมสำหรับเด็ก. เอกสารประกอบการสอนวิชาบรรณ 446 หนังสือเด็ก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2520.
- สุขุม เฉลยทรัพย์. การส่งเสริมการอ่าน. ปทุมธานี : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์, 2531.
- สุจริต เพียรชอบ. การพัฒนาการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2523.
- สุนัน ศลโกสม. รูปแบบการสอนเขียนและปัญหาของการสอนวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รายงานการวิจัยประกอบการศึกษา. รายวิชาหลักสูตร 773 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- สุทธิพร ปาคะดี. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน การเขียน และการะลึกสิ่งที่ได้ในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาและการสอนตามคู่มือ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- สุธามาศ สังขลาโพธิ์. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนคำ และความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาและการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- สุปรียา มาลากาญจน์. การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. ภาควิชาภาษาไทย วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช, 2527.
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

อรรถัย จันทวิชานวงศ์. รูปแบบของนิทานที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

อััจฉรา ชีวะพันธ์. ศาสตร์การสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ. โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

อุบล เรียงสุวรรณ และคนอื่น ๆ. วิชาชุดक्रमัธยมศึกษาตอนต้นที่ 2 หลักการสอนและวิธีการสอนวิชาเฉพาะ. สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย, 2528.

Arapoff, Nancy. "Writing : A Thinking Process," TESOL Quarterly. 1 : 33 - 39 ; June, 1967.

Arune Wiriyaichitra. "Teaching Writing in ESL : A Communicative Syllabus," English Teaching Forum. 21 (4) : 31 - 41 ; October, 1983.

Babbs, Patricia Joan. "The Effects of Instruction in the Use of a Metacognitive Comprehension and Performance," Dissertation Abstracts International. 44 : 174 - A ; December, 1983.

Bond, Gay L. and Miles A. Thinker. Reading Difficulties : Their Diagnosis and Correction. New York : Appleton - Century Crofts, 1975

Burton, W.H. Reading in Child Development. New York : Bopps Merrill, Co., 1959.

Bush C.L. and M.H.Huebner. Strategies for Reading in the Elementary. School. London : Macmillan Company, 1970.

Cooper, David J. and others. To What and How of Reading Instruction. 2nd ed. Ohio : Merrill Publishing Company, 1988.

Cuber, J.F. "Folklore," In the Word Book Encyclopedia. filled Intersperses Education Corporation V. 6. p. 282.

Delanay, Norma Mc Luckie. "The Effect of Strategy Training on Comprehension of Implicit and Explicit Information in Familiar and Unfamiliar Expository Test," Dissertation Abstracts Internation. 46 (01) : 111 - A ; July, 1985.

Gbenedio, U.B. "Two Methods of Teaching Reading in Nigerian Primary Classes," ELT Journal. 40 : 46 - 51 ; January, 1986.

- Goodman, Yetta M. and Burke. "Reading for lite : The Psycholinguistic Base," in Reading : Implementing The Bullock Report. eds Elizabeth Hunter - Grunding and Hans U. Grundin Lone : Ward lock Educational, 1987.
- Harris, Albert J. and Edward R. Sipay. How to Teach Reading. New York : Longmans, Inc., 1969.
- Harris, L.A. and C.B. Smith. Reading Instruction. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1976.
- Harris, Albert J. and Edward R. Sipay. How to Teach Reading. New York : Longman Inc., 1979.
- Hildreth, C. Teaching Reading. New York : Holt, 1958.
- Hullet Joyelin. "Third Crade Writtings ; Their Relationship Write Reading," Dissertation Abstracts International 47 (3) : 847 - A ; September, 1986.
- Kintseh, Walter and I Graig Yarbrough. "Role of Rhetorical Structure in Text Comprehension," Journal of Educational Psychology. 74 (6) : 828 - 834 ; 1982.
- Lado, Robert. Language Testing. London : McGrow Hill Book Company, 1964.
- Lono, Luz Paredes. A TESOL Professional Anthology : Listening, Speaking and Reading. Illinois : Volunteer Publishers, 1987.
- Madsen, Harold S. Techniques in Testing. New York : Oxford, 1973.
- McColly, William. "What Does Education Research Say About the Judging of Writing Ability," Journal of Educational Research 64 ; December, 1970.
- Miller, bonnie L. "Reading and Writing : Is There a Connection," Education Resources Information Center. 44 ; June, 1982.
- Oliva, Peter F. and Rebecca F. Oleva. The Teaching of Foreigners Languages. New Jersey : Prentice - Hall, Inc, 1969.
- Patty Wallter T., Dorothy C.Petty and Majorie F. Beching. Experience in Language : Tools and Techniques for Language Art methods. 4 th.ed. New York : allyn and Bacon Inc., 1985.

- Phillips, Linda M, "Using Children's Literature to Foster Written Language Development," Resources in Education. April, 1986.
- Ringness, T.A. "Effective Preference between Successful and Non Successful bright Ninth grade Boys," Presonal and Guidance Journal. 1965.
- Steven, Kathleen S. "The Effect of Topic Interest or the Reading Comprehension of Higher Ability Students," Journal of Education Research. 6 : 365 - 367; July - August, 1980.
- Valletle, Rebeca. Modor Language Testing. New York : Harcourt Brace Javanovich, Inc., 1977.
- Wain Wright, G.R. Rapid Reading Made Simple. Great Britain : W.H. Allen, Co., Ltd., 1972.
- White, Ronald V. "Reading," In Communication in the Classroom : Application and Methods for a Communicative Approach. pp. 87 - 92. Edited by Keith Johson and Keith Morrow. Harlow Essex : Longman, 1981.
- Williams, Eddie. Reading in the Language Classroom. London : Macmillan Publisher Ltd., 1986.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากง่าย และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
- ตารางแสดงความสามารถในการเขียนและค่าสัมประสิทธิ์ในการประเมินของกรรมการ 2 คน
- ตารางแสดงคะแนนความเข้าใจในการอ่าน
- ตารางแสดงคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการเขียนจากผู้ตรวจ 2 คน
- ตารางแสดงคะแนนความสามารถในการเขียน
- ตารางผลการประเมินประสิทธิภาพของนิทาน
- ตารางคะแนนการทำแบบทดสอบท้ายนิทาน
- ตารางแสดงค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบท้ายนิทาน
- ตารางแสดงค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบคำถามจากปริศนาคำพูด
- ตารางแสดงค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบคำถามจากปริศนาอักษรภาพ
- ตารางแสดงค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบคำถามจากปริศนาท่าทาง

ตาราง 8 แสดงค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากง่าย และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
วัดความเข้าใจในการอ่าน

ข้อที่	p	r
1	.48	.52
2	.28	.57
3	.50	.61
4	.41	.73
5	.60	.53
6	.40	.71
7	.41	.56
8	.35	.66
9	.40	.71
10	.44	.76
11	.48	.58
12	.48	.58
13	.43	.82
14	.50	.61
15	.52	.52

n = 100 ค่าความเชื่อมั่น = .83

การวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน โดยใช้
สูตร KR - 20 คูณเดอริชาร์ดสัน

$$\sum pq = 3.36$$

$$\sum x = 584$$

$$\sum x^2 = 5427$$

$$\text{จากสูตร } S^2_t = \frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}$$

$$\begin{aligned}\text{แทนค่า} &= \frac{100 (5427) - (584)^2}{100 (100-1)} \\ &= \frac{542700 - 341056}{9900} \\ &= 20.37\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{จากสูตร } r_{tt} &= \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S^2_t} \right) \\ &= \frac{100}{99} \left(1 - \frac{3.36}{20.37} \right) \\ &= \frac{100}{99} (1 - 0.178) \\ &= 1.01 \times 0.82 \\ &= 0.83\end{aligned}$$

แสดงว่า แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83

ตาราง 9 แสดงคะแนนความสามารถในการเขียนและคำสัมผัสประสิทธิ์ในการประเมิน
ของกรรมการ 2 คน (ข้อที่ 1)

เลขที่	คะแนนของผู้ตรวจคนที่ 1 (x)	คะแนนของผู้ตรวจคนที่ 2 (y)	xy	x^2	y^2
1	7	7	49	49	49
2	7	7	49	49	49
3	8	8	64	64	64
4	8	8	64	64	64
5	7	8	56	49	64
6	7	8	56	49	64
7	8	9	72	64	81
8	7	8	56	49	64
9	4	6	24	16	36
10	6	7	42	36	49
11	4	5	20	16	25
12	6	7	42	36	49
13	4	6	24	16	36
14	7	8	56	49	64
15	5	7	35	25	49
16	9	9	81	81	81
17	7	7	49	49	49
18	6	7	42	36	49
19	8	8	64	64	64
20	8	8	64	64	64

ตาราง 9 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนของผู้ตรวจคนที่ 1 (x)	คะแนนของผู้ตรวจคนที่ 2 (y)	xy	x ²	y ²
21	6	8	48	36	64
22	8	8	64	64	64
23	5	6	30	25	36
24	6	7	42	36	49
25	5	7	35	25	49
26	7	7	49	49	49
27	7	7	49	49	49
28	6	7	42	36	49
29	5	7	35	25	49
30	8	8	64	64	64
Σ	196	220	1497	1334	1636

ความสอดคล้องในการตรวจให้คะแนนความสามารถในการเขียนของผู้ตรวจ 2 คน
 = .85 การหาสหสัมพันธ์ของการตรวจความสามารถในการเขียน ข้อที่ 1

$$\begin{aligned}
 \text{สูตร } r_{xy} &= \frac{\Sigma xy - \Sigma x \Sigma y}{\sqrt{(N \Sigma x^2 - (\Sigma x)^2)(N \Sigma y^2 - (\Sigma y)^2)}} \\
 \text{แทนค่า } r_{xy} &= \frac{30(1497) - (196)(220)}{\sqrt{(30(1334) - 196^2)(30(1636) - 220^2)}} \\
 &= \frac{44010 - 43120}{\sqrt{(40020 - 38416)(49080 - 48400)}} \\
 &= \frac{890}{\sqrt{1604 \times 680}} \\
 &= \frac{890}{1044.38} \\
 r_{xy} &= .85
 \end{aligned}$$

ตาราง 10 แสดงคะแนนความสามารถในการเขียนและคำสัมประสิทธิ์ในการประเมิน
ของกรรมการ 2 คน (ข้อที่ 2)

เลขที่	คะแนนของผู้ตรวจคนที่ 1 (x)	คะแนนของผู้ตรวจคนที่ 2 (y)	xy	x^2	y^2
1	7	7	49	49	49
2	9	8	72	81	64
3	8	9	72	64	81
4	9	9	81	91	81
5	7	8	56	49	64
6	8	9	72	64	81
7	8	8	64	64	64
8	7	7	49	49	49
9	8	7	56	64	49
10	6	8	48	36	64
11	5	6	30	25	36
12	5	7	35	25	49
13	5	6	30	25	36
14	5	7	35	25	49
15	5	6	30	25	36
16	9	9	81	81	81
17	5	6	30	25	36
18	5	6	30	25	36
19	5	7	35	25	49
20	7	8	56	49	64

ตาราง 10 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนของผู้ตรวจคนที่ 1 (x)	คะแนนของผู้ตรวจคนที่ 2 (y)	xy	x ²	y ²
21	6	6	36	36	36
22	8	8	64	64	8
23	4	6	24	16	6
24	5	7	35	25	7
25	5	6	30	25	6
26	6	8	48	36	8
27	5	6	30	25	36
28	5	6	30	25	36
29	5	5	25	25	25
30	5	5	25	25	25
Σ	187	211	1358	1233	1530

ความสอดคล้องในการตรวจให้คะแนนความสามารถในการเขียนของผู้ตรวจ 2 คน
= .77 การหาสหสัมพันธ์ของการตรวจความสามารถในการเขียน ข้อที่ 2

$$\begin{aligned}
 \text{สูตร } r_{xy} &= \frac{\sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{(N \sum x^2 - (\sum x)^2)(N \sum y^2 - (\sum y)^2)}} \\
 \text{แทนค่า } r_{xy} &= \frac{30(1358) - (187)(211)}{\sqrt{(30(1233) - 187^2)(30(1530) - 211^2)}} \\
 &= \frac{40740 - 39457}{\sqrt{(36990 - 34969)(45900 - 44521)}} \\
 &= \frac{1283}{\sqrt{2021 \times 1379}} \\
 &= \frac{1283}{1669.72} \\
 &= .77
 \end{aligned}$$

ตาราง 11 คะแนนความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มตัวอย่าง

ที่	กลุ่มทดลองที่ 1 (กิจกรรมนิทาน)		กลุ่มทดลองที่ 2 (กิจกรรมปริศนาคำทาย)		กลุ่มควบคุม (กิจกรรมตามคู่มือครู)	
	สอบปลายภาค เรียนที่ 2 ปี 2539 (y)	หลังการทดลอง (x)	สอบปลายภาค เรียนที่ 2 ปี 2539 (y)	หลังการทดลอง (x)	สอบปลายภาค เรียนที่ 2 ปี 2539 (y)	หลังการทดลอง (x)
1	12	9	14	12	12	7
2	11	6	13	9	12	8
3	13	9	14	13	13	11
4	14	9	14	13	13	6
5	14	14	14	13	14	11
6	12	7	14	12	14	11
7	13	10	13	11	12	9
8	13	10	12	8	13	10
9	14	13	14	13	13	6
10	14	14	12	9	14	12
11	14	6	12	11	14	11
12	14	8	12	8	14	13
13	13	10	12	11	13	7
14	13	10	13	11	13	11
15	13	11	13	11	13	4
16	13	7	14	11	13	3
17	13	8	13	10	13	10
18	14	8	12	11	14	14
19	14	11	14	11	14	12
20	14	9	12	9	13	6
21	14	12	14	13	14	14
22	14	8	14	13	12	7
23	14	11	12	9	13	9

ตาราง 11 (ต่อ)

ที่	กลุ่มทดลองที่ 1 (กิจกรรมนิทาน)		กลุ่มทดลองที่ 2 (กิจกรรมปริศนาคำทาย)		กลุ่มควบคุม (กิจกรรมตามคู่มือครู)	
	สอบปลายภาค เรียนที่ 2 ปี 2539 (y)	หลังการทดลอง (x)	สอบปลายภาค เรียนที่ 2 ปี 2539 (y)	หลังการทดลอง (x)	สอบปลายภาค เรียนที่ 2 ปี 2539 (y)	หลังการทดลอง (x)
24	14	12	13	13	14	13
25	14	11	13	9	13	5
26	13	10	12	9	13	8
27	13	10	12	8	13	8
28	13	10	14	8	14	12
29	14	12	14	9	13	8
30	12	8	14	13	13	4

ตาราง 12 แสดงคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการเขียนจากผู้ตรวจ 2 คน

ที่	กลุ่มทดลองที่ 1 (กิจกรรมนิทาน)			กลุ่มทดลองที่ 2 (กิจกรรมปริศนาคำทาย)			กลุ่มควบคุม (กิจกรรมตามคู่มือครู)		
	ผู้ตรวจ คนที่ 1	ผู้ตรวจ คนที่ 2	x	ผู้ตรวจ คนที่ 1	ผู้ตรวจ คนที่ 2	x	ผู้ตรวจ คนที่ 1	ผู้ตรวจ คนที่ 2	x
	(x_1)	(x_2)		(x_1)	(x_2)		(x_1)	(x_2)	
1	11	9	10	13	11	12	15	13	14
2	14	16	10	6	5	5.5	13	15	14
3	17	14	15.5	11	9	10	16	17	16.5
4	18	15	16.5	3	5	4	15	13	14
5	13	14	13.5	10	8	9	11	11	11
6	14	14	14	8	8	8	6	6	6
7	10	10	10	3	5	4	4	5	4.5
8	18	15	16.5	9	8	7	3	3	3
9	9	10	9.5	0	0	0	3	3	3
10	16	15	15.5	10	9	9.5	12	11	11.5
11	5	5	5	11	11	11	0	2	1
12	10	10	10	6	6	6	8	8	8
13	10	8	9	8	6	7	5	4	4.5
14	7	11	9	12	10	11	3	4	3.5
15	12	8	10	10	10	10	11	9	10
16	14	12	13	4	4	4	4	3	3.5
17	15	13	14	12	10	11	12	10	11
18	13	12	12.5	12	12	12	6	6	6
19	9	9	9	14	12	13	3	3	3
20	12	12	12	17	16	16.5	6	6	6

ตาราง 12 (ต่อ)

ที่	กลุ่มทดลองที่ 1 (กิจกรรมนิทาน)			กลุ่มทดลองที่ 2 (กิจกรรมปริศนาคำทาย)			กลุ่มควบคุม (กิจกรรมตามคู่มือครู)		
	ผู้ตรวจ คนที่ 1 (x_1)	ผู้ตรวจ คนที่ 2 (x_2)	x	ผู้ตรวจ คนที่ 1 (x_1)	ผู้ตรวจ คนที่ 2 (x_2)	x	ผู้ตรวจ คนที่ 1 (x_1)	ผู้ตรวจ คนที่ 2 (x_2)	x
21	13	12	12.5	10	10	10	9	7	8
22	8	8	8	8	6	7	4	2	3
23	10	10	10	12	10	11	8	6	7
24	10	10	10	15	13	14	7	7	7
25	16	15	15.5	9	9	9	4	6	5
26	6	6	6	7	6	6.5	8	8	8
27	5	4	4.5	14	13	13.5	8	6	7
28	10	10	10	11	9	10	11	11	11
29	11	10	10.5	11	9	10	10	8	9
30	8	6	7	13	12	12.5	8	7	7.5

ตาราง 13 คะแนนความสามารถในการเขียนของกลุ่มตัวอย่าง

ที่	กลุ่มทดลองที่ 1 (กิจกรรมนิทาน)		กลุ่มทดลองที่ 2 (กิจกรรมปริศนาคำทาย)		กลุ่มควบคุม (กิจกรรมตามคู่มือครู)	
	สอบปลายภาค เรียนที่ 2 ปี 2539 (y)	หลังการทดลอง (x)	สอบปลายภาค เรียนที่ 2 ปี 2539 (y)	หลังการทดลอง (x)	สอบปลายภาค เรียนที่ 2 ปี 2539 (y)	หลังการทดลอง (x)
1	14	10	16	12	18	14
2	14	10	12	15.5	17	14
3	17	15.5	14	10	19	16.5
4	18	16.5	11	4	17	14
5	16	13.5	13	9	15	11
6	17	14	13	8	15	6
7	13	10	14	4	13	4.5
8	18	16.5	15	7	17	6
9	13	9.5	6	0	17	6
10	18	15.5	15	9.5	15	11.5
11	12	5	16	11	10	1
12	16	10	12	6	16	8
13	15	9	13	7	12	4.5
14	14	9	15	11	13	3.5
15	16	10	17	10	16	10
16	17	13	12	4	13	3.5
17	18	14	14	11	14	11
18	16	12.5	17	12	16	6
19	14	9	18	13	13	3
20	17	12	19	16.5	15	6

ตาราง 13 (ต่อ)

ที่	กลุ่มทดลองที่ 1 (กิจกรรมนิทาน)		กลุ่มทดลองที่ 2 (กิจกรรมปริศนาคำทาย)		กลุ่มควบคุม (กิจกรรมตามคู่มือครู)	
	สอบปลายภาค เรียนที่ 2 ปี 2539 (y)	หลังการทดลอง (x)	สอบปลายภาค เรียนที่ 2 ปี 2539 (y)	หลังการทดลอง (x)	สอบปลายภาค เรียนที่ 2 ปี 2539 (y)	หลังการทดลอง (x)
21	18	12.5	15	10	17	8
22	14	8	14	7	14	3
23	16	10	16	11	16	7
24	18	10	17	14	15	7
25	17	15.5	14	9	12	5
26	13	6	13	6.5	16	8
27	12	4.5	15	13.5	15	7
28	15	10	16	10	17	11
29	16	10.5	15	10	16	9
30	14	7	17	12.5	13	7.5

ตาราง 14 ผลการประเมินประสิทธิภาพของนิทานตามเกณฑ์ 80/80

ลำดับที่	เรื่อง	E_1	E_2
1	ใจดีสู้เสือ	89.33	80.00 - 93.33
2	เด็กชายชู้ด	90	86.67 - 93.33
3	ลูกเข็นถั่ว	92	83.33 - 96.67
4	สวดยันตรา	93.33	90.00 - 96.67

ตาราง 15 คะแนนการทำแบบทดสอบท้ายนิทานในแต่ละเรื่องทั้ง 4 เรื่อง

คนที	เรื่อง	ใจดีสี่สว	เด็กชายอุ๊	ลูกเปิดน้อย	สวอันตราย
		1	2	3	4
1		5	4	4	5
2		4	4	4	4
3		5	4	5	5
4		4	5	4	4
5		5	4	5	5
6		5	4	4	5
7		4	5	5	5
8		4	4	5	5
9		5	5	4	4
10		4	5	4	5
11		4	5	5	5
12		5	4	5	4
13		4	5	5	4
14		5	5	5	5
15		4	5	5	5
16		4	5	5	5
17		5	4	5	5
18		5	5	5	4
19		4	4	5	5
20		5	5	5	4

ตาราง 15 (ต่อ)

เรื่อง คนที่	ใจดีสวยงาม	เด็กชายผู้ดี	ลูกเปิดน้อย	สวยงามอันตราย
	1	2	3	4
21	5	5	4	4
22	4	4	4	5
23	4	4	4	5
24	4	4	4	4
25	4	4	5	5
26	4	4	4	5
27	4	4	4	4
28	5	5	5	5
29	5	5	5	5
30	5	5	5	5

ตาราง 16 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบท้ายนิทาน
เรื่องที่ 1 (ใจดีสี่สวย)

p	r	q	pq
.67	.53	.33	.22
.52	.44	.48	.25
.66	.45	.34	.22
.54	.62	.46	.25
.71	.68	.29	.21

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right)$$

$$\begin{aligned}
 r_{tt} &= \frac{5}{4} \left(1 - \frac{1.15}{3.45} \right) \\
 &= 1.25 \times (1 - .33) \\
 &= 1.25 \times .67 \\
 &= .84
 \end{aligned}$$

ตาราง 17 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบท้ายนิทาน
เรื่องที่ 2 (เด็กชายอุ๊ต)

p	r	q	pq
.58	.43	.42	.24
.68	.41	.32	.22
.62	.50	.38	.24
.71	.34	.29	.21
.65	.36	.35	.23

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right)$$

$$\begin{aligned}
 r_{tt} &= \frac{5}{4} \left(1 - \frac{1.13}{3.20} \right) \\
 &= 1.25 \times (1.35) \\
 &= .81
 \end{aligned}$$

ตาราง 18 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบท้ายนิทาน
เรื่องที่ 3 (ลูกเปิดน้อย)

p	r	q	pq
.58	.49	.42	.24
.79	.57	.21	.17
.66	.45	.34	.22
.56	.51	.44	.25
.62	.36	.38	.24

$$\begin{aligned}
 r_{tt} &= \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right) \\
 r_{tt} &= \frac{5}{4} \left(1 - \frac{1.12}{3.82} \right) \\
 &= 1.25 \times (1 - .29) \\
 &= 1.25 \times .71 \\
 &= .89
 \end{aligned}$$

ตาราง 19 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบท้ายนิทาน
เรื่องที่ 4 (สวดยันตราย)

p	r	q	pq
.72	.57	.28	.22
.78	.55	.22	.17
.77	.49	.23	.18
.66	.45	.34	.22
.71	.26	.29	.21

$$\begin{aligned}
 r_{tt} &= \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right) \\
 r_{tt} &= \frac{5}{4} \left(1 - \frac{.98}{3.02} \right) \\
 &= 1.25 \times (1 - .24) \\
 &= 1.25 \times .76 \\
 &= .95
 \end{aligned}$$

ตาราง 20 ค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบปริศนาคำทายแต่ละข้อถูกต้อง

ข้อ	จำนวนคนที่ตอบถูก	ร้อยละ	ข้อ	จำนวนคนที่ตอบถูก	ร้อยละ
1	27	90.00	25	28	93.33
2	30	100.00	26	25	83.33
3	30	100.00	27	25	83.33
4	25	83.33	28	24	80.00
5	29	96.67	29	24	80.00
6	26	86.67	30	26	86.67
7	29	96.67	31	29	96.67
8	29	96.67	32	20	66.66
9	28	93.33	33	29	96.67
10	29	96.67	34	28	93.33
11	29	96.67	35	25	83.33
12	28	93.33	36	25	83.33
13	29	96.67	37	28	93.33
14	27	90.00	38	29	96.67
15	30	100.00	39	28	93.33
16	26	86.67	40	29	96.67
17	29	96.67	41	25	83.33
18	28	93.33	42	28	93.33
19	25	83.33	43	28	93.33
20	27	90.00	44	28	93.33
21	27	90.00	45	29	96.67
22	24	80.00	46	28	93.33
23	30	100.00	47	30	100.00
24	27	90.00	48	27	90.00

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อ	จำนวนคนที่ตอบถูก	ร้อยละ	ข้อ	จำนวนคนที่ตอบถูก	ร้อยละ
49	28	93.33	62	25	83.33
50	30	100.00	63	28	93.33
51	29	96.67	64	28	93.33
52	24	80.00	65	28	93.33
53	27	90.00	66	29	96.67
54	26	86.67	67	28	93.33
55	29	96.67	68	30	100.00
56	26	86.67	69	30	100.00
57	29	96.67	70	28	93.33
58	28	93.33	71	29	96.67
59	25	83.33	72	28	93.33
60	25	83.33	73	29	96.67
61	23	76.67	74	27	90.00

ตาราง 21 ค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบคำถามจากปริศนาอักษรภาพแต่ละข้อถูกต้อง

ข้อ	จำนวนคนที่ตอบถูก	ร้อยละ
1	27	90.00
2	30	100.00
3	29	96.67
4	29	96.67
5	30	100.00
6	20	93.33
7	29	96.67
8	27	90.00
9	28	93.33
10	28	93.33
11	30	100.00
12	29	96.67
13	30	100.00
14	30	100.00
15	27	90.00
16	28	93.33
17	28	93.33

ตาราง 22 ค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบคำถามจากปริศนาท้าทายแต่ละข้อถูกต้อง

ข้อ	จำนวนคนที่ตอบถูก	ร้อยละ
1	27	90.00
2	25	83.33
3	28	93.33
4	28	93.33
5	27	90.00
6	29	96.67
7	27	90.00
8	29	96.67
9	29	96.67
10	28	93.33
11	28	93.33

ภาคผนวก ข

- แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
- แบบทดสอบความสามารถในการเขียน
- นิทาน
- ปริศนาคำทาย

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1 - 2

“หนาวแล้วหนูจำ

เสื้อผ้าสวมใส่

ร่างกายอบอุ่นไว้

เจ็บป่วยไข้ไม่มีเลย”

1. การแต่งกายที่เหมาะสมกับข้อความนี้คือข้อใด

ก.



ข.



ค.



2. ผู้กล่าวข้อความข้อนี้น่ามีจุดประสงค์อย่างไร

ก. เชิญชวน

ข. แนะนำ

ค. ห้ามปราม

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 3 - 9

“คุณลุงของน้อยหน้าเลี้ยงสัตว์หลายชนิด ในคอกมีวัว ในเล้ามีหมู เป็ดและไก่ บนบ้านมีแมว ส่วนใต้ถุนบ้าน ลุงบอกว่าอย่าเข้าไปใกล้เพราะมันดูมาก มันกำลังมีลูกอ่อนหลายตัว ลุงเรียกมันว่า เจ้าตูบ”

3. ผู้เลี้ยงสัตว์เกี่ยวข้องกับน้อยหน้าอย่างไร

ก. เป็นบิดา

ข. เป็นคุณตา

ค. เป็นคุณลุง

4. สถานที่ใดที่คุณลุงไม่ได้เลี้ยงสัตว์

ก. หลังคาบ้าน

ข. หน้าบ้าน

ค. ใต้ถุนบ้าน

5. คุณลุงเลี้ยงสัตว์กี่ชนิด

ก. 5 ชนิด

ข. 6 ชนิด

ค. 7 ชนิด

6. ลุงห้ามน้อยหน้าเข้าไปใกล้ใต้ถุนบ้านเพราะอะไร

ก. ใต้ถุนบ้านสกปรก

ข. ใต้ถุนบ้านมีสัตว์มีพิษดุร้าย

ค. ใต้ถุนบ้านมีหมาแม่ลูกอ่อนที่ดุ

7. เป็ดมีลักษณะคล้ายกับ มากที่สุด

- ก. นกเขา ข. ไก่ ค. นกแก้ว

8. เป็ดให้ประโยชน์แก่คนเราอย่างไร

- ก. ไข่บ้าน ข. เป็นอาหาร ค. ชันยาม

9. ลักษณะเด่นของเป็ด คืออะไร

- ก. ชันได้ ข. ว่ายน้ำได้ ค. บินได้

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 10 - 11

“มีคนแปลกหน้า เดินมาข้างหลัง
น้องหนูกลัวจัง กลัวเขาจับตัว”

10. เพราะเหตุใด น้องหนูจึงกลัวคนแปลกหน้า

- ก. กลัวถูกจับไปเรียกค่าไถ่ ข. กลัวถูกทำร้ายข้างหลัง ค. กลัวถูกหลอกหลวง

11. บทร้อยกรองนี้กล่าวถึงเรื่องอะไร

- ก. คนรู้จักกัน ข. คนไม่รู้จักกัน ค. คนร้าย

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 12 - 15

“ตอนเช้าหมอกลงหนา น้องหนูเดินออกไปหน้าบ้าน เธอรู้สึกหนาวมาก จึงไปออกกำลังกายวิ่งเล่นกับเจ้าหมึก ตอนสายแม่ก็กลับมาจากตลาด ยอดกับน้องหนูออกมารับแม่ และช่วยแม่หิ้วของ ยอดถามแม่ว่า แม่ซื้ออะไรมาฝากเขากับน้องหนูบ้าง แม่ว่าซื้อข้าวเหนียวมาฝากยอด ซื้อมะขามหวานมาฝากน้องหนู และซื้อหมากมาฝากยาย”

12. เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นในช่วงฤดูใด

- ก. ฤดูร้อน ข. ฤดูฝน ค. ฤดูหนาว

13. ของฝากข้อใดไม่ใช่อาหาร

- ก. หมาก ข. มะขาม ค. ข้าวเหนียว

14. แม่ไปตลาดเวลาใด

ก. เช้า

ข. สาย

ค. บ่าย

15. คนวัยใดที่ชอบเคี้ยวหมาก

ก. คนหนุ่มสาว

ข. คนแก่, เด่า

ค. คนทั่วไป

แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำต่อไปนี้มาเขียนให้เป็นเรื่องราวสัมพันธ์กัน

1. น้องสาว สีเหลือง เล็กกันหนาว หมอก อากาศ หมวก

.....

2. อ้วน ขนมหวาน ขยัน ครั้ว

.....

บทที่ 4

คำศัพท์

อากาศ เลื่อกันหนาว หมวก หนาว เย็น หมอก มุ้ง หวัด ลูก หนาว อบอุ่น รับ หมอก
ความคิดรวบยอด

รักษาร่างกายให้อบอุ่น จะปลอดภัยจากไข้หวัด

เรื่องเด็กชายอุ๊ต

วันหนึ่งในเดือนธันวาคม

แม่ : จะไปไหนลูก ตอนนี้อากาศเริ่มหนาวแล้ว ถ้าจะออกไปข้างนอกต้องสวมเสื้อ
กันหนาวและสวมหมวกด้วยสิลูก

อุ๊ต : ไร้ ... แม่ ไม่เห็นจะหนาวเลย ถ้าผมใส่เสื้อใส่หมวก อย่างที่แม่บอก
เพื่อน ๆ ล้อตายเลย ไม่เอาแล้ว ไปดีกว่า

อุ๊ตจะได้แย้งทุกครั้งที่แม่บอกให้สวมเสื้อกันหนาว แม้แต่เวลานอน อุ๊ตก็ยังไม่ชอบ
ห่มผ้า แม่พยายามเตือนให้ห่มผ้า และต้องช่วยห่มผ้าให้เสมอ ๆ โดยเฉพาะช่วงที่อากาศ
หนาวเย็น ตอนดึกถึงเข้าตู่รูอากาศจะยิ่งเย็นมาก ในบางครั้งหมอกลงด้วย เช้าวันนั้นก็เหมือน
กัน อุ๊ตนอนขดตัวอยู่ในมุ้ง ผ้าห่มและหมอนไปกองอยู่ที่ปลายเท้า เพราะอุ๊ตจะถีบออกทุก
ครั้งที่แม่ห่มผ้าให้ แม่รีบปลุกอุ๊ตให้ลุกขึ้นเพื่อไปโรงเรียน แต่เสียงเรียกของแม่ไม่ทำให้อุ๊ต
ลุกขึ้นมาได้ แม่จึงเข้าไปคลำตัวอุ๊ต ก็พบว่าตัวร้อนมาก

แม่ : โอ้โฮ ! ตัวร้อนเป็นไฟเลย ต้องพาไปหาหมอแล้วละ

อุ๊ต : ไม่เอา ผมไม่ไปหาหมอ เดี่ยวหมอจะฉีดยา ผมกลัว ไม่ไป

แม่ : ต้องไปนะลูก ถ้าอย่างนั้นลูกจะทรมาณ ปวดเนื้อตัวไม่หายสักที ปีใหม่
ก็ไม่ได้ไปเที่ยวกับแม่สิ

ในที่สุดอุ๊ตต้องไปหาหมอด้วยน้ำตานองหน้า เมื่อหมอตรวจดูอาการแล้วก็บอกกับ
แม่ว่า อุ๊ตเป็นไข้หวัด

อุ๊ต : คุณหมอครับ อย่าฉีดยานะครับ ผมกลัว

หมอ : ไม่หรอกหนู เดี่ยวหมอจะให้ยาไปกิน ถ้าหนูนอนพักมาก ๆ รักษาร่างกาย
ให้อบอุ่น ไม่กี่วันก็หายแล้วละ

อุ๊ต : ดีจังเลย ไม่ต้องฉีดยา เอ... การมาหาหมอไม่เห็นน่ากลัวเหมือนที่เราคิดเลย

เด็กชายอู๊ด

1. แม่บอกให้ใส่เสื้อกันหนาวแต่อู๊ดโต้แย้งเพราะอะไร
 ก. ไม่มีเสื้อกันหนาว ข. อายเพื่อน ๆ ค. ไม่ชอบใส่
2. เวลานอนกลางคืนแม่ทำอะไรให้อู๊ด
 ก. ห่มผ้าให้ ข. สวมเสื้อกันหนาวให้ ค. กางมุ้งให้
3. แม่ปลุกอู๊ดในตอนเช้าทำไม
 ก. ให้ไปโรงเรียน ข. ให้ไปหาหมอ ค. ให้ห่มผ้า
4. อู๊ดลุกไม่ขึ้นเพราะอะไร
 ก. ง่วงนอน ข. ไม่สบาย ค. ชี้เกียจ
5. อู๊ดไม่อยากไปหาหมอเพราะอะไร
 ก. กลัวหมอฉีดยา ข. ไม่อยากกินยา ค. ชี้เกียจลูกจากที่นอน

บทที่ 4

คำศัพท์

เสื้อกันหนาว สีเหลือง หมวก อากาศ มะขาม กุหลาบ สวย นางสาว

ความคิดรวบยอด

มิตรภาพนั้นสำคัญเหนือสิ่งอื่นใด

เรื่อง ใจดีสวยงาม

ในตู้เสื้อผ้าเสื้อแขนสั้นกับเสื้อแขนยาวกำลังเถียงกัน

เสื้อแขนสั้น : ฉันว่าเขาจะต้องเลือกสวมฉันแน่ ๆ เลย เพราะทุกครั้งที่เขาออกไปเที่ยว
เขาจะเลือกฉัน

เสื้อแขนยาว : ไม่จริงหรอก เขาเลือกฉันต่างหากเพราะเขาเบื่อเธอแล้ว

เสื้อแขนสั้น : ไม่จริง เธอต่างหากที่เขาไม่หยิบมาใช้เลยตั้งหลายเดือนแล้ว

เสื้อแขนยาว : ก็เพราะอย่างนั้นนะสิ วันนี้เขาจึงจะสวมฉันแน่เลย ๆ

ขณะที่เถียงกันอยู่นั่นเอง ประตูตู้ก็เปิดออก

เด็กหญิง : อู๊ย หนาวจังเลย คุณแม่ขาหนูสวมเสื้อกันหนาวนะคะ

เด็กหญิงเอื้อมมือไปหยิบเสื้อแขนยาวออกมาใส่ เสื้อแขนยาวรู้สึกภูมิใจมาก มัน
คิดในใจอย่างเป็นสุขว่า “อ้อที่แท้ฉันก็เป็นเสื้อกันหนาวนี่เอง ฉันออกมาข้างนอกแล้ว
ก็สวยไม่เบา” มันพยายามยิ้มเพื่ออวดสีเหลืองสวยงามของตัวเอง

ที่ทุ่งหญ้ามีหมอกขาวเหมือนปุยฝ้ายลอยอยู่ท้องฟ้า เด็กหญิงกำลังเพลิดเพลินอยู่
กับผีเสื้อและแมลงสวยงาม เสื้อกันหนาวยิ้มออกมาอย่างพอใจที่สีของมันสวยกว่าสีของแมลง
และผีเสื้อเสียอีก

“โอ้ ไฮ สวยจังเลยนะ” “จริง ๆ ด้วย”

เสียงคุยกันอยู่ใกล้ ๆ เสื้อกันหนาวเหลียวมองไปมา แล้วยังรู้สึกภูมิใจมากเมื่อรู้ว่า
เสียงนั้นคือเสียงของดอกกุหลาบกับดอกมะขามที่ร่วงอยู่ใต้ต้นกุหลาบ กำลังพูดถึงมันนั่นเอง
มันรีบยิ้มอวดทันที

ดอกกุหลาบ : แหมยิ่งยิ้มยิ่งสวยนะ นี่ฉันว่าสีของเธอสวยชะยิ่งกว่า สีของฉันอีกนะ

ดอกมะขาม : เอ้อ ถ้าเป็นฉันละก็ ยิงไปกันใหญ่เลย

หมอกเริ่มจางหาย และแดดเริ่มจ้าขึ้น

เด็กหญิง : ว้าว ! ร้อนซะแล้ว ถอดเสื้อกันหนาวออกดีกว่า

ดอกกุหลาบกับดอกมะขามรู้สึกตื่นเต้น เมื่อเด็กผู้หญิงวางเสื้อกันหนาวไว้ใกล้ ๆ
นั่นเอง

ดอกกุหลาบ : เธอ ๆ มาเป็นเพื่อนกันนะ ฉันอยากมีเพื่อนที่สวยงาม ๆ

ดอกมะขาม : ฉันก็เหมือนกัน จะได้เอาไว้รอดพวกผีเสื้อกับแมลงว่า ฉันมีเพื่อนที่สวยงามกว่าพวกเขาอีก

เสื้อกันหนาว : จะเป็นไปได้อย่างไรละ ฉันเป็นเสื้อกันหนาวนะ ฉันจะทั้งสวยงามและราคาแพง พวกเธอจะเป็นดอกไม้ถึงจะมีสีที่สดใส แต่อีกหน่อยก็จะร่วงโรยไป
ฉันที่มีสีที่สวยงามอยู่ตลอดไป เสื้อกันหนาวย่อมอย่างหยิ่งยะโสและปิดปาก
เงียบไม่ยอมพูดอะไรอีก

ทันใดนั้นก็ล้มพรวดอย่างแรง

ว้าย ! ช่วยด้วย ๆ เสียงเสื้อกันหนาวร้องอย่างตกใจ

ดอกกุหลาบ : ดอกมะขามเป็นอย่างไบบ้าง

ดอกมะขาม : อ้อฉันไม่เป็นไรหรอก แต่เสื้อกันหนาวแสนสวยของเรานะสิ ตกไปริมน้ำโน่น
เพื่อนโคลนซะแล้ว

ดอกกุหลาบ : โธ่ น่าสงสารจัง

เด็กหญิงรีบวิ่งมาอยู่ที่ที่วางเสื้อกันหนาวไว้

เด็กหญิง : เอ๊ะ เสื้อกันหนาวของพี่อยู่ไหน

น้องสาว : นี่ไง ตกอยู่นี่เอง แต่พี่ต้องเอาไปซักเป็นการใหญ่เลยนะเพราะเพื่อนโคลน
ทั้งตัวเลย

เสื้อกันหนาวยิ้มเยาะพร้อมกับเอ่ยขึ้นว่า "ไม่ต้องมาสงสารฉันหรอกนะดอกกุหลาบ เห็นไหม
ว่าถึงฉันจะเปียกฉันก็สามารถที่จะสวยได้อีก"

แต่อนิจจา ไม่ว่าเด็กหญิงจะชักเสื่อกันหนาวด้วยความมานะพยายามหลายต่อหลายครั้ง สีของเสื่อกันหนาวหาได้สีเหลืองสดใสอย่างเดิมไม่ หลายครั้งที่เด็กหญิงเปิดประตูดู แล้วมองผ่านเขาไปอย่างไม่สนใจ เสื่อกันหนาวรู้สึกเหงามาก ความเหงาทำให้เขาถึงกับร้องไห้ออกมา “อ้อ อ้อ สีของเราไม่สวยเหมือนเดิมอีกแล้ว เราคงเหมือนดอกกุหลาบกับดอกมะขามที่เราเคยไปว่าเขาว่าต้องเหี่ยวเฉาไม่สวยงามตลอดไป..... เสียดายนะเราไม่ยอมรับเขาเป็นเพื่อน นี่ไม่รู้ว่ามีเมื่อไหร่ เราจะได้มีโอกาสออกไปหาพวกเขาและขอเป็นเพื่อนกับเขาบ้าง”

เรื่องใจดีสี่สวย

1. อะไรที่เด็กหญิงไม่ได้หยิบมาสวมเป็นเวลานานแล้ว
ก. เสื้อแขนสั้น ข. เสื้อแขนยาว ค. เสื้อชั้นใน
 2. จากเรื่องนี้เราทราบได้อย่างไรว่าเสื้อแขนยาวคือเสื้อกันหนาว
ก. เด็กหญิงพูดกับแม่ ข. เด็กหญิงพูดกับน้องสาว ค. เด็กหญิงพูดกับดอกกุหลาบ
 3. เด็กหญิงออกไปที่ทุ่งหญ้ากับใคร
ก. เพื่อน ข. แม่ ค. น้องสาว
 4. เสื้อกันหนาวมีนิสัยอย่างไร
ก. หยิ่งยะโส ข. เห็นแก่ตัว ค. แล้งน้ำใจ
 5. เสื้อกันหนาวตกลงไปในโคลนเพราะอะไร
ก. ลมพัด ข. ฝนตก ค. หมอกหนา
-

บทที่ 5

คำศัพท์

เกลไถล เปิด เล้า เรียก ถลอก เหนื่อย ต่อน ผุง เสียหาย เขยิบย่ำ

ความคิดรวบยอด

การเดินทางไม่ระมัดระวัง ขาดความรอบคอบ จะก่อให้เกิดความเดือดร้อน

ชื่อเรื่อง ลูกเปิดน้อย

ทุก ๆ เช้า ชาวนาจะต่อนผุงเปิดไปเลี้ยงที่ริมสระติดกับทุ่งนา ขณะที่แม่เปิดพาลูกใช้หาอาหารกินอยู่นั้น ลูกเปิดน้อยตัวหนึ่งได้ใช้กินอาหารอย่างเอร็ดอร่อย อีกทั้งมันเดินข้ามองดูสิ่งต่าง ๆ รอบตัวจนพลัดหลงจากผุง เมื่อแม่เปิดพาลูก ๆ กลับมาถึงเล้าก็พบว่าลูกเปิดตัวหนึ่งหายไป แม่เปิดเสียใจมากได้ออกติดตามหา ร้องเรียกลูกไปตามทาง ฝ่ายเปิดน้อยที่พลัดหลงผุงไปนั้น ไม่คิดที่หาทางกลับผุง

“เอ๊ะ ... ดีจังเลย เราจะเดินเที่ยวให้หน้าใจก่อนค่อยกลับเล้าดีกว่า” เปิดน้อยยังคงเดินเกลไถลแหวะดูโน่น ดูนี้ อย่างเพลิดเพลิน จนกระทั่ง “โอ โอ ... ที่นี่ผักเยอะแยะเลย แต่ละต้นกำลังงามทั้งนั้น” เปิดน้อยไม่รู้ตัวว่ากำลังเขยิบย่ำผักเสียหายไปมาก เจ้าของสวนมาพบเข้าก็โกรธมาก จึงเอาไม้ไล่ตี เปิดน้อยวิ่งลนลานหลบหนี กลัวจนตัวสั่น หกล้มครั้งแล้วครั้งเล่าจนถลอกไปทั้งตัว เปิดน้อยเหนื่อยแทบขาดใจและคิดถึงแม่มาก จะกลับเล้าก็กลับไม่ถูก จึงร้องให้ออกมา

ทันใดนั้น ก็ได้ยินเสียงเรียก “เปิดน้อย เปิดน้อย อยู่ไหนลูก” เปิดน้อยดีใจมาก เพราะจำได้ว่าเสียงนั้นคือ เสียงของแม่นั่นเอง แม่ได้กางปีกทั้งสองโอบเปิดน้อยไว้ น้ำตาแห่งความดีใจของแม่ไหลพร่างพรูออกมา เปิดน้อยเสียใจมากที่ทำให้แม่ต้องเสียน้ำตา ตอนนี้เขารู้สึกเสียใจมากกว่าที่ถูกเจ้าของสวนไล่ตีเสียอีก

เรื่องลูกเปิดน้อย

1. ที่อยู่ของเปิดเรียกว่าอะไร

ก. ริมสระ

ข. เล้า

ค. สวนผัก

2. ผุ่งเปิดในเรื่องนี้ไปหาอาหารที่ใด

ก. ริมสระ

ข. เล้า

ค. สวนผัก

3. เปิดน้อยพลัดหลงเพราะอะไร

ก. เดินตามพี่

ข. เดินตามชาวนา

ค. เดินช้า

4. เปิดน้อยที่หลงผุ่งทำไมไม่คิดกลับผุ่ง

ก. อยากหนีออกจากผุ่ง

ข. เพราะเกลียดพี่และแม่

ค. อยากเที่ยวเสียก่อน

5. ลูกเปิดพลัดหลงไปในที่ใด

ก. สวนผลไม้

ข. สวนผัก

ง. พุงนา

บทที่ 5

คำศัพท์

อ้วน อิม เม็ดขนุน สังขยา ถวาย แบ่ง จังหวัด ขยัน ขนุน

ความคิดรวบยอด

กินของสวย ๆ อาจไม่ช่วยให้ปลอดภัย

เรื่องสวดยอันตราย

แม่อิมแม่ของหนูอ้วนเป็นคนขยันชอบทำกับข้าวและขนม ของกินที่แม่อิมทำล้วนแล้วแต่มีรสอร่อย ทำให้หนูอ้วนชอบกิน กินจนอ้วน หนูอ้วนมีเพื่อนสนิทชื่ออิวซึ่งชอบกินลูกกวาด ลูกอม เพราะมีรสหวานและมีสีสวย อิวชอบล้อเลียนอ้วนว่าตะกละกินจุ แต่อ้วนก็ไม่โกรธเพื่อน

เช้าวันหนึ่งหนูอ้วนเห็นคุณแม่กำลังจะออกไปข้างนอก

หนูอ้วน : คุณแม่ขา จะหิ้วตะกร้าไปไหนคะ

แม่ : ไปตลาดนะ แม่ว่าจะไปซื้อของมาทำขนมไว้ถวายพระ แล้วก็จะแบ่งส่งไปให้คุณตาคุณยายที่ต่างจังหวัดด้วย

หนูอ้วน : คุณแม่ทำเม็ดขนุน กับสังขยาด้วยนะคะหนูอยากกิน อ้วนนั้นอิวมาพอดีเลยไปเที่ยวตลาดกันไหม

หนูอิว : ไปสิ ดีจังเราจะได้อร่อยด้วย

ที่ตลาด หลังจากที่แม่ซื้อของเพื่อไปทำขนมได้แก่ ไข่ น้ำตาล ถั่ว และข้าวเหนียวเสร็จแล้วหนูอ้วนก็รู้สึกหิวขึ้นมาทันที

หนูอ้วน : ไปกินก๋วยเตี๋ยวกันเถอะ หิวแล้ว

หนูอิว : ฉันไม่กินนะ ฉันไม่ชอบ

หนูอ้วน : จ้าไปดูพวกผลไม้ก็ได้

หนูอิว : ฉันไม่กินนะ ฉันไม่ชอบ ฉันไปดูร้านขายลูกอมดีกว่า

หนูอ้วน : ถ้าอย่างนั้น เธอไปซื้อลูกกวาดก็ได้นะเดี๋ยวฉันจะไปกินกล้วยเดี๋ยว
เสร็จแล้วเราจะได้รับกลับบ้านไปช่วยคุณแม่ทำขนมหวานกันไง

หนูอ้วน : ว้าว ! ทำแล้วก็กินแต่ขนมหวาน เดี่ยวก็อ้วนตัวกลมเหมือนลูกขนุนอย่างเธอสิ
หนูอ้วนใช้เงินที่มีอยู่ซื้อลูกกวาดสีสวย ๆ จนเกลี้ยง ขณะที่เดินกลับบ้าน

หนูอ้วน : โอ้ย ! ปวดฟันเหลือเกิน ทำอย่างไรดี ปวดจะแย่อยู่แล้ว

หนูอ้วนจึงพาหนูอ้วนไปส่งถึงที่บ้าน แม่ของหนูอ้วนพาไปหาหมอฟัน หมอฟันบอกว่า
ฟันอ้วนมากต้องถอน อ้วนกลับไม่ยอมให้ถอน ได้แต่ขอยาหมอไปทานแล้วกลับบ้าน วันรุ่งขึ้น
แก้มอ้วนบวมเพราะอักเสบจนไปโรงเรียนไม่ได้ ต้องไปหาหมอ และนอนพักรักษาตัวหลายวัน
หมอจึงถอนฟันให้ อ้วนมาเยี่ยมและปลอบอ้วน “ไม่เป็นไรแล้วละอ้วน เธอต้องหายเร็ว ๆ
นี่แหละ จริงไหมไหนลองยิ้มหน่อยสิ” แต่ทว่า..... อ้วนยิ้มไม่ออกเพราะถูกถอนฟันไป
หลายซี่

เรื่องสวຍอันตราย

1. ใครที่ทำกับข้าวเก่ง

ก. แม่ฮิม

ข. หนูฮวน

ค. หนูฮิว

2. แม่ไปตลาดทำไม

ก. ไปซื้อกับข้าว

ข. ไปซื้อผลไม้

ค. ไปซื้อของทำขนม

3. ใครที่ชอบกินลูกกวาด

ก. แม่ฮิม

ข. หนูฮวน

ค. หนูฮิว

4. แม่จะส่งขนมไปให้ใครที่ต่างจังหวัด

ก. คุณปู่ คุณย่า

ข. คุณลุง คุณป้า

ค. คุณตา คุณยาย

5. ทำไมฮิวจึงยิ้มไม่ออก

ก. พันหลอ

ข. ไม่ได้แปรงฟัน

ค. แก้มบวม

แบบทดสอบปริศนาคำทาย

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำตอบลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. อะไรเอ่ยสวมไว้บนหัวไม่กลัวแดดฝน.....
2. อะไรเอ่ยเป็นผ้าบาง ๆ ใช้กางกันยุง.....
3. อะไรเอ่ยฉันเป็นน้องหญิง ไม่ใช่ผู้ชาย แท้จริงช่วยทาย ฉันคือใครกัน.....
4. อะไรเอ่ยเป็นไคคล้ายคว้นบังแสงตะวันยามเช้ายามเย็น.....
5. อะไรเอ่ยบนท้องฟ้าหน้าหนาวยามเช้าเราเห็นอะไร.....
6. อะไรเอ่ยสวมไว้บนหัวเป็นลูกกลม ๆ บังลมบังแดด.....
7. อะไรเอ่ยเมื่อถึงหน้าหนาวเราต้องสวมใส่ หน้าร้อนไม่ใช่ใครทายได้เก่งเอ๋ย.....
8. อะไรเอ่ยหน้าร้อนไม่ใช่ สวมใส่หน้าหนาว.....
9. อะไรเอ่ย มีแต่แขนไม่มีขาห่อหุ้มกายาเวลาหน้าหนาว.....
10. ควั่นอะไร ที่เป็นไอความเย็น.....
11. อะไรเอ่ยสี่สวงาม มีหนามเต็มต้น คนใช้แทนความรัก.....
12. รายการอะไรทำให้ทราบความเป็นไปของบ้านเมือง.....
13. ข้าวอะไรไม่ใช่ข้าวเจ้า คนลาวชอบกิน.....
14. อะไรเอ่ยใช้มูน ใช้เปียก เรียกว่าข้าว แต่ไม่ใช่ข้าวเจ้าคือข้าวอะไร.....
15. อะไรเอ่ยมีกลีบสี่สวงาม มีหนามเต็มก้าน ทั้งตูมทั้งบานทายซิฉันคือใคร.....
16. อะไรเอ่ยออก ตก เหนือ ได้ ทราบได้ทุกเรื่อง ทั้งเรื่องยาว - สั้น มันคืออะไร.....

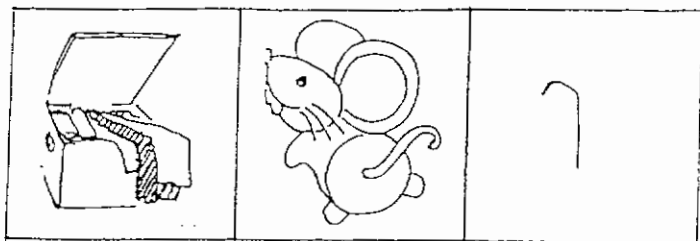
17. อะไรเอ่ยเกิดมาที่หลังแถมยังเป็นผู้หญิง ตำแหน่งจริง ๆ ของฉันเป็นใคร
18. อะไรเอ่ยสี่ตีนสี่ขา อ้าปากกินคน
19. อะไรเอ่ยเมื่อแสงแดดจ้าเรียกหาทุกที่ รู้ไหมคนดีมันคืออะไรถ้าไม่ใช้ร่ม
20. อะไรเอ่ยสี่ตีนป็นข้างฝา ปากอ้ากินคน
21. อะไรเอ่ย มีแต่แขนไม่มีขาหน้าหนาวมารีบหาทันที
22. อะไรเอ่ยเดินมามากมาย หลายร้อยหลายพัน หมู่ไก่เหล่านั้น เรียกกันอย่างไร
23. อะไรเอ่ยมีดอกสวยกลิ่นหอม กลีบงาม มีหนามเต็มก้าน
24. อะไรเอ่ยขาโก่งไม่ใช่ ขาวก็ไม่แข็ง ไม่ใช่เรื่องบันเทิง เป็นรายการอะไร
25. อะไรเอ่ยดันเท้าล่ำเรือใบห่อเกลือไม่มีด
26. อะไรเอ่ยวิ่งมามากมาย หลายร้อยหลายพัน หมู่ม้าเหล่านั้น เรียกกันอย่างไร
27. ผลไม้อะไรเอ่ย เป็นข้อ ๆ งอโค้ง แกล้งเป็นโพล่ง
28. อะไรเอ่ยคนแก่ชอบเคี้ยว ประเดี้ยวก็คาย น้ำลายแดงแจ๋
29. อะไรเอ่ยลำต้นแสนใหญ่แต่ใบเป็นฝอย
30. อะไรเอ่ยเมื่ตรี ๆ สีขาว ๆ คนลาวปั้นจิ้ม กินอิมทุกวัน
31. อะไรเอ่ยหมานำหน้าไป ไก่ตามหลังมา คนเผ่าชราชอบเคี้ยวประจำ
32. ตอนเด็กแน่นหนา แก่มาเป็นโพรง
33. อะไรเอ่ยไซ้สีขาว ๆ ปากแบนแบนยาว ก้าวเดินกันเบี้ยว เที้ยวร้องก๊าก ก๊าก ก๊าก
34. อะไรเอ่ยมีหนามเล็กเรียว สีเขียวไม่คม กลิ่นหอมชวนดม มีเนื้อสีเหลือง

35. อะไรเอ้ยคนแก่ชอบเคี้ยว เคี้ยวเคี้ยวก็คาย แป้งก็จริงน้ำลาย กลายเป็นสีแดง.....
36. อะไรเอ้ยหมาวิ่งหนี ไก่วิ่งตาม เป็นนามของผลไม้ เอาไว้ใช้เคี้ยว
37. อะไรเอ้ยบินได้ร้องได้ ว่ายนํ้าก็เก่ง หาปลากินเอง ไข่เก่งกว่าใคร
38. อะไรเอ้ยเป็นที่อาศัย ของเป็ด ไก่ หมู เหมือนที่คนอยู่ แต่ชื่อต่างกัน
39. อะไรเอ้ยอายุน้อยกว่า เกิดมาเป็นหญิง ตำแหน่งแท้จริง ฉันคือผู้ใด
40. อะไรเอ้ยมีเตาถ่าน มีจานข้าว เราใช้ทุกวัน ห้องนั้นคือห้องใด.....
41. อะไรเอ้ยปากแบน ๆ ตีนบาน ๆ ให้อาหารโปรตีนแก่เรา ไข่ทุกเช้าหรือเย็น
42. อะไรเอ้ย ออกลูกเป็นไข่ ว่ายนํ้าเก่ง ร้องเพลงก๊าบ ก๊าบ ก๊าบ
43. อะไรเอ้ยผ่าเปลือกเห็นซัง แหวกซังเห็นเนื้อ ปลิ้นเนื้อเห็นเม็ด.....
44. อะไรเอ้ยบ้านก็ไม่ใช่ ใช้เป็นที่อยู่ของเป็นของไก่.....
45. ห้อง อะไรเอ้ย มีแต่ จาน ชาม ช้อน.....
46. ผลไม้อะไรเอ้ย ผ่าหนามเจอหนัง ผ่าหนังเจอซัง ผ่าซังเจอเนื้อ ผ่าเนื้อเจอเม็ด
47. ห้อง อะไรเอ้ย เป็นที่อยู่ของ ช้อน จาน ชาม
48. อะไรเอ้ยมีหลายหมู่บ้าน มีหลายตำบล จนหลายอำเภอ ลงท้ายชีเออ
เขาเรียกว่าอะไร
49. อะไรเอ้ยขนมหวาน ชื่อเม็ดผลไม้ วางเรียงราย เม็ดรีสีเหลือง
50. ห้องอะไรใช้เป็นห้องปรุงอาหาร.....
51. ห้อง อะไรเอ้ย เด็กจ้อง ผู้ใหญ่มองดู รู้ว่าต้องได้กิน.....

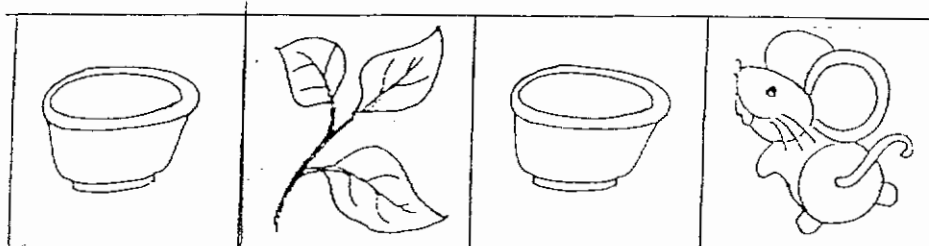
52. อะไรเอ่ยมากกว่า 1 มีถึงร้อยพัน เรียกกันอย่างไร
53. อะไรเอ่ยใหญ่กว่าบ้าน กว้างกว่าตำบล มีคนเป็นแสนเป็นล้าน
54. อะไรเอ่ยทำด้วยไข่มุกไข่มุกเขียว ลูกเดียวคำเดียวหวานลิ้นกินอร่อย
55. อะไรเอ่ยบินมามากมาย หลายร้อยหลายพัน หมุนเกล้านั้น เรียกกันอย่างไร
56. อะไรเอ่ยตักแผ่นบาง ๆ บางบนข้าวเหนียวมูน
57. อะไรเอ่ยหลาย ๆ อย่างรวมกัน เรียกกันว่าอย่างไรดี
58. เม็ดอะไร ซ่อนอยู่ในวง ไม่ต้องล้วงออกมากิน
59. อะไรเอ่ยทำด้วยไข่มุก รวดไวบนข้าวเหนียว
60. เราทราบสถานการณ์บ้านเมือง ทุกเรื่องจากรายการอะไร
61. อะไรเอ่ย ถูกแล้วน้ำมูกไหล
62. อะไรเอ่ยมีรสหวาน ขานมาภาษาแขก ข้าวเหนียวแบก แยกกันได้ไทยกินดี
63. อะไรเอ่ยสีเหลืองเหมือนทอง เป็นขนมหวาน นามเรียกขานเป็นผลไม้
64. อะไรเอ่ยมีรสหวาน สีเหลืองหม่นปนด้วยไข่มุก รวดไวบนข้าวเหนียว
65. อะไรเอ่ยไม่เคยเห็นหน้า ไม่เคยเข้าใกล้ พบเห็นกันใหม่ คือใครบอกมา
66. อะไรเอ่ยชื่อไม่หน้าใหม่ ยังไม่คุ้นเคย ใครเอ่ยบอกมา
67. อะไรเอ่ยไม่รู้คนชั่ว ไม่รู้คนดี มีหน้าเหมือนกัน แต่ไม่เคยสังสรรค์ เขานั้นคือใคร
68. อะไรเอ่ยเพิ่มจะเพ่งเจอ เธอว่าใครกัน
69. อะไรเอ่ยทำจากไข่มุก ห่อใส่ใบตอง รวดด้วยข้าวเหนียว

70. ห้าง อะไรเอ่ย มีแต่แม่ไม่มีพ่อ
71. ข้าวอะไรที่แกะไม่ออก.....
72. อะไรเอ่ยร้ายมามากมาย หลายร้อยหลายพัน หมู่ปลาเหล่านั้น เรียกกันอย่างไร
73. ข้าวอะไรชื่อใช้แทนการ.....
74. อะไรเอ่ยเสื่ออะไรสวมใส่แล้วอบอุ่น.....
75. ผลไม้อะไร เนื้อในเป็นยาง

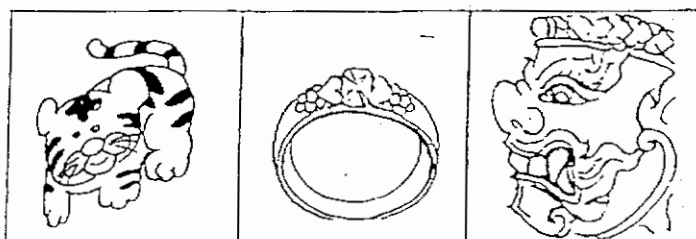
ปริศนาคำทายอักษรภาพ



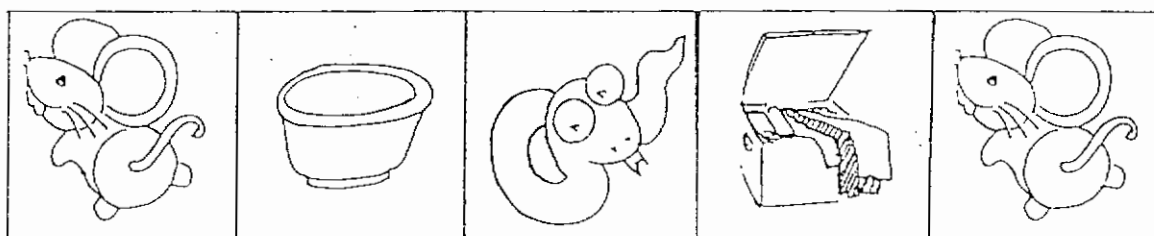
1



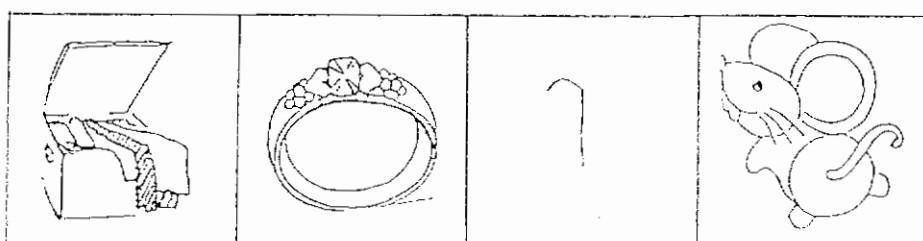
9

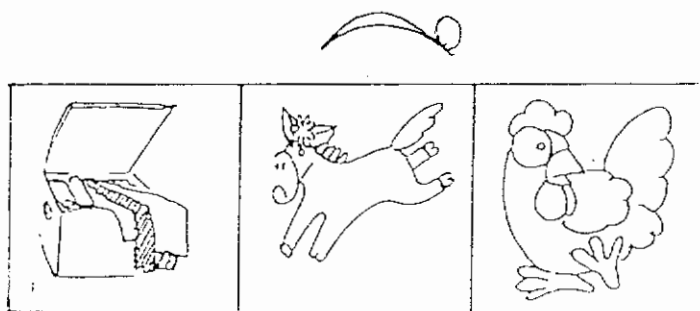
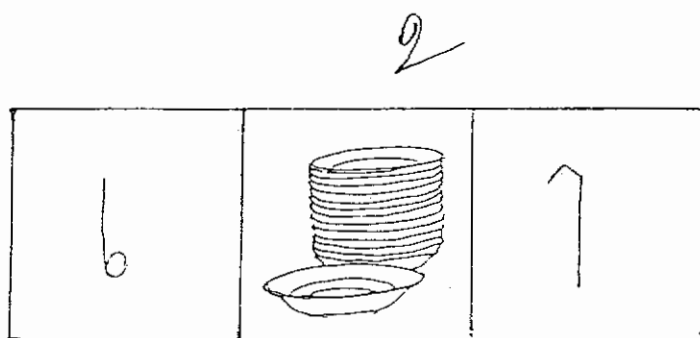
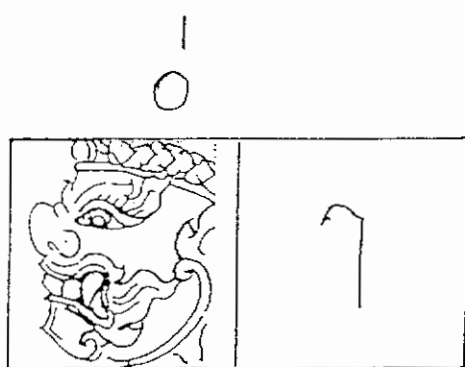
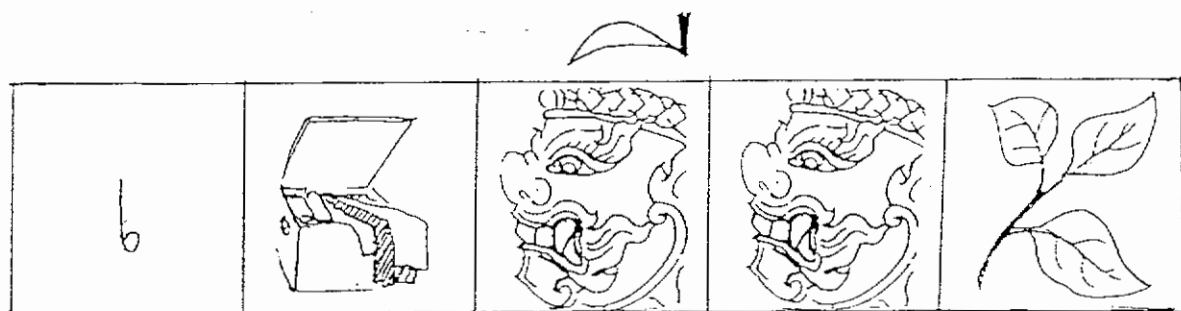


2

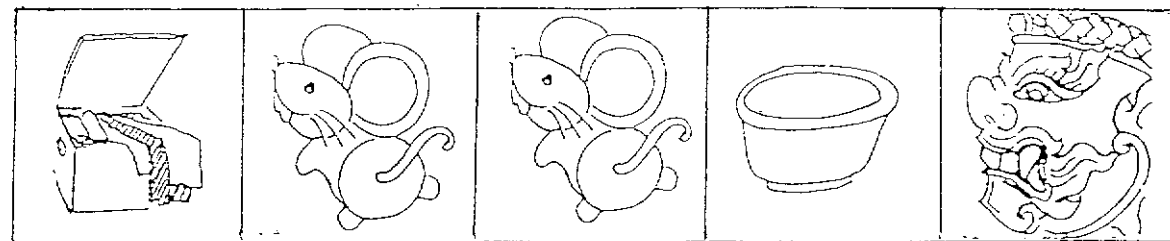


91

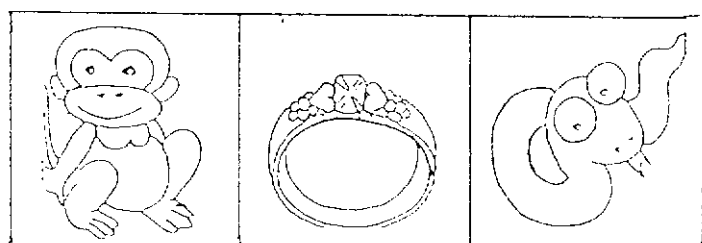
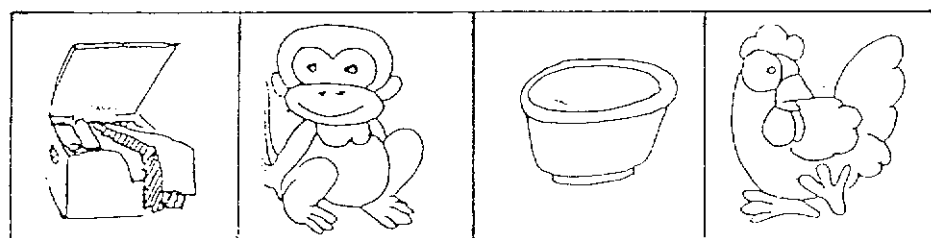
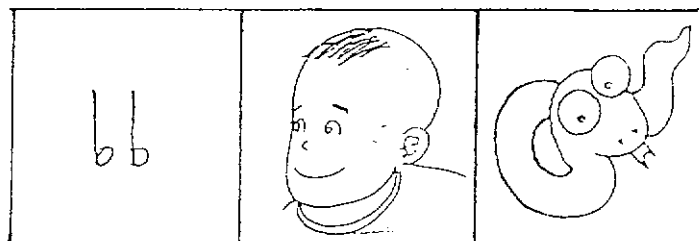
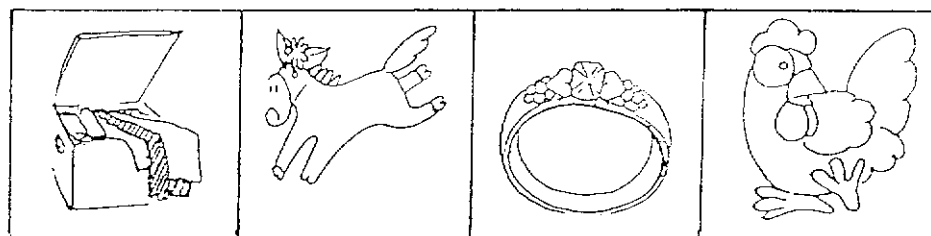


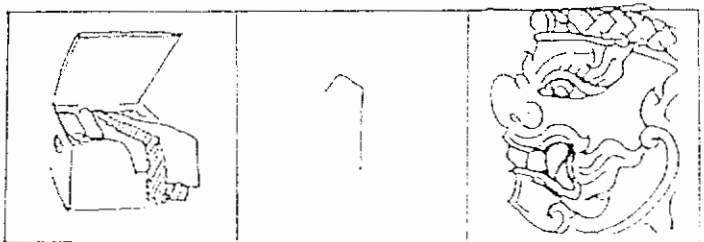
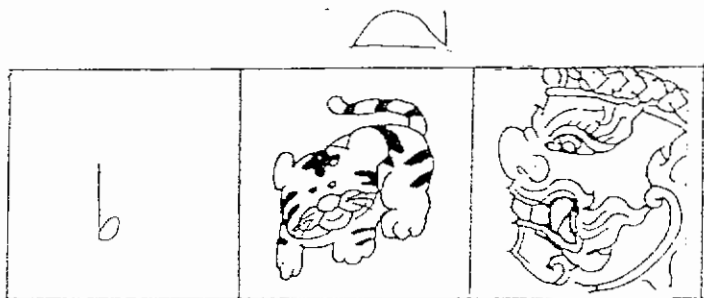
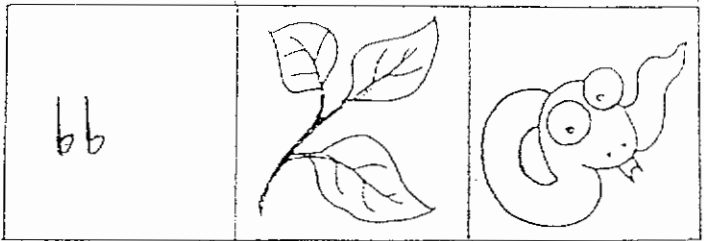


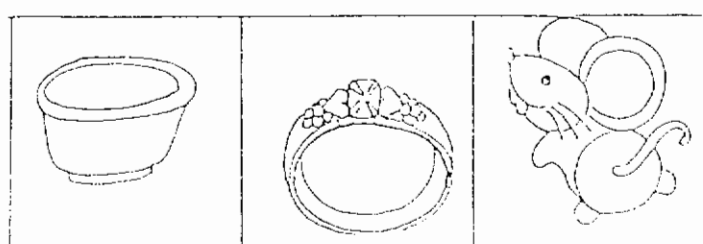
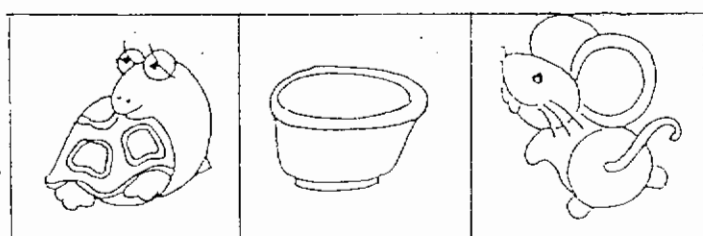
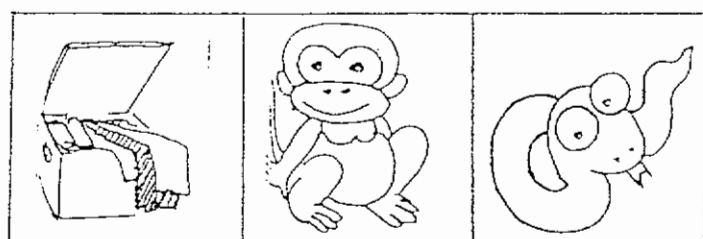
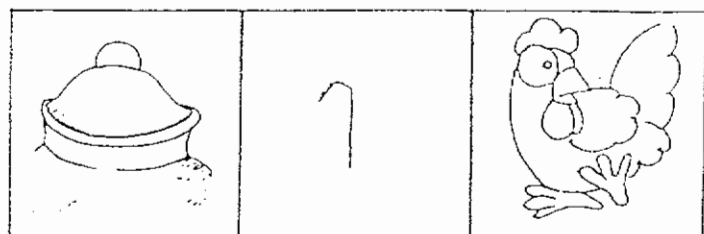
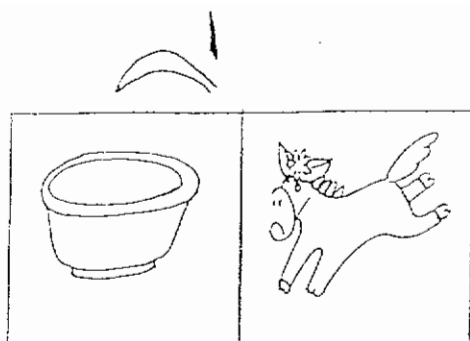
2



91







ภาคผนวก ค

แผนการสอน

แผนที่ใช้ร่วมกันคือแผนที่ 1,2,5,6,7,8,11,12

แผนที่ใช้เฉพาะกลุ่มคือแผนที่ 3,4,9,10

แผนการสอนที่ 1

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การฟังเป็นทักษะภาษาอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดประสบการณ์ทางภาษาทำให้สามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถฟังเรื่องจากบทเรียนและตอบคำถามได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฟังเนื้อหาบทเรียนบทที่ 4 เรื่อง สองพี่น้อง และตอบคำถาม

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ร้องเพลง “บ้านของฉัน”

ขั้นสอน

1. ครูอ่านบทเรียนแล้วเล่าเรื่องในบทเรียนบทที่ 4 เรื่อง สองพี่น้อง ให้นักเรียนฟัง
2. ให้นักเรียนตอบคำถามเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่อง
 - แม่ของยอดไปซื้อของที่ไหน
 - น้องหนูสวมเสื้อกันหนาวสีอะไร
 - หมาของน้องหนูชื่ออะไร
 - ทำไมยอดจึงไม่ให้น้องหนูไปหาขายคนเดียว
3. ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปแล้วเขียนลงบนกระดานและให้คัดลงสมุด

ขั้นสรุป

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของเรื่องอีกครั้ง
- นักเรียนระบายสีภาพบทที่ 4 ที่ครูแจกให้

สื่อการเรียนการสอน

1. เนื้อหาจากบทเรียนบทที่ 4
2. เพลง “บ้านของฉัน”
3. สำเนาภาพบทที่ 4

การวัดผลประเมินผล

1. พิจารณาการตอบคำถาม
2. ฟังจากการร่วมกันสรุป
3. การระบายสีภาพบทที่ 4

ภาคผนวก บ้านของฉัน

ศรินวล รัตนสุวรรณ

ฉัน ๆ ๆ
ทุกคนเป็นพี่น้องกัน
มีพี่มีน้องของฉัน

บ้านฉันนั้นมีหลายคน
เออว่าไฮยาบ่าเล (ซ้ำ)

แผนการสอนที่ 2

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การฟังที่ดียอมทำให้จำเรื่องได้แม่นยำถูกต้อง สามารถเล่าเรื่องซ้ำและสามารถถ่ายทอดไปสู่ผู้อื่นได้

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถเล่าเรื่อง สองพี่น้อง ซ้ำได้

เนื้อหา

เรื่องสองพี่น้อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ร้องเพลง “บ้านของฉัน”
2. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อทบทวนเหตุการณ์ในเรื่องสองพี่น้องที่เรียนไปเมื่อ

ชั่วโมงที่แล้ว

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องซ้ำ ถ้านักเรียนเล่าไม่ได้ ครูถามนำให้นักเรียน

ตอบ

2. ครูเขียนประโยคหรือข้อความที่นักเรียนเล่าเรื่องหรือตอบคำถามลงบนกระดานดำ
3. ให้นักเรียนอ่านประโยคหรือข้อความที่ครูเขียนบนกระดานดำจนคล่อง
4. แบ่งกลุ่มนักเรียนช่วยกันเขียนแผนภูมิและวาดภาพประกอบตามข้อความ

บนกระดานดำ แล้วนำมาแลกเปลี่ยนกันตรวจ แล้วแต่ละกลุ่มฝึกอ่านและคัดลงสมุด

5. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 4 ข้อ 1 - 1

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อเรื่อง โดยการช่วยกันเล่าซ้ำอีกครั้ง

สื่อการเรียนการสอน

1. บทเรียนบทที่ 4 เรื่องสองพี่น้อง
2. แบบฝึกหัดที่ 4 ในหนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทย ป.2

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตจากการฟังการเล่าเรื่องซ้ำ
2. ตรวจแบบฝึกหัด
3. เพลง “บ้านของฉัน”

แผนการสอนคำใหม่ โดยใช้กิจกรรมนิทาน

แผนการสอนที่ 3 (กลุ่มทดลองที่ 1)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

รู้คำใหม่ ได้คำเพิ่ม เสริมความรู้

จุดประสงค์

เมื่อนักเรียนได้ทำกิจกรรมตามแผนการสอนนี้แล้วสามารถแสดงพฤติกรรมดังต่อไปนี้ได้

1. อ่านคำใหม่
2. เขียนคำใหม่

เนื้อหา

คำใหม่ บทที่ 4 เรื่อง สองพี่น้อง ได้แก่ หนาว เย็น หมอก หมอน หมวก อบอุ่น ลูก มั่ง หวัด รับ เลื้อก้นหนาว

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนร้องเพลง ฤดูหนาว
2. ให้นักเรียนจับกลุ่ม ๆ ละ 6 - 8 คน

ขั้นสอน

1. ครูเล่านิทานเรื่องเด็กชายผู้ดีโดยใช้ภาพประกอบให้นักเรียนฟัง
2. ครูสนทนาซักถามเกี่ยวกับนิทาน
3. ครูและนักเรียนช่วยกันเขียนแผนภูมิเรื่องเด็กชายผู้ดี
4. ให้นักเรียนเลือกตัวแทนกลุ่มออกมาเล่านิทานหน้าชั้นเรียน
5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำตรงกับคำใหม่ในบทเรียนจากนิทาน โดยใช้

แผนภูมิเรื่อง

6. ให้นักเรียนช่วยกันบอกความหมายของคำ โดยการเดาคำหรือดูคำแวดล้อม (บริบท)

7. เลือกตัวแทนกลุ่มออกมาอธิบายความหมายของคำหน้าชั้นเรียน
ขั้นสรุป

ครูติดบัตรคำทุกคำให้นักเรียนอ่านแล้วช่วยกันบอกความหมายสั้น ๆ แล้วจึง
จดบันทึกคำและความหมายของคำ และจัดทำเป็นสมุดประมวลคำศัพท์สำหรับตนเอง

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำใหม่
2. กระเป๋านาง
3. นิทานเรื่องเด็กชายผู้ดี
4. ภาพประกอบการเล่านิทาน
5. เพลงฤดูหนาว

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการฟังการตอบความหมายของคำ
2. สังเกตจากการอ่านคำใหม่
3. สังเกตจากการฟังและการเล่านิทานซ้ำ
4. ตรวจสมุดประมวลคำศัพท์

ภาคผนวก

เพลงฤดูหนาว

เนื้อร้อง ผศ.สนั่น มีชั้นหมาก

ทำนอง พม่าเชว

หนาว หนาว หนาว
ผิงไฟใส่เสื้อป้องกัน
ออกกำลังกายอบอุ่นพลัน

เมื่อคราวฤดูเหมันต์
เมื่อแสงตะวันส่องก็คลาย
ฤดูหนาวนั้นไม่นานกลัว

แผนการสอนคำใหม่โดยใช้ปริศนาคำทาย

แผนการสอนที่ 3 (กลุ่มทดลองที่ 2)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

รู้คำใหม่ ได้คำเพิ่ม เสริมความรู้

จุดประสงค์

เมื่อนักเรียนได้ทำกิจกรรมตามแผนการสอนนี้แล้วสามารถแสดงพฤติกรรมดังต่อไปนี้ได้

1. อ่านคำใหม่
2. เขียนคำใหม่

เนื้อหา

คำใหม่ บทที่ 4 เรื่อง สองพี่น้อง ได้แก่ หนาว เย็น หมอน หมอก หมวก อบอุ่น ลูก หนา มั่ง หวัด รับ เล็กกันหนาว

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนร้องเพลงฤดูหนาว
2. ให้นักเรียนจับกลุ่ม ๆ ละ 6 - 8 คน

ขั้นสอน

1. ครูทายปริศนาคำทาย คำว่า หมอก หมวก เล็กกันหนาว มั่ง
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนคำตอบใส่กระดาษที่ครูแจกให้แล้วเลือกตัวแทนกลุ่ม

อ่านคำตอบหน้าชั้นเรียน

3. ครูแจกบัตรคำให้กลุ่มละ 2 บัตร ดังนี้

กลุ่ม 1 ได้แก่คำว่า หมอน จุง

กลุ่ม 2 ได้แก่คำว่า รับ เย็น

กลุ่ม 3 ได้แก่คำว่า ลูก หนาว

กลุ่ม 4 ได้แก่คำว่า หมอบ หวัด

แต่ละกลุ่มปรึกษากันเพื่อออกมาใบ้คำหน้าชั้นเรียนและแต่ละกลุ่มเขียน

คำตอบในกระดาษที่ครูแจก

4. ครูแจกปริศนาคำทายที่เป็นอักษรภาพให้แก่ปริศนาคำว่า หนาว อบอุ่น สีเหลือง หนูน้อยหมวกแดง สวย แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนคำและความหมายของคำ จากบัตรภาพ

5. เลือกตัวแทนกลุ่มอ่านคำตอบหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

ครูติดบัตรคำทุกคำให้นักเรียนอ่านแล้วช่วยกันบอกความหมายสั้น ๆ แล้ว จดบันทึกคำและความหมายของคำ และจัดทำเป็นสมุดประมวลคำศัพท์สำหรับตนเอง

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำใหม่
2. กระเป๋านั่ง
3. ปริศนาอักษรภาพ
4. ปริศนาคำทาย
5. เพลง ฤดูหนาว

การวัดและประเมินผล

1. การตอบปริศนาคำทาย
2. สังเกตการแสดงท่าทางใบ้คำ
3. ตรวจสมุดประมวลคำศัพท์

ภาคผนวก

เพลงฤดูหนาว

เนื้อร้อง ผศ.สนั่น มีชันหมาก

ทำนอง พม่าเขว

หนาว หนาว หนาว	เมื่อคราวฤดูเหมันต์
ผิงไฟไล่เลื้อยป้องกัน	เมื่อแสงตะวันส่องก็คลาย
ออกกำลังกายอบอุ่นพลัน	ฤดูหนาวนั้นไม่น่ากลัว

ปริศนาคำทาย

หมอก

- หน้าหนาว ตื่นตอนเช้าเราจะเห็นอะไร ไม่ใช่ฝ้าค้าง
- อะไรเอ๋ย เป็นไอล้ำยควัน บังแสงตะวันยามเช้า ยามเย็น
- ควันอะไรเป็นไอลความเย็น
- อะไรเอ๋ย เป็นไอสีขาว มองไปราวปุยเมฆ

หิมตก

- เมื่อแสงแดดจ้า เรียกหาทุกที่ รู้ไหมคนดี มันคืออะไร ถ้าไม่ใช่หิม
- อะไรเอ๋ย สวมไว้บนหัว เป็นลูกกลม ๆ บังลมบังแดด
- อะไรเอ๋ย สวมไว้บนหัวไม่กลัวแดดฝน

มุ้ง

- อะไรเอ๋ย สี่หูเกี่ยวฝา เป็นผ้าบาง ๆ กางป้องกันยุง
- อะไรเอ๋ย สี่ตีนป็นข้างฝา ปากอ้ากินคน
- อะไรเอ๋ย เป็นผ้าบาง ๆ ใช้กางกันยุง
- อะไรเอ๋ย สี่ตีนชี้ฟ้า อ้าปากกินคน
- อะไรเอ๋ย สี่ตีนเกาะฝา ปากอ้ากินคน

แผนการสอน คำใหม่
แผนการสอนที่ 3 (กลุ่มควบคุม)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

รู้คำใหม่ ได้คำเพิ่ม เสริมความรู้

จุดประสงค์

เมื่อนักเรียนได้ทำกิจกรรมตามแผนการสอนนี้แล้วสามารถแสดงพฤติกรรมดังต่อไปนี้ได้

1. อ่านคำใหม่
2. เขียนคำใหม่

เนื้อหา

คำใหม่ บทที่ 4 เรื่อง สองพี่น้อง ได้แก่ หนาว เย็น หมอก หมอน หมวก อบอุ่น ลูก
 หนา มั่ง รับ หวัด จุง เสือกัณหนาว

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนร้องเพลงฤดูหนาว
2. ครูให้นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ 6 - 7 คน

ขั้นสอน

1. นักเรียนอ่านคำจากบัตรคำที่ครูกำหนด
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกันหาความหมายของคำโดยการเดาคำศัพท์
3. เลือกตัวแทนออกมานำเสนอความหมายของคำหน้าชั้นเรียน
4. ครูอธิบายความหมายเพิ่มเติมในกรณีที่ตัวแทนของนักเรียนให้ความหมาย
 ยังไม่ชัดเจนเพียงพอ

ขั้นสรุป

ติดบัตรคำทุกคำให้นักเรียนอ่านแล้วช่วยกันบอกความหมายสั้น ๆ แล้วจึงจดบันทึกคำและความหมายของคำ และจัดทำเป็นสมุดประมวลคำศัพท์สำหรับตนเอง

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำใหม่
2. กระเป๋าน้ำ
3. เพลง "ฤดูหนาว"

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการฟังการตอบความหมายของคำ
2. สังเกตจากการอ่านคำใหม่
3. ตรวจสมุดประมวลคำศัพท์

ภาคผนวก

เพลงฤดูหนาว

เนื้อร้อง ผศ.สนั่น มีชั้นหมาก

ทำนอง พม่าเขว

หนาว หนาว หนาว
ผิงไฟไล่เลื้อยป้องกัน
ออกกำลังกายอบอุ่นพลัน

เมื่อคราวฤดูเหมันต์
เมื่อแสงตะวันส่องก็คล้าย
ฤดูหนาวนั้นไม่นานแล้ว

แผนการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมนิทาน

แผนการสอนที่ 4 (กลุ่มทดลองที่ 1)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

รู้คำใหม่ ได้คำเพิ่ม เสริมความรู้

จุดประสงค์

เมื่อนักเรียนได้ทำกิจกรรมตามแผนการสอนนี้แล้วสามารถแสดงพฤติกรรมดังต่อไปนี้ได้

1. อ่านคำใหม่
2. เขียนคำใหม่

เนื้อหา

คำใหม่ บทที่ 4 เรื่อง สองพี่น้อง ได้แก่ ดอกกุหลาบ ข้าว ข้าวเหนียว คนแปลกหน้า น้องสาว มะขาม หมากร ตามหลัง อ้วน หยิบ เจ้าหมึก ฝาก สวย สีเหลือง หนูน้อย หมวกแดง หลอกหลวง หวาน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนร้องเพลงส่งดอกไม้
2. ครูให้นักเรียนจับกลุ่ม ๆ ละ 6 - 8 คน

ขั้นสอน

1. ครูเล่านิทานเรื่องใจดีสีสวย โดยใช้หุ่นมือประกอบให้นักเรียนฟัง
2. ครูสนทนาซักถามเกี่ยวกับนิทาน
3. ครูและนักเรียนช่วยกันเขียนแผนภูมิเรื่องใจดีสีสวย
4. ให้นักเรียนเลือกตัวแทนกลุ่มออกมาเล่านิทานหน้าชั้นเรียน

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำที่ตรงกับคำใหม่ในบทเรียนจากนิทาน โดยใช้แผนภูมิ

6. ให้นักเรียนช่วยกันบอกความหมายของคำ โดยการเดาคำหรือดูคำแวดล้อม (บริบท)

7. เลือกตัวแทนกลุ่มออกมาอธิบายความหมายของคำหน้าชั้นเรียน
ชั้นสรุป

ครูติดบัตรคำทุกคำให้นักเรียนอ่านแล้วช่วยกันบอกความหมายสั้น ๆ แล้วจึง
จดบันทึกคำและความหมายของคำ และจัดทำเป็นสมุดประมวลคำศัพท์สำหรับตนเอง

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำใหม่
2. กระเป๋าฉิ่ง
3. นิทานเรื่อง
4. หุ่นมือ
5. เพลง “ส่งดอกไม้”

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการฟังการตอบความหมายของคำ
2. สังเกตจากการฟังการอ่านคำใหม่
3. ตรวจสมุดประมวลผลคำศัพท์

ภาคผนวก

เพลงส่งดอกไม้

ส่งดอกไม้แล้วก็ส่งยิ้ม	เมื่อส่งยิ้มแล้วรับดอกไม้
โปรดถนอมอย่าให้ร่วงหล่น	เราทุกคนรักษาให้ได้
เมื่อส่งยิ้มแล้วรับดอกไม้	รับดอกไม้แล้วก็ส่งยิ้ม

แผนการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมปริศนาคำทาย

แผนการสอนที่ 4 (กลุ่มทดลองที่ 2)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

รู้คำใหม่ ได้คำเพิ่ม เสริมความรู้

จุดประสงค์

เมื่อนักเรียนได้ทำกิจกรรมตามแผนการสอนนี้แล้วสามารถแสดงพฤติกรรม

ดังต่อไปนี้ได้

1. อ่านคำใหม่
2. เขียนคำใหม่

เนื้อหา

คำใหม่ บทที่ 4 เรื่อง สองพี่น้อง ได้แก่ ดอกกุหลาบ ข้าว ข้าวเหนียว คนแปลกหน้า
น้องสาว มะขาม หมาย ตามหลัง อ้วน หีบ เจ้าหมึก ฝาก สวย สีเหลือง หนูน้อยหมวกแดง
หลอกหลวง หวาน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ร้องเพลง "ส่งดอกไม้" ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 6 - 8 คน

ขั้นสอน

1. ครูทายปริศนาคำทาย คำว่า กุหลาบ ข้าว ข้าวเหนียว น้องสาว มะขาม หมาย
เลือกกันหนาว
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนคำตอบใส่กระดาษที่ครูแจกให้ แล้วเลือกตัวแทนกลุ่ม
อ่านคำตอบหน้าชั้นเรียน

3. ครูแจกบัตรคำให้กลุ่มละ 1 บัตร ดังนี้

กลุ่ม 1 ได้แก่คำว่า ตามหลัง

กลุ่ม 2 ได้แก่คำว่า หยิบ

กลุ่ม 3 ได้แก่คำว่า อ่าน

กลุ่ม 4 ได้แก่คำว่า หมอน

แต่ละกลุ่มปรึกษากันเพื่อออกมาใบ้คำหน้าชั้นเรียนและกลุ่มที่เหลือเขียนคำตอบในกระดาษที่ครูแจก

4. ครูแจกปริศนาคำทายที่เป็นอักษรภาพได้แก่ปริศนาคำว่า เจ้าหมึก น้องหนู ฝาก หลอกหลวง หวาน สีเหลือง สวย หลัง หนูน้อยหมวกแดง

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนคำและความหมายของคำจากบัตรภาพ

5. เลือกตัวแทนกลุ่มอ่านคำตอบหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

ครูติดบัตรคำทุกคำให้นักเรียนอ่านแล้วช่วยกันบอกความหมายสั้น ๆ แล้วจดบันทึกคำและความหมายของคำ และจัดทำเป็นสมุดประมวลคำศัพท์สำหรับตนเอง

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรอักษรภาพ
2. เพลง "ส่งดอกไม้"
3. ปริศนาคำทาย
4. บัตรคำใหม่
5. กระเป๋าหนังสือ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการตอบปริศนาคำทาย
2. ตรวจสมุดประมวลคำศัพท์
3. สังเกตการแสดงท่าทางให้คำ

ภาคผนวก
เพลงส่งดอกไม้

ส่งดอกไม้แล้วก็ส่งยิ้ม	เมื่อส่งยิ้มแล้วรับดอกไม้
โปรดถอนอมอย่าให้ร่วงหล่น	เราทุกคนรักษาให้ได้
เมื่อส่งยิ้มแล้วรับดอกไม้	รับดอกไม้แล้วก็ส่งยิ้ม

ปริศนาคำทาย

กุหลาบ

อะไรเอ๋ย มีกลีบสีสวยงาม มีหนามเต็มก้าน ทั้งตูมทั้งบาน ทายซิฉันคือใคร
 อะไรเอ๋ย มีดอกสีสวย กลิ่นหอม กลีบงาม มีหนามเต็มก้าน
 อะไรเอ๋ย สีสวยงาม มีหนามเต็มต้น คนใช้แทนความรัก

ข้าว

อะไรเอ๋ย เราทราบเหตุการณ์บ้านเมือง ทุกเรื่องจากรายการอะไร
 อะไรเอ๋ย ข้าวก็ไม่ไซ้ ข้าวก็ไม่แข็ง ไม่ไซ้เรื่องบันเทิง เป็นรายการอะไร
 อะไรเอ๋ย ออก ตก เหนือ ได้ ทราบได้ทุกวัน ทั้งเรื่องยาว - สั้น มันคืออะไร
 อะไรเอ๋ย รายการอะไร ทำให้ทราบความเป็นไปของบ้านเมือง

ข้าวเหนียว

อะไรเอ๋ย เม็ดรี ๆ สีขาว ๆ คนลาวปั้นจิ้ม กินอิมทุกวัน
 อะไรเอ๋ย ข้าวอะไร ไม่ไซ้ข้าวจ้าว คนลาวชอบกิน
 อะไรเอ๋ย ใช้มูนใช้เปียก เรียกว่าข้าว แต่ไม่ไซ้ข้าวจ้าว คือข้าวอะไร
 อะไรเอ๋ย ข้าวอะไรชื่อใช้แทนกาว
 อะไรเอ๋ย ข้าวอะไรที่แกะไม่ออก

มะขาม

- อะไรเอ่ย ต้นเท่าลำเรือใบห่อเกลือไม่มีด
อะไรเอ่ย ตอนเด็กแน่นหนา แก่มาหลวมโค้งคร่าง
อะไรเอ่ย เป็นข้อ ๆ งอโค้ง แก่ลงเป็นโพรง
อะไรเอ่ย ลำต้นแสนใหญ่แต่ใบเป็นฝอย

หมาก

- อะไรเอ่ย คนแก่ชอบเคี้ยว ประเดี้ยวก็คาย น้ำลายแดงแจ๋
อะไรเอ่ย คนแก่ชอบเคี้ยว เคี้ยวเดียวก็คาย แปลกจริงน้ำลาย กลายเป็นสีแดง
อะไรเอ่ย หมาวิ่งหนี ไก่วิ่งตาม เป็นนามของผลไม้ เอาไว้ใช้เคี้ยว
อะไรเอ่ย หมานำหน้าไป ไก่ตามหลังมา คนเฒ่าคนชรา ชอบเคี้ยวประจำ

น้องสาว

- อะไรเอ่ย เกิดมาที่หลัง แกมยังเป็นหญิง ตำแหน่งจริง ๆ ของฉันเป็นใคร
อะไรเอ่ย เรียกว่าน้องแต่ไม่ใช่ผู้ชาย
อะไรเอ่ย ฉันเป็นน้องหญิง ไม่ใช่ น้องชาย เก่งจริงช่วยทาย ฉันคือใครกัน
อะไรเอ่ย อายุน้อยกว่า เกิดมาเป็นหญิง ตำแหน่งแท้จริง ฉันคือผู้ใด

เสื้อกันหนาว

- อะไรเอ่ย เมื่อถึงหน้าหนาว เราต้องสวมใส่ หน้าร้อนไม่ใช่ ทายได้เก่งเอ๋ย
อะไรเอ่ย หน้าร้อนไม่ใช่ สวมใส่หน้าหนาว
อะไรเอ่ย มีแต่แขนไม่มีขา ห่อหุ้มกายาเวลาหน้าหนาว
อะไรเอ่ย มีแต่แขนไม่มีขา หน้าหนาวมารีบหาทันที
อะไรเอ่ย เสื้ออะไรสวมใส่แล้วอุ่น

แผนการสอนคำใหม่
แผนการสอนที่ 4 (กลุ่มควบคุม)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

รู้คำใหม่ ได้คำเพิ่ม เสริมความรู้

จุดประสงค์

เมื่อนักเรียนได้ทำกิจกรรมตามแผนการสอนนี้แล้ว สามารถแสดงพฤติกรรมดังต่อไปนี้ได้

1. อ่านคำใหม่
2. เขียนคำใหม่

เนื้อหา

คำใหม่ บทที่ 4 เรื่อง สองพี่น้อง ได้แก่ กุหลาบ ขาว ขาวเหนียว คนแปลกหน้า
น้องสาว มะขาม หมาย ตามหลัง อ้วน หยิบ เจ้าหมึก น้องหนู ฝาก สวย สีเหลือง
หนูน้อยหมวกแดง หลอกหลวง หวาน เลื้อยก้นหนาว

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนร้องเพลงส่งดอกไม้
2. ให้นักเรียนจับกลุ่ม ๆ ละ 6 - 8 คน

ขั้นสอน

1. นักเรียนอ่านคำจากบัตรคำที่ครูกำหนด
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งกันหาความหมายของคำ
3. เลือกตัวแทนบอกความหมายหน้าชั้นเรียน

4. ครูอธิบายความหมายเพิ่มเติมในกรณีที่ตัวแทนของนักเรียนให้ความหมาย
ยังไม่ชัดเจนเพียงพอ

ขั้นสรุป

นักเรียนจับบันทึกคำและความหมายของคำ แล้วจัดทำเป็นสมุดประมวลคำศัพท์
สำหรับตนเอง

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำใหม่
2. กระเป๋าค้น
3. ดอกกุหลาบ

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตจากการฟังการตอบความหมาย
2. ตรวจสมุดประมวลคำศัพท์
3. สังเกตจากการอ่านคำ

ภาคผนวก

เพลงส่งดอกไม้

ส่งดอกไม้แล้วก็ส่งยิ้ม	เมื่อส่งยิ้มแล้วรับดอกไม้
โปรดถนนอย่าให้ร่วงหล่น	เราทุกคนรักษาให้ได้
เมื่อส่งยิ้มแล้วรับดอกไม้	รับดอกไม้แล้วก็ส่งยิ้ม

แผนการสอนที่ 5

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การรู้จักคำ รู้ความหมายของคำทำให้แต่งประโยคได้

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถนำคำที่กำหนดให้มาแต่งประโยคได้

เนื้อหา

การแต่งประโยคจากคำใหม่

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 4 - 6 คน
2. เล่นเกมสร้างประโยคจากตารางคำ

ขั้นสอน

1. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับบัตรคำใหม่กลุ่มละ 10 คำ
2. ให้แต่ละกลุ่มแต่งประโยคอธิบายความหมายของคำที่กำหนดให้ชัดเจนขึ้น
3. เลือกตัวแทนกลุ่มอ่านประโยคหน้าชั้นเรียน
4. ครูรวบรวมประโยคแล้วเขียนบนกระดานดำ
5. นักเรียนคัดลอกประโยคที่ครูเขียน ลงสมุดของตนเอง

ขั้นสรุป

1. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปหลักการแต่งประโยค
2. นักเรียนนำคำที่กำหนดมาเขียนเป็นเรื่องราว

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำใหม่
2. เกมสร้างประโยคจากตารางคำ

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตจากการเล่นเกม
2. ตรวจการแต่งประโยคของกลุ่ม
3. การตรวจสอบการคัดลอกประโยค
4. ตรวจการเขียนเรื่อง

ภาคผนวก

เกมสร้างประโยคจากตารางคำ

1. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 - 6 คน
2. แจกตารางคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่น
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนประโยค โดยนำคำจากตารางมาเขียนให้ประโยคต่าง ๆ ให้มากที่สุดภายในเวลา 10 นาที
4. กลุ่มใดสร้างประโยคได้มากที่สุด ถือว่าชนะ
ตารางคำที่กำหนดให้

กิน	ฉัน	แม่
พ่อ	เดิน	ข้าว
นั่ง	กับ	เล่น

แผนการสอนที่ 6

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การอ่านในใจเป็นทักษะการอ่านที่จำเป็นต้องฝึกฝนเพราะจะทำให้เป็นคนอ่านไว และได้ใจความสำคัญ

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถอ่านในใจ จับใจความสำคัญและตอบคำถามได้ถูกต้อง

เนื้อหา

เนื้อเรื่องบทที่ 4 เรื่อง สองพี่น้อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ทบทวนการสะกดคำยากในบทเรียนโดยการอ่านบัตรคำ

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนอ่านคำและประโยคได้ภาพในบทเรียน
2. ครูเขียนคำถามบนกระดานดำให้นักเรียนอ่านเพื่อเตรียมหาคำตอบจากการ

อ่านในใจ

- ยอดไม่นำน้องหนูไปหาขายคนเดียวเพราะอะไร
- ยอดเป็นห่วงน้อง หรือไม่ นักเรียนทราบได้อย่างไร
- แม่ของยอดไปซื้อของที่ไหน
- น้องหนูทำไมจึงสวมเสื้อกันหนาว
- ยายเป็นอะไรกับแม่

3. ครูกำหนดเวลาให้นักเรียนอ่านในใจเรื่องสองพี่น้องแล้วให้ตอบคำถามปากเปล่า
 4. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญของเรื่อง แล้วครูเขียนบนกระดานดำให้นักเรียนอ่านแล้วคัดลงสมุด
 5. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 4 ข้อ 3
- ขั้นสรุป**
- ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องความสำคัญของการอ่านในใจ

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ คำใหม่
2. แบบฝึกหัดในหนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทย

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตปฏิกิริยาขณะอ่านในใจและการตอบคำถามปากเปล่า
2. ตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนที่ 8

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การฟังที่ดีย่อมทำให้จำเรื่องได้แม่นยำถูกต้องสามารถเล่าเรื่องซ้ำและถ่ายทอดไปสู่ผู้อื่นได้

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถเล่าเรื่องซ้ำในเรื่อง “ก๋วยเตี๋ยวผัด”

เนื้อหา

การเล่าเรื่องซ้ำในเรื่องสองพี่น้อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ร้องเพลงประกอบท่าทาง “เพลงเปิด”

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องซ้ำและถามนำให้นักเรียนตอบ
2. ครูเขียนประโยคหรือข้อความที่นักเรียนเล่าบนกระดานดำ
3. ให้นักเรียนอ่านประโยคหรือข้อความที่ครูเขียนบนกระดานดำจนคล่อง
4. แบ่งกลุ่มนักเรียนช่วยกันเขียนแผนภูมิและวาดภาพประกอบตามข้อความบน

กระดานดำแล้วนำมาแลกเปลี่ยนกันตรวจ

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อเรื่อง โดยการช่วยกันเล่าซ้ำอีกครั้ง

สื่อการเรียนการสอน

1. เพลงเปิด
2. บทเรียนบทที่ 5 เรื่อง ก้องจอมกิน
3. แบบฝึกหัดที่ 5 ในหนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทย ป.2

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตโดยการฟังจากการเล่าเรื่องซ้ำได้ถูกต้อง
 2. ตรวจแผนภูมิให้นักเรียนเขียนและวาดภาพประกอบ
 3. ตรวจแบบฝึกหัด
-

ภาคผนวก

ก๊าบ ก๊าบ ก๊าบ	เปิดอาบน้ำในคลอง
ตาก็จ้องแลมอง	เพราะในคลองมี หอย ปลา ปู
ก๊าบ ก๊าบ ก๊าบ	เปิดอาบน้ำในคู
ตาก็จ้องแลดู	เพราะในคูมี หอย ปู ปลา

แผนการสอนที่ 9 (กลุ่มทดลองที่ 1)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

รู้คำใหม่ ได้คำเพิ่ม เสริมความรู้

จุดประสงค์

เมื่อนักเรียนได้ทำกิจกรรมตามแผนการสอนนี้แล้วสามารถแสดงพฤติกรรมดังต่อไปนี้ได้

1. อ่านคำใหม่
2. เขียนคำใหม่

เนื้อหา

คำใหม่ บทที่ 5 เรื่อง กุ้งจอมกิน ได้แก่ เกล ไกล เบ็ด เล้า เรือก ถลอก เหนื่อย ต่อน ผุง เสียหาย เขี้ยบบ้า เข้า

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนร้องเพลง “ลูกเบ็ดตุ”
2. ให้นักเรียนจับกลุ่ม ๆ ละ 6 - 8 คน

ขั้นสอน

1. ครูเล่านิทานเรื่องลูกเบ็ดน้อย โดยใช้ภาพประกอบให้นักเรียนฟัง
2. ครูสนทนาซักถามเกี่ยวกับนิทาน
3. ครูและนักเรียนช่วยกันเขียนแผนภูมิเรื่องลูกเบ็ดน้อย
4. ให้นักเรียนเลือกตัวแทนกลุ่มออกมาเล่านิทานหน้าชั้นเรียน

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำจากนิทาน โดยใช้แผนภูมิ
 - เหมือนกับคำใหม่
 - ตรงกับคำใหม่ในบทเรียน
6. ให้นักเรียนช่วยกันบอกความหมายของคำ โดยการเดาคำหรือดูคำแวดล้อม

(บริบท)

7. เลือกตัวแทนกลุ่มออกมาอธิบายความหมายของคำหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

จดบันทึกและความหมายของคำ และจัดทำเป็นสมุดประมวลคำศัพท์สำหรับ

ตนเอง

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำใหม่
2. กระเป๋านั่ง
3. นิทานเรื่องลูกเปิดน้อย
4. ภาพประกอบการเล่านิทาน
5. เพลงลูกเปิดดู

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการฟังการตอบความหมายของคำ
2. สังเกตจากการฟังการอ่านคำ
3. สังเกตจากการฟังและการเล่านิทานกลับ
4. ตรวจสมุดประมวลคำศัพท์

ภาคผนวก
เพลงลูกเปิดดู

เนื้อร้อง - ทำนอง ประชา พงศ์พัฒน์

อย่าทิ้งขะนะเธอ
เดียวเขาดูเอา
ลูกเปิดเจอเขา
ก๊าบ ก๊าบ ก๊าบ ก๊าบ ก๊าบ

ลูกเปิดเขาเจอ
อย่าทิ้งขะนะเรา
บ่นกันพึมพำ

แผนการสอนคำใหม่
แผนการสอนที่ 9 (กลุ่มทดลองที่ 2)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

รู้คำใหม่ ได้คำเพิ่ม เสริมความรู้

จุดประสงค์

เมื่อนักเรียนได้ทำกิจกรรมตามแผนการสอนนี้แล้วสามารถแสดงพฤติกรรมดังต่อไปนี้ได้

1. อ่านคำใหม่
2. เขียนคำใหม่

เนื้อหา

คำใหม่ บทที่ 5 เรื่อง กุ้งจอมกิน ได้แก่ เกล ไกล เป็ด เล้า เรือก ถลอก เหนื่อย ต้อน ผุง เสียหาย เหยียบย่ำ เช่า

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ร้องเพลง ลูกเปิดดู ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 6 - 8 คน

ขั้นสอน

1. ครูถามปริศนาคำทาย คำว่า เป็ด เล้า ผุง
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนคำตอบใส่กระดาษที่ครูแจกให้ แล้วเลือกตัวแทนกลุ่ม

อ่านคำตอบหน้าชั้นเรียน

3. ครูแจกบัตรคำให้กลุ่มละ 1 คำ ได้แก่ คำว่า ถลอก

กลุ่ม 1 ได้แก่คำว่า ถลอก

กลุ่ม 2 ได้แก่คำว่า เรือก

กลุ่ม 3 ได้แก่คำว่า เหนื่อย

กลุ่ม 4 ได้แก่คำว่า เขา

แต่ละกลุ่มปรึกษากันเพื่อออกมาใบ้คำหน้าชั้นเรียนและกลุ่มที่เหลือเขียนคำตอบในกระดาษที่ครูแจกให้

4. ครูแจกปริศนาคำทายที่เป็นอักษรภาพ ได้แก่ปริศนาคำว่า ต้อน เกลไถล เสียหาย เขี่ยบย่ำ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนคำและความหมายของคำจากบัตรภาพ

5. เลือกตัวแทนกลุ่มอ่านคำตอบหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

ครูติดบัตรคำทุกคำให้นักเรียนอ่านแล้วช่วยกันบอกความหมายสั้น ๆ แล้วจดบันทึกคำและความหมายของคำ และจัดทำเป็นสมุดประมวลคำศัพท์สำหรับตนเอง

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรอักษรภาพ
2. เพลง “ลูกเปิดดู”
3. ปริศนาคำทาย

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการฟังการตอบปริศนาคำทาย
2. ตรวจสมุดประมวลคำศัพท์

ภาคผนวก

เพลงลูกเปิดดู

เนื้อร้อง - ทำนอง ประชา พงศ์สุพัฒน์

ลูกเปิดเขาเจอ

อย่าทิ้งขยະนะเรา

ป่นกันพื้มพำ

อย่าทิ้งขยະนะเธอ

เดี๋ยวจะเจอ

ลูกเปิดเจอเขา

ก๊าบ ก๊าบ ก๊าบ ก๊าบ ก๊าบ

ปริศนาคำทาย

เปิด

- อะไรเอ๋ย บินได้ ร้องได้ ว่ายน้ำก็เก่ง หาปลากินเอง ไข่เก่งกว่าใคร
 อะไรเอ๋ย ปากแบน ๆ ตีนบาน ๆ ให้อาหารโปรตีนแก่เรา ไข่ทุกเช้าหรือเย็น
 อะไรเอ๋ย ไข่สีขาว ๆ ปากแบน แบนยาว ก้าวเดินกันเบี้ยว เทียวร้องก๊าก ๆ
 อะไรเอ๋ย ออกลูกเป็นไข่ ว่ายน้ำเก่ง ร้องเพลงก๊าก ๆ

เล่า

- อะไรเอ๋ย เป็นที่อาศัยของเปิด ไก่ หมู เหมือนที่คนอยู่ แต่ชื่อต่างกัน
 อะไรเอ๋ย บ้านก็ไม่ไข่ ไข่เป็นที่อยู่ ดูกล้ายคอก
 อะไรเอ๋ย ไม่ใช่บ้าน ไม่ใช่คอก เป็นที่อยู่ของเปิดและไก่

ฝูง

- อะไรเอ๋ย นกมากกว่า 1 มีถึงร้อยพัน เรียกกันอย่างไร
 อะไรเอ๋ย บินมามากมายหลายร้อย หลายพัน หมุ่นกเหล่านนั้นเรียกกันอย่างไร
 อะไรเอ๋ย ว่ายมามากมายหลายร้อย หลายพัน หมูปลาเหล่านนั้นเรียกกันอย่างไร
 อะไรเอ๋ย วิ่งมามากมายหลายร้อย หลายพัน หมูม้าเหล่านนั้นเรียกกันอย่างไร
 อะไรเอ๋ย เดินมามากมายหลายร้อย หลายพัน หมูไก่เหล่านนั้นเรียกกันอย่างไร
 อะไรเอ๋ย ปลาหลายตัว เรียกมันอย่างไร ถ้าไม่ใช่เรียกเป็นหมู

แผนการสอนที่ 9 (กลุ่มควบคุม)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

รู้คำใหม่ ได้คำเพิ่ม เสริมความรู้

จุดประสงค์

เมื่อนักเรียนได้ทำกิจกรรมตามแผนการสอนนี้แล้วสามารถแสดงพฤติกรรม

ดังต่อไปนี้ได้

1. อ่านคำใหม่
2. เขียนคำใหม่

เนื้อหา

คำใหม่ บทที่ 5 เรื่อง ก้องจอมกิน ได้แก่ เกล่ ไถล เป็ด เล้า เรือก ถลอก เหนื่อย
ด้อน ผุง เสียหาย เขี้ยบบ้าง เข่า

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนร้องเพลง “ลูกเปิดดู”
2. ให้นักเรียนจับกลุ่ม ๆ ละ 6 - 8 คน

ขั้นสอน

1. ครูนำบัตรคำใหม่ มาให้นักเรียนอ่านและออกเสียงตามครู
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันหาความหมายของคำ
3. ส่งตัวแทนบอกความหมายหน้าชั้นเรียน
4. ครูอธิบายความหมายเพิ่มเติมในกรณีที่ตัวแทนของนักเรียนให้ความหมาย

ยังไม่ชัดเจนเพียงพอ

ขั้นสรุป

นักเรียนจดบันทึกคำและความหมายของคำ แล้วจัดทำเป็นสมุดประมวลคำศัพท์
สำหรับตนเอง

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำใหม่
2. กระเป๋าหนังสือ
3. เพลงลูกเปิดดู

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตจากการฟังการตอบความหมายของคำ
2. สังเกตจากการฟังการอ่านคำใหม่
3. ตรวจสมุดประมวลคำศัพท์

ภาคผนวก เพลงลูกเปิดดู

เนื้อร้อง - ทำนอง ประชา พงศ์สุพัฒน์

อย่าทิ้งขยະนะเธอ	ลูกเปิดเขาเจอ
เดี๋ยวลูกเจอ	อย่าทิ้งขยະนะเรา
ลูกเปิดเจอเข้า	ปันกันพิมพ์
ก๊าก ก๊าก ก๊าก ก๊าก ก๊าก	

แผนการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมนิทาน

แผนการสอนที่ 10 (กลุ่มทดลองที่ 1)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

รู้คำใหม่ ได้คำเพิ่ม เสริมความรู้

จุดประสงค์

เมื่อนักเรียนได้ทำกิจกรรมตามแผนการสอนนี้แล้วสามารถแสดงพฤติกรรมดังต่อไปนี้ได้

1. อ่านคำใหม่
2. เขียนคำใหม่

เนื้อหา

คำใหม่ บทที่ 5 เรื่อง ก้องจอมกิน ได้แก่ อิ่ม อ้วน เม็ดขนุน สังขยา ถวาย แบ่ง
ครัว จังหวัด ชยัน เรียก เขยก ขนุน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

เล่นเกมผูกมิตรตัวอักษร

ขั้นสอน

1. ครูเล่านิทานเรื่องสวายนทราย โดยใช้ภาพประกอบให้นักเรียนฟัง
2. ครูสนทนาซักถามเกี่ยวกับนิทาน
3. ครูและนักเรียนช่วยกันเขียนแผนภูมิเรื่องสวายนทราย
4. ให้นักเรียนเลือกตัวแทนกลุ่มออกมาเล่านิทานหน้าชั้นเรียน
5. ให้นักเรียนช่วยกันบอกความหมายของคำ โดยการเดาคำหรือดูคำแวดล้อม

(บริบท)

6. เลือกตัวแทนกลุ่มออกมาอธิบายความหมายของคำหน้าชั้นเรียน ขั้นสรุป

จัดบันทึกและความหมายของคำ และจัดทำเป็นสมุดประมวลคำศัพท์สำหรับ

ตนเอง

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำใหม่
2. กระเป๋ามัน
3. นิทานเรื่องสวณันตราย
4. หุ่น, ภาพประกอบ

ภาคผนวก เกมผูกมิตรตัวอักษร

วิธีดำเนินการกิจกรรม

1. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 - 6 คน
2. แจกตัวสระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ และไม้ทัณฑฆาตให้กลุ่มละเท่า ๆ กัน
3. เมื่อครูให้สัญญาณ นักเรียนช่วยกันนำสิ่งที่ได้รับแจกมาผสมเป็นคำต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ให้ได้คำมากที่สุดภายในเวลาที่กำหนด (10 นาที) ให้นักเรียนคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นเลขานุการกลุ่ม เขียนคำที่ผสมได้
4. เมื่อครบทุกกลุ่มเวลา ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทน นำคำที่ผสมได้มาอ่านและเขียนบนกระดานดำให้เพื่อนในห้องดู
5. ครูและนักเรียนช่วยกันตรวจคำบนกระดานดำ กลุ่มใดเขียนคำถูกต้องมากจะเป็นฝ่ายได้คะแนนมาก

แผนการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมปริศนาคำทาย

แผนการสอนที่ 10 (กลุ่มทดลองที่ 2)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

รู้คำใหม่ ได้คำเพิ่ม เสริมความรู้

จุดประสงค์

เมื่อนักเรียนได้ทำกิจกรรมตามแผนการสอนนี้แล้วสามารถแสดงพฤติกรรมดังต่อไปนี้ได้

1. อ่านคำใหม่
2. เขียนคำใหม่

เนื้อหา

คำใหม่ บทที่ 5 เรื่อง กุ้งจอมกิน ได้แก่ อิ่ม อ้วน เม็ดขนุน สังขยา ถวาย แบ่ง
ครัว จังหวัด ขยัน เรือก เขยก ขนุน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

เล่นเกมผูกมิตรตัวอักษร

ขั้นสอน

1. ครูทนายปริศนาคำทาย คำว่า ขนุน ครัว จังหวัด เม็ดขนุน สังขยา
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนคำตอบใส่กระดาษที่ครูแจกให้ แล้วเลือกตัวแทนกลุ่มอ่านคำตอบหน้าชั้นเรียน
3. ครูแจกบัตรคำให้กลุ่มละ 1 คำ ได้แก่ คำ เขยก เรือก
กลุ่ม 1 - 2 ได้แก่ เขยก
กลุ่ม 3 - 4 ได้แก่ เรือก

แต่ละกลุ่มปรึกษากันเพื่อออกมาใบคำหน้าชั้นเรียนและกลุ่มที่เหลือเขียนคำตอบในกระดาษที่ครูแจกให้

4. ครูแจกปริศนาคำทายที่เป็นอักษรภาพ ได้แก่ ปริศนาคำว่า แบ่ง อิ่ม อ้วน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนคำและความหมายของคำจากบัตรภาพ

5. เลือกตัวแทนกลุ่มอ่านคำตอบหน้าชั้นเรียน
ขั้นสรุป

ครูติดบัตรคำทุกคำให้นักเรียนอ่านแล้วช่วยกันบอกความหมายสั้น ๆ แล้วจดบันทึกคำและความหมายของคำ และจัดทำเป็นสมุดประมวลคำศัพท์สำหรับตนเอง

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรอักษรภาพ
2. เกมผูกมิตรตัวอักษร
3. ปริศนาคำทาย

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการตอบปริศนาคำทาย
2. ตรวจสมุดประมวลคำศัพท์

ภาคผนวก

เกมผูกมิตรตัวอักษร

วิธีดำเนินการกิจกรรม

1. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 - 6 คน
2. แจกบัตรสระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ และไม้ทัณฑฆาตให้กลุ่มละเท่า ๆ กัน
3. เมื่อครูให้สัญญาณ นักเรียนช่วยกันนำสิ่งที่ได้รับแจกมาผสมเป็นคำต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ให้ได้คำมากที่สุดภายในเวลาที่กำหนดให้นักเรียนคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นเลขานุการกลุ่ม เขียนคำที่ผสมได้
4. เมื่อครูบอกหมดเวลา ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทน นำคำที่ผสมได้มาอ่านและเขียนบนกระดานดำให้เพื่อนในห้องดู

5. ครูและนักเรียนช่วยกันตรวจคำบนกระดานดำ กลุ่มใดเขียนคำถูกต้องมากจะเป็นฝ่ายได้คะแนนมาก

ปริศนาคำทาย

คนแปลกหน้า

- ใครเอ่ย ไม่รู้จักหน้า ไม่รู้จักชื่อ
- ไม่เคยเห็นหน้า ไม่เคยเข้าใกล้ พบเห็นกันใหม่ คือใครบอกมา
- ชื่อใหม่ หน้าใหม่ ยังไม่คุ้นเคย ใครเอ่ยบอกมา
- ไม่รู้คนชั่ว ไม่รู้คนดี มีหน้าเหมือนกัน แต่ไม่เคยสังสรรค์ เขานั้นคือใคร
- เพิ่งเจออะ เพิ่งเจอ เธอว่าใครกัน

ขนุน

อะไรเอ่ย หนามเล็กเรียว สีเขียวไม่คม กลิ่นหอมชวนดม มีเนื้อสีเหลือง

อะไรเอ่ย ผ่าเปลือกเห็นซัง แหวกซังเห็นเนื้อ ปลิ้นเนื้อเห็นเม็ด

- ผลไม้อะไร เนื้อในเป็นยวง
- ผลไม้อะไรหนอ ผ่าหนามเจอหนัง ผ่าหนังเจอซัง ผ่าซังเจอเนื้อ ผ่าเนื้อเจอเม็ด

ครัว

- มีเตาถ่าน มีจานข้าว เราใช้ทุกวัน ห้องนั้นคือห้องอะไร

- ห้องอะไรมีแต่แม่ ไม่มีพ่อ

- ห้องอะไรเอ่ย มีแต่ จาน ชาม ช้อน หม้อข้าว เตาไฟ

- ห้องอะไรเป็นห้องอาศัยของช้อน จาน ชาม

- ห้องอะไรเอ่ย ทำอาหารให้ทุกคนกิน

อะไรเอ่ย สถานที่ เด็กจ้อง ผู้ใหญ่มองดู รู้ว่าต้องได้กิน

- ห้องอะไรใช้เป็นที่ปรุงอาหาร

จังหวัด

- อะไรเอ่ย ใหญ่กว่าบ้าน กว้างกว่าตำบล มีคนเป็นแสนเป็นล้าน
- มีหลายหมู่บ้าน มีหลายตำบล จนหลายอำเภอ ลงทนายซีเอช เขาเรียกว่าอะไร
 - หลาย ๆ อำเภอ รวมกัน เรียกชานอย่างไรดี

เม็ดขนุน

- เม็ดอะไร ชื่ออยู่ในวง ไม่ต้องล้วงมากิน
- อะไรเอ่ย ทำด้วยไข่ใส่ไส้ถั่วเขียว ลู กเดียวคำเดียว หวานลิ้นกินอร่อย
- อะไรเอ่ย ขนมหวาน ชื่อเม็ดผลไม้ วางเรียงราย เม็ดรี กลมยาว สีเหลือง
- อะไรเอ่ย สีเหลืองเหมือนทอง เป็นของหวาน นามเรียกชานเป็นผลไม้

สังขยา

- อะไรเอ่ย ตักแผ่นบาง ๆ วางบนข้าวเหนียวมูน
- อะไรเอ่ย ทำด้วยไข่ วางไว้บนข้าวเหนียว
- อะไรเอ่ย ทำมาจากไข่ ห่อใส่ใบตอง รองด้วยข้าวเหนียว
- อะไรเอ่ย มีรสหวาน ชานนามภาษาแขก ข้าวเหนียวแบกไว้ แขกกินได้ไทยกินดี
- อะไรเอ่ย มีรสหวาน สีเหลืองหม่นปนด้วยไข่ วางไว้บนข้าวเหนียว

แผนการสอนคำใหม่ แผนการสอนที่ 10 (กลุ่มควบคุม)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

รู้คำใหม่ ได้คำเพิ่ม เสริมความรู้

จุดประสงค์

เมื่อนักเรียนได้ทำกิจกรรมตามแผนการสอนนี้แล้วสามารถแสดงพฤติกรรมดังต่อไปนี้ได้

1. อ่านคำใหม่
2. เขียนคำใหม่

เนื้อหา

คำใหม่ บทที่ 5 เรื่อง ก้องจอมกิน ได้แก่ อิ่ม อ้วน เม็ดขนุน สังขยา ถวาย แบ่ง
ครัว จังหวัด ชยัน เรียก เขยก ขนุน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

เล่นเกมต่อคำ

ขั้นสอน

1. ครูนำบัตรคำใหม่ มาให้นักเรียนอ่านและออกเสียงตามครู
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันหาความหมายของคำ
3. ส่งตัวแทนบอกความหมายหน้าชั้นเรียน
4. ครูอธิบายความหมายเพิ่มเติมในกรณีที่ตัวแทนของนักเรียนให้ความหมาย

ยังไม่ชัดเจนเพียงพอ

ขั้นสรุป

นักเรียนจดบันทึกคำและความหมายของคำ แล้วจัดทำเป็นสมุดประมวลคำศัพท์สำหรับตนเอง

สื่อการเรียนการสอน

1. ตัวสระ พยัญชนะ เครื่องหมายทัณฑฆาต และวรรณยุกต์ที่เขียนในใฝ่น้ำอัดลม
2. บัตรคำใหม่
3. กระเป๋าน้อง
4. เกมผูกมิตรตัวอักษร

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตจากการฟังการตอบความหมายของคำ
2. สังเกตจากการฟังการอ่านคำ
3. การตรวจสมุดประมวลคำศัพท์

ภาคผนวก

เกมผูกมิตรตัวอักษร

วิธีดำเนินการกิจกรรม

1. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 - 6 คน
2. แจกตัวสระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ และไม้ทัณฑฆาตให้กลุ่มละเท่า ๆ กัน
3. เมื่อครูให้สัญญาณ นักเรียนช่วยกันนำสิ่งที่ได้รับแจกมาผสมเป็นคำต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ให้ได้คำมากที่สุดภายในเวลาที่กำหนด ให้นักเรียนคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นเลขานุการกลุ่ม เขียนคำที่ผสมได้
4. เมื่อครูบอกหมดเวลา ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทน นำคำที่ผสมได้มาอ่านและเขียนบนกระดานดำให้เพื่อนในห้องดู
5. ครูและนักเรียนช่วยกันตรวจคำบนกระดานดำ กลุ่มใดเขียนคำถูกต้องมากจะเป็นฝ่ายได้คะแนนมาก

แผนการสอนที่ 11

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การอ่านในใจเป็นทักษะการอ่านที่จำเป็นต้องฝึกฝน เพราะจะทำให้เป็นคนอ่านไว และได้ใจความสำคัญ

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถอ่านในใจ จับใจความสำคัญและตอบคำถามได้ถูกต้อง

เนื้อหา

เนื้อเรื่องบทที่ 5 เรื่อง ก้องจอมกิน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ครูชูบัตรคำใหม่แล้วให้นักเรียนอ่านและแต่งประโยคปากเปล่า

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านคำได้ภาพในบทเรียน
2. ครูเขียนคำถามบนกระดานดำแล้วให้นักเรียนอ่านเพื่อเตรียมหาคำตอบจาก

การอ่านในใจ

- ทำไม ใคร ๆ เขาจึงเรียกก้องว่า ก้องจอมกิน
- ถ้ากินขนมหวานมากจะทำให้เป็นอย่างไร
- หน้าทีประจำของก้องคืออะไร

3. ครูกำหนดเวลาให้นักเรียนอ่านในใจแล้วตอบคำถามปากเปล่า

4. นักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญของเรื่องแล้วแบ่งกลุ่มช่วยกันเขียนสรุปใจ

ความสำคัญของเรื่องและนำมาอ่านให้เพื่อนฟัง

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 5 ข้อ 3

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำใหม่
2. แบบฝึกหัดจากหนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทย ป.2

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตจากการฟังการอ่านออกเสียงคำใหม่และการแต่งประโยค
2. สังเกตจากการฟังการตอบคำถามปากเปล่าจากเนื้อเรื่อง
3. ตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนที่ 12

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การอ่านออกเสียงทำให้ทราบข้อบกพร่องในการอ่าน และนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงบทเรียนเรื่องก้องจอมกินได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การอ่านออกเสียงบทเรียนเรื่องก้องจอมกิน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

เพลง ร, ล

ขั้นสอน

1. ครูอ่านออกเสียงเรื่องก้องจอมกินตอนใดตอนหนึ่งให้นักเรียนฟังเป็นตัวอย่างให้นักเรียนสังเกตการเว้นวรรคตอนการออกเสียงควบกล้ำและคำที่มี ร, ล
2. ให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงกับครูดังนี้
 - อ่านออกเสียงเป็นรายบุคคล
 - อ่านออกเสียงเป็นกลุ่ม
 - อ่านออกเสียงโดยจับฉลากรายชื่อให้อ่าน
3. ให้คนที่ยังไม่ได้อ่านกับครู จับคู่อ่านกับเพื่อนเพื่อฝึกการอ่านออกเสียงเสียก่อนที่จะมาอ่านจริง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปหลักการอ่านออกเสียงที่ถูกต้องอีกครั้ง ว่าควรจะอ่านอย่างไร

สื่อการเรียนการสอน

1. เพลง ร, ล
2. บทเรียนบทที่ 5 เรื่องก้องจอมกิน

การวัดผลประเมินผล

สังเกตการฟังจากการอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง

- การออกเสียงชัดเจน
- การเว้นวรรคตอนที่เหมาะสม

ภาคผนวก

เพลง ร, ล

เราระบ้าร้องรำเรงมย์	เราะระม้าร้องเพลงเพลนใจ
เป็นเสียง ร และ ล เคล้ำไป	ออกเสียงให้ชัดเจน ร ล

ลัน ลัน ลา ลัน ลัน ลา ร ล (ซ้ำ)

ลมล้อยเลี่ยนเหลิงลอยลีลา	คร่ำครวญมาคลูกคลีรีรอ
ใครหนอใครร้องเพลงกริ่งกรอ	ล และ ร เคล้ำไปในเพลง

ลัน ลัน ลา ลัน ลัน ลา ร ล (ซ้ำ)

ภาคผนวก ง

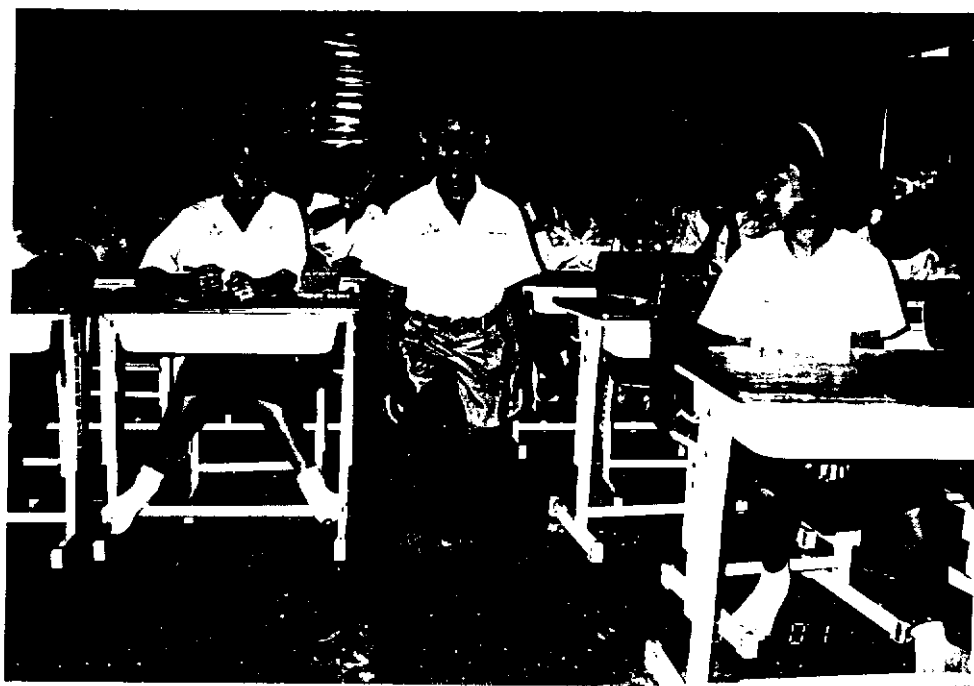
- รูปภาพการแสดงปรีศนาท่าทาง



การแสดงท่าทางประกอบการไปคำ "รับ"



การแสดงท่าทางประกอบการไปคำ "หวัด"



การแสดงท่าทางประกอบการใบ้คำ "ลูก"



การแสดงท่าทางประกอบการใบ้คำ "หนาว"



การแสดงท่าทางประกอบการใบ้คำ "สูง"



การแสดงท่าทางประกอบการใบ้คำ "หมอบ"



การแสดงท่าทางประกอบการใบ้คำ "อ่าน"



การแสดงท่าทางประกอบการใบ้คำ "หยิบ"

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวนงลักษณ์ คำยิ่ง
เกิดวันที่	3 กุมภาพันธ์ 2512
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	5 หมู่ 3 ตำบลตาลกลอย อำเภอห่มเกล้า จังหวัดเพชรบูรณ์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านตาลกลอย อำเภอห่มเกล้า จังหวัดเพชรบูรณ์
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2530	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนห่มเกล้าพิทยาคม อำเภอห่มเกล้า จังหวัดเพชรบูรณ์
พ.ศ. 2535	ค.บ. วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์
พ.ศ. 2541	กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนคำใหม่
โดยใช้กิจกรรมการเล่นิทาน ปริศนาคำทาย และการสอนตามคู่มือครู

บทคัดย่อ
ของ
นางลักษณ์ คำยิ่ง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา
มีนาคม 2541

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน ปริศนาคำทาย และการสอนตามคู่มือครู

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 โรงเรียนบางบัว (เพ่งตั้งตรงจิตรวิทยาคาร) จำนวน 3 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย ทำการสุ่มอีกครั้งหนึ่งเพื่อแยกเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่มและกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม โดย

กลุ่มทดลองที่ 1 สอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน

กลุ่มทดลองที่ 2 สอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมปริศนาคำทาย

และกลุ่มควบคุม สอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครู

ระยะเวลาในการทดลอง 36 คาบ คาบละ 20 นาที ใช้แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Posttest Only Design สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ One - Way Analysis of Covariance

ผลการศึกษาพบว่า

1. การศึกษาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่ โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน ปริศนาคำทาย และการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน ปริศนาคำทาย และการสอนตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่เรียนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมแบบปริศนาคำทายมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมแบบตามคู่มือครู

2. การศึกษาความสามารถ การเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่ โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน ปริศนาคำทาย และกิจกรรมตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน ปริศนาคำทาย และกิจกรรมตามคู่มือครู มีความสามารถในการเขียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่เรียนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมแบบเล่านิทานมีความสามารถในการเขียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมแบบคู่มือครู

**A STUDY OF PRATHOM SUKSA II STUDENTS READING COMPREHENSION
AND WRITING ABILITY THROUGH NEW WORDS STORY - TELLING
RIDDLES AND THE METHOD IN THE TEACHER'S MANUAL**

**AN ASTRACT
BY
NONGLAK KUMYING**

**Presented in partial fulfillment of requirements for
The Master of Education degree in Elementary Education
at Srinakharinwirot University
March 1998**

The purpose of this research was to study reading comprehension and writing ability of Prathom Suksa II students through new words story telling, riddles and methods suggested in the teacher's manual.

The sample which was 3 classes of Prathom Suksa II students in the 1st semester of the academic year 1997 of Bang Bua School was randomly selected and randomly assigned to two experimental and one control groups.

The first experimental group was taught through the story telling and the second experimental group was taught riddles. The control group was taught through the teacher's manual. This research spent total 36 periods, each period was 20 minutes. The research design was Randomized Control Group Posttest Only design. The data were analyzed by using One - way Analysis of Covariance.

The results of this study indicated that :

1. The reading comprehension of the students through story telling, riddles and method in the teacher's manual was significantly different at .05 level and the students in riddle group scored higher than the students in the manual group

2. The writing ability of the students taught by applying story telling, riddles and the method in the teacher's manual was significantly different at .05 level and the students in the story telling group scored higher than those in the manual group.